

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

طرح پژوهشی

مطالعه روند پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران

مجری

حمید رضا جمالی مهموئی

بهمن ۱۳۸۹

حقوق: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

طرح پژوهشی «مطالعه روند پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران» پیرو قرارداد شماره ۱۵۹۰۹ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲ میان پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (کارفرما) و خانم دکتر پروین کدیور (به عنوان معاون پژوهشی وقت دانشگاه تربیت معلم تهران) اجرا شده است. گزارش حاضر، گزارش نهایی و کامل این طرح است.

این گزارش و تمامی حقوق مادی آن بر اساس «قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان، مصوب سال ۱۳۴۸ و اصلاحیه‌های بعدی آن و همچنین آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون متعلق به پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران است و هر گونه استفاده از تمامی یا پاره‌ای از آن، شامل: نقل قول، تکثیر، انتشار، کاربرد نتایج، تکمیل و مانند آنها به صورت چاپی، الکترونیکی یا وسایل دیگر فقط با اجازه کتبی پژوهشگاه امکان‌پذیر است. نقل قول در حد هزار واژه در انتشارات علمی مانند کتاب و مقاله با درج اطلاعات کامل کتاب‌شناختی، نیازی به مجوز پژوهشگاه ندارد.

صحت مندرجات گزارش برعهده مجری طرح پژوهشی است.

No. 107/25334
Date 11/19/11
Ref.

مجری محترم طرح پژوهشی: «مطالعه رول پژوهشهای علم‌سنجی در ایران»

مورخ ۸۸/۲/۲، حسب دریافت گزارشهای نهایی طرح پژوهشی فوق و

طرح خاتمه یافته تلقی می شود. لازم است از حسن همکاری و تعهد

جناب‌عالی در اجرای طرح مذکور صمیمانه تشکر کنم.

توفیق روز افزون حضرتعالی را از خداوند بزرگ خواستارم.

علا مہلی مستطیر

قائم مقام رییس

وہابیہ نے علوم، فنون، صنعتیات و فزکس

١٠٠

علوم و فناوری اطلاعات ایران

Iranian Research
Institute for Information
Science & Technology
(IRANDOC)

مطالعه روند پژوهش های علم سنجی در ایران

مدیر طرح پژوهشی: حمید رضا جمالی مهموئی، دانشگاه تربیت معلم تهران و رئیس وقت پژوهشکده علوم اطلاعات
نشانی: تهران، خیابان مفتاح جنوبی، پلاک ۴۹، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، گروه کتابداری و اطلاع رسانی

تلفن: ۶۶۹۵۱۴۳۰

وبگاه: <http://www.irandoc.ac.ir>

رایانامه: h.jamali@irandoc.ac.ir

چکیده

این پژوهش با استفاده از روش‌های علم‌سنجی و کتاب‌سنجی به بررسی متون مرتبط با حوزه علم‌سنجی که توسط ایرانیان به فارسی و یا به زبان انگلیسی تولید شده است می‌پردازد تا از این طریق ضمن تعیین ویژگی‌های پژوهش‌های علم‌سنجی ایرانیان، روند پژوهش‌های علم‌سنجی را نیز در ایران مشخص کند. با استفاده از روش‌های مختلف از جمله جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف ایرانی و بین‌المللی، مراجعه به کتابخانه‌ها، و ردگیری منابع انتهایی آثار، اطلاعات کتابشناختی ۷۱۹ اثر شامل مقالات مجلات فارسی، مقالات مجلات انگلیسی، مقالات و پوستره‌های فارسی و انگلیسی ارائه شده در همایش‌های داخلی و خارجی، پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکترا و طرح‌های پژوهشی گردآوری شد و سپس از لحاظ موضوع، سطح تحلیل، هم‌نویسندگی، منبع داده‌ها و حوزه موضوعی مطالعه شده، مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که بیشترین آثار (۴۹٪) از نوع مقاله فارسی بود. سهم مردان در تولید آثار علم‌سنجی حدود دو برابر زنان بود. پرکارترین نویسنده حوزه علم‌سنجی، فریده عصاره و رایج‌ترین مجله برای انتشار مقالات علم‌سنجی مجله رهیافت بود. تمایل نویسندگان برای هم‌نویسندگی در آثار فارسی کمتر از آثار ایرانی انگلیسی بود. همچنین میزان هم‌نویسندگی در آثار علم‌سنجی انگلیسی زبان ایران از میزان هم‌نویسندگی در مقالات مجله ساینتومتریکس نیز بیشتر بود. بخش زیادی از آثار علم‌سنجی به سنجش برون‌داد علمی حوزه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، پزشکی و علوم به صورت عام اختصاص یافته و پراستفاده‌ترین منبع داده‌ای مورد استفاده در پژوهش‌های علم‌سنجی پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی بوده است. بیشترین حجم پژوهش‌های علم‌سنجی از دو نوع سنجش برون‌داد علمی کشور (برون‌داد به ویژه مقالات یک یا چند دانشگاه، چند رشته و غیره) و تحلیل استنادی متون بوده است. در مجموع بررسی پژوهش‌های علم‌سنجی کشور نشان‌دهنده کمیت قابل توجه این آثار از یک سو، و از سوی دیگر عدم تنوع در استفاده از روش‌ها و موضوعات و عدم مسئله محور بودن این پژوهش‌ها و یا به عبارت دیگر کیفیت نازل‌تر این پژوهش‌ها (جز معدود مواردی) در مقایسه با پژوهش‌های بین‌المللی است.

کلید واژه: علم‌سنجی، روند پژوهشی، کتاب‌سنجی، اطلاع‌سنجی، وب‌سنجی.

قدردانی

لازم می‌بینم از زحمات افراد زیر که در گردآوری اطلاعات این طرح به من کمک کرده‌اند سپاسگزاری کنم، از جمله مهسا نیکزاد، داریوش علیمحمدی، مهدیه چیت‌ساز، فاطمه پازوکی، فرشته دیده‌گاه، مهشید سجادی، نسرین دادخواه، مهران موسوی، مریم امامی، سارا بهی‌مهر و روح‌الله خادمی. همچنین شایسته است از ناظر محترم (دکتر محسن حاجی زین‌العابدینی) نیز به خاطر دقت نظر و نظرات و پیشنهادهای سازنده ایشان تشکر کنم.

حمید رضا جمالی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	أ.....
قدردانی.....	ب.....
فهرست مطالب.....	ت.....
فهرست جدول‌ها.....	خ.....
فهرست تصاویر و نمودارها.....	د.....
فصل اول: کلیات پژوهش.....	۱.....
۱. مقدمه.....	۲.....
۲. شرح مسئله.....	۲.....
۳. اهداف پژوهش.....	۳.....
۳-۱. هدف کلی پژوهش.....	۳.....
۳-۲. اهداف جزئی پژوهش.....	۳.....
۴. پرسش‌های پژوهش.....	۳.....
۵. اهمیت پژوهش.....	۴.....
۶. روش و دامنه پژوهش.....	۵.....
۷. مشکلات و محدودیت‌های پژوهش.....	۵.....
فصل دوم: دامنه علم‌سنجی.....	۷.....

۸.....	۱-۲-محدوده علم سنجی.....
۱۱.....	۲-۲. مقاله‌های مجله ساینتمتریکس.....
۱۳.....	۳-۲. جمع‌بندی.....
۱۴.....	۴-۲. پی‌نوشت.....
۱۵.....	فصل سوم: پیشینه پژوهش.....
۱۶.....	۳-۱. مقدمه.....
۱۶.....	۳-۲. پیشینه پژوهش در ایران.....
۲۲.....	فصل چهارم: روش‌شناسی پژوهش.....
۲۳.....	۴-۱. روش مورد استفاده.....
۲۴.....	۴-۲-گستره جامعه پژوهش.....
۲۵.....	۴-۲-۱. داده‌های علم‌سنجی ایران.....
۲۵.....	۴-۲-۲. داده‌های علم‌سنجی جهانی.....
۲۶.....	۴-۳. روش گردآوری داده‌ها.....
۲۶.....	۴-۳-۱. جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی.....
۲۷.....	۴-۳-۲. مرور.....
۲۸.....	۴-۳-۳-ردگیری اسنادهای منابع.....
۲۸.....	۴-۳-۴. مراجعه به کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشگاه‌ها.....
۲۸.....	۴-۴. چگونگی تجزیه و تحلیل.....
۲۸.....	۴-۴-۱. تحلیل موضوعی.....
۳۰.....	۴-۴-۲. شاخص‌های هم‌نویسندگی.....
۳۰.....	۴-۴-۲-۱. شاخص همکاری یا CI:.....
۳۱.....	۴-۴-۲-۲. ضریب همکاری یا CC:.....
۳۱.....	۴-۴-۲. ترسیم شبکه هم‌نویسندگی.....
۳۳.....	فصل پنجم: یافته‌های پژوهش.....
۳۴.....	۵-۱. مقدمه.....

۳۴	۵-۲. نوع آثار .....
۳۵	۵-۳. محمل انتشار .....
۴۱	۵-۳. سال نشر آثار .....
۴۳	۵-۴. نویسندگان و هم‌نویسندگی .....
۵۲	۵-۵. شبکه همکاری .....
۵۶	۵-۶. جنسیت نویسندگان .....
۵۸	۵-۷. موضوع آثار مورد بررسی در پژوهش‌های علم‌سنجی .....
۶۰	۵-۸. سطح تحلیل در پژوهش‌های علم‌سنجی .....
۶۰	۵-۹. منبع اطلاعات مورد استفاده در آثار علم‌سنجی .....
۶۲	۵-۱۰. روند موضوعی آثار علم‌سنجی .....
۶۴	فصل ششم: بحث و نتیجه‌گیری .....
۶۵	۶-۱. مقدمه .....
۶۵	۶-۲. پاسخ به پرسش‌های پژوهش .....
۶۸	۶-۳. بحث .....
۷۱	۶-۴. نتیجه‌گیری .....
۷۱	۶-۵. پیشنهادهای اجرایی .....
۷۳	۶-۶. پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی .....
۷۴	۶-۷. جهت‌گیری آینده پژوهش علم‌سنجی در ایران .....
۷۷	منابع .....
۷۷	منابع فارسی .....
۷۹	منابع لاتین .....
۸۳	پیوست الف: کتابشناسی آثار علم‌سنجی ایرانی .....
۸۴	مقالات مجلات فارسی .....
۱۱۰	مقالات همایش‌های فارسی .....
۱۱۵	طرح‌های پژوهشی .....

۱۱۹	پایان نامه های دکترا
۱۲۰	پایان نامه های کارشناسی ارشد
۱۳۷	کتاب های فارسی
۱۴۰	مقالات مجلات انگلیسی
۱۴۶	مقالات همایش های انگلیسی
۱۵۱	پوسترهای انگلیسی

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱: نام و آدرس پایگاه‌های اطلاعاتی جستجو شده.....	۲۷
جدول ۴-۲: سیاهه موضوعات مورد استفاده در تحلیل.....	۲۹
جدول ۵-۱: فراوانی تعداد مقالات فارسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی به ازای هر مجله فارسی زبان.....	۳۵
جدول ۵-۲: اسامی فعلی و اسامی تغییر داده شده مهمترین مجلات فارسی.....	۳۷
جدول ۵-۳: تعداد مقالات ارائه شده توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های داخلی.....	۳۸
جدول ۵-۴: تعداد مقالات انگلیسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی در هر مجله انگلیسی زبان.....	۳۹
جدول ۵-۵: تعداد مقالات ارائه شده به صورت شفاهی توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های خارجی.....	۴۰
جدول ۵-۶: تعداد مقالات ارائه شده به صورت پوستر توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های خارجی.....	۴۰
جدول ۵-۷: تعداد پایان‌نامه‌های موجود در دانشگاه‌های ایران در حوزه علم‌سنجی.....	۴۱
جدول ۵-۸: نویسنده پرکار حوزه علم‌سنجی در ایران بر اساس تعداد مقالات.....	۴۴
جدول ۵-۹: توزیع فراوانی مقالات مجلات فارسی بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۹.....	۴۵
جدول ۵-۱۰: توزیع فراوانی مقالات همایش‌های فارسی بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۹.....	۴۶
جدول ۵-۱۱: CI و CC در مقالات و کنفرانس‌های فارسی زبان در سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۹.....	۴۷
جدول ۵-۱۲: توزیع فراوانی مقالات مجلات انگلیسی بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰.....	۴۸
جدول ۵-۱۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی همایش‌ها بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰.....	۴۹
جدول ۵-۱۴: توزیع فراوانی پوسترهای انگلیسی همایش‌ها بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۰.....	۴۹
جدول ۵-۱۵: CI و CC در آثار انگلیسی زبان در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰.....	۵۰
جدول ۵-۱۶: توزیع فراوانی مقالات مجله ساینتومتریکس بر حسب تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۹۹۲-۲۰۱۰.....	۵۱
جدول ۵-۱۷: تعداد و درصد نویسندگان زن به تفکیک نوع اثر.....	۵۶
جدول ۵-۱۸: مشارکت زنان در انواع آثار.....	۵۸
جدول ۵-۱۹: درصد فراوانی نوع مقالات مجلات.....	۵۸
جدول ۵-۲۰: حوزه‌های موضوعی مورد تحلیل در آثار علم‌سنجی.....	۵۹
جدول ۵-۲۱: سطح تحلیل در آثار پژوهشی علم‌سنجی.....	۶۰
جدول ۵-۲۲: منابع مورد استفاده پژوهشگران برای تحلیل داده‌های حوزه علم‌سنجی.....	۶۱
جدول ۵-۲۳: موضوع آثار علم‌سنجی.....	۶۲

فهرست تصاویر و نمودارها

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۲: دامنه حوزه‌های سنجشی مختلف (بیورنبورن و اینگورسون، ۲۰۰۴، ص. ۱۲۱۷).....	۹
تصویر ۲-۲: بخشی از ابر برجسب عناوین و چکیده‌های مقالات مجله ساینتمتریکس ۲۰۰۰-۲۰۱۰.....	۱۲
نمودار ۱-۵: درصد فراوانی مقالات انجام گرفته در حوزه علم‌سنجی به تفکیک نوع اثر.....	۳۴
نمودار ۲-۵: روند انتشار مقالات مجلات و همایش‌های فارسی در طول زمان.....	۴۲
نمودار ۳-۵: روند انجام پایان‌نامه‌های علم‌سنجی در طول زمان.....	۴۲
نمودار ۴-۵: روند انتشار مقالات مجلات، مقالات همایش و پوسترهای همایش انگلیسی در طول زمان.....	۴۳
نمودار ۵-۵: مقایسه شاخص‌های هم‌نویسندگی در آثار ایرانی و مقالات مجله ساینتمتریکس.....	۵۲
تصویر ۱-۵: شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی در آثار ایرانی (بدون نام).....	۵۴
تصویر ۲-۵: جزء اصلی شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی آثار ایرانی (با نام).....	۵۵
نمودار ۶-۵: جنسیت نویسندگان آثار علم‌سنجی.....	۵۷
نمودار ۷-۵: روند تغییر چهار موضوع اصلی آثار اطلاع‌سنجی.....	۶۳
تصویر ۱-۶: تقسیم‌بندی پژوهش‌های علم‌سنجی از جنبه‌های مختلف.....	۷۵

فصل اول

کلیات پژوهش

۱. مقدمه

مجامع علمی همواره به دنبال شاخص‌هایی بوده‌اند که وضعیت پیشرفت علم را بسنجند و با سنجه‌های استاندارد، جوامع را با هم مقایسه کرده و ارزیابی‌های لازم را انجام دهند. علم‌سنجی به عنوان فعالیتی آکادمیک به این مهم پرداخته است (خسروی، ۱۳۸۶). علم‌سنجی به مطالعه و ارزیابی متون علمی می‌پردازد و در سیاست‌گذاری‌های علم نیز کاربرد دارد (سهیلی و عصاره، ۱۳۸۷، ص. ۲۲۰). این حوزه از علم را دانش اندازه‌گیری علم (عصاره، ۱۳۸۴) و مطالعه تمامی جنبه‌های کمی علوم، حوزه‌های ارتباطات مرتبط با علوم و سیاست‌های علمی تعریف کرده‌اند. روش‌ها و فنون سنجش کمی، نظام‌های علم و فناوری، تعامل علم و فناوری و ساختارهای شناختی و اجتماعی علم از زیرشاخه‌های علم‌سنجی محسوب می‌شوند (علیجانی و کرمی، ۱۳۸۷). در این علم، از روش‌های آماری و اندازه‌گیری برای تعیین معیارهای رشد و توسعه علوم و سطوح گسترش آنها و تأثیر و تأثر آن در جوامع مختلف بشری استفاده می‌شود (سن گوپتا، ۱۳۷۲).

پژوهش‌های علم‌سنجی در دنیا حدود چندین دهه قدمت دارند و از ۱۹۷۸ یک مجله نیز به صورت اختصاصی برای این حوزه با نام *ساینتومتریکس*^۱ شروع به انتشار کرد. این پژوهش‌ها با سرعت زیادی رو به رشد است. این رشد را می‌توان در میزان انتشار مقالات این حوزه، ظهور یک مجله جدید در این حوزه (*جورنال آو اینفورمتریکس*)^۲ در سال‌های اخیر و برگزاری همایش‌های متعدد مشاهده کرد.

۲. شرح مسئله

از زمانی که بحث تولید علمی به صورت جدی در جامعه دانشگاهی ایران در اواخر دهه ۱۳۵۰ مطرح شد، مطالعات مرتبط با علم‌سنجی نیز کم و بیش صورت گرفته است. اما این مطالعات در دهه‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ خورشیدی گسترده‌تر و نظام‌مندتر شدند و در دهه اخیر رشد کمی چشمگیری داشته‌اند. مطالعات متعددی توسط پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در این حوزه صورت گرفته است و نهادهای متولی آموزش عالی نیز با تشکیل پژوهشکده‌ها و گروه‌های پژوهشی در این زمینه فعال بوده و سعی نموده‌اند تا از علم‌سنجی به عنوان یک ابزار برای مطالعه سیر تولید علمی و نیز

^۱. *Scientometrics*, ISSN: 1588-2861 (Published by Springer)

^۲. *Journal of Informetrics*, ISSN: 1751-1577 (published by Elsevier)

تدوین سیاست‌های علمی کشور کمک بگیرند. در عین حال، شناخت دقیقی از وضعیت و روند انجام پژوهش‌های علم‌سنجی در طول دهه‌های اخیر وجود ندارد. این در حالی است که به لحاظ سیاست‌های دستگاه‌های متولی آموزش عالی در ایران، توجه به علم‌سنجی و استفاده از آن، هر روز بیشتر می‌شود و نیاز به یک مطالعه جامع در زمینه پژوهش‌های انجام شده در این خصوص در کشور احساس می‌شود تا بتوان با کمک نتایج آن به برنامه‌ریزی بهتری برای پژوهش‌های این حوزه در آینده دست زد.

۳. اهداف پژوهش

۳-۱. هدف کلی پژوهش

هدف اصلی این پژوهش شناسایی روند پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران است به گونه‌ای که ماهیت پژوهش در این حوزه را از لحاظ تنوع موضوعی، کاربردهای مد نظر پژوهشگران، روش‌ها و افراد فعال در این حوزه پژوهشی مشخص کند.

۳-۲. اهداف جزئی پژوهش

- شناسایی حوزه‌های پرکار و کم کار در پژوهش‌های علم‌سنجی ایران (از لحاظ موضوع، روش و کاربرد)؛
- شناسایی نویسندگان برجسته حوزه علم‌سنجی؛
- شناسایی منابع داده‌ای مورد استفاده در پژوهش‌های علم‌سنجی؛
- شناسایی محمل‌های انتشاراتی آثار حوزه علم‌سنجی؛
- شناسایی سطوح مختلف تحلیل در پژوهش‌های علم‌سنجی؛
- تعیین چگونگی همکاری علمی در تولیدات حوزه علم‌سنجی؛
- تدوین کتابشناسی علم‌سنجی، به صورت یک بانک اطلاعاتی ساده که امکان روزآمد سازی مرتب آن وجود داشته باشد.

۴. پرسش‌های پژوهش

این پژوهش به دنبال پاسخگویی به پرسش‌های زیر است:

۱. تعداد آثار علم‌سنجی در قالب‌های مختلف (مقاله مجله، پایان‌نامه و غیره) به چه صورت است.
۲. وضعیت کمی پژوهش در حوزه‌های مختلف علم‌سنجی و روند موضوعی این پژوهش‌ها به چه صورت است؟
۳. افراد پرکار در حوزه علم‌سنجی ایران کدام افراد بوده و وضعیت شاخص‌های همکاری و هم‌نویسندگی در آثار علم‌سنجی ایران به چه صورت است؟
۴. توزیع جنسیتی نویسندگان حوزه علم‌سنجی چگونه است؟
۵. ماهیت شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی در آثار ایرانی به چه صورت بوده است؟
۶. پژوهش‌های علم‌سنجی ایران از لحاظ سطح تحلیل انجام شده چه انواعی دارند؟
۷. پژوهش‌های علم‌سنجی ایران بیشتر روی تولیدات علمی کدام حوزه‌ها انجام شده‌اند؟
۸. منبع اطلاعات و داده‌های مورد استفاده در پژوهش‌های علم‌سنجی چه بوده است؟

۵. اهمیت پژوهش

برنامه‌ریزی در هر حوزه‌ای مستلزم شناخت وضعیت موجود است. چندی است که علم‌سنجی در ایران مورد توجه ویژه قرار گرفته است. اهداف مرتبط با علم‌سنجی در اساسنامه و اهداف راهبردی برخی نهادهای پژوهشی کشور به صورت نهادین درج شده است. به عنوان مثال «ارائه تصویر و نمای علم و فناوری کشور» در اساسنامه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) به عنوان یکی از نقش‌های آن ذکر شده است. در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور همانند ایرانداک، گروه پژوهشی علم‌سنجی وجود دارد. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای کمیسیون علم‌سنجی و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی دارای کمیته علم‌سنجی است. همه اینها نشان‌دهنده توجه روزافزون به کاربردهای علم‌سنجی در سطح کلان سیاست‌گذاری و هدایت علمی کشور است. استفاده بهینه از علم‌سنجی در این زمینه‌ها و هدایت پژوهش‌های علم‌سنجی کشور نیازمند شناخت دقیق وضعیت گذشته و حال پژوهش‌های علم‌سنجی کشور است. پژوهش حاضر می‌تواند به این مهم کمک نموده و علاوه بر این زمینه‌ساز تدوین یک راهبرد برای هدایت و تعیین اولویت‌های پژوهش در زمینه علم‌سنجی در سطح کشور باشد.

۶. روش و دامنه پژوهش

در این پژوهش از روش کتابسنجی استفاده شده و شامل مراحل زیر است:

در مرحله اول، متون مرتبط بررسی شده و دامنه حوزه علم‌سنجی به منظور گردآوری تمامی پژوهش‌ها و متون منتشر شده در این خصوص، تعیین شد.

در مرحله بعد، با استفاده از جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف (نظیر پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، پایگاه e-article مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، پایگاه مگ‌ایران، پایگاه‌های اطلاعاتی ایرانداک و موارد دیگر) و نیز مراجعه حضوری همکاران محقق به کتابخانه‌های دانشگاه‌های بزرگ (نظیر تهران، فردوسی مشهد، شهید چمران اهواز، شیراز و غیره)، و جستجو در فهرست آنها و واریسی نسخه‌های چاپی مجلات مرتبط (مثل مجلات حوزه کتابداری یا سیاست علم) اطلاعات کتابشناختی و چکیده طرح‌های پژوهشی، پایان‌نامه‌ها، کتاب‌ها و مقالات حوزه علم‌سنجی گردآوری شد. لازم به ذکر است که آثار انگلیسی که توسط ایرانیان در زمینه علم‌سنجی منتشر شده‌اند نیز با جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی خارجی گردآوری شده و در تحقیق گنجانده شدند.

دامنه زمانی آثار گردآوری شده از ابتدای دهه ۱۳۵۰ تا انتهای شهریور سال ۱۳۸۹ بوده است. علت انتخاب این بازه زمانی این است که انتشار آثار مرتبط با علم‌سنجی در ایران از اواسط دهه ۱۳۶۰ بوده است، اما در اینجا یک دهه قبل از ۱۳۶۰ به پژوهش اضافه شد تا اطمینان حاصل شود که اثر مرتبطی - در صورت وجود - از قلم نیفتاده باشد.

در مرحله سوم، این داده‌ها با کمک نرم‌افزارهای لازم نظیر صفحه‌گستر اکسل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در نهایت، یک کتابشناسی نیز از آثار گردآوری شده تدوین شد.

۷. مشکلات و محدودیت‌های پژوهش

عمده‌ترین مشکلی که این پژوهش با آن مواجه بود، نبود منابع قابل اعتماد و جامع برای گردآوری داده‌های پژوهش بود. در مورد پایان‌نامه‌ها هنوز یک پایگاه جامع در داخل کشور وجود ندارد و اگر پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات سامانه ثبت پایان‌نامه‌ها را راه‌اندازی کرده است، اما این پایگاه نیز هنوز به دلایل متعدد از جمله عدم همکاری برخی دانشگاه‌ها هنوز از جامعیت برخوردار نیست. در

مورد طرح‌های پژوهشی، هیچ اطلاعات منسجم و قابل جستجویی به صورت قابل قبول در دسترس نیست. در مورد مقالات مجلات فارسی نیز اگر چه پایگاه‌های متعددی وجود دارند، اما از لحاظ بازه زمانی مورد پوشش اکثر آنها محدود بوده و سالهای به عنوان مثال دهه ۱۳۶۰ و اوایل دهه ۱۳۷۰ را به خوبی پوشش نمی‌دهند. دیگر اینکه مجلات نمایه‌سازی شده در آنها نیز جامع نیستند. مشکل گردآوری داده‌ها در مورد مقالات همایش‌ها نیز وجود داشت اما در مورد مقالات مجلات انگلیسی این مشکل کمتر بود چرا که در این زمینه هم پایگاه‌های بین‌المللی و هم برخی پایگاه‌های داخلی مثل ایرانمکس به خوبی این مقالات را نمایه‌سازی کرده‌اند.

مشکل دیگر نادرست بودن اطلاعات کتابشناختی به دست آمده از منابع مختلف بود که بعضاً دارای اشتباهاتی مثل سال نشر، نام نویسندگان یا ترتیب آنها، جلد و شماره مجله و یا شماره صفحات بود. در مجموع با وجود این مشکلات، پژوهشگر اگر چه تلاش بسیاری برای کسب حداکثر جامعیت در داده‌ها به کار برده است، اما این پژوهش ادعای جامعیت و کامل بودن و بی نقص بودن داده‌های موردتحلیل را ندارد و احتمالاً هنوز نیز تعدادی اثر مرتبط با علم‌سنجی وجود داشته باشند که از دید پژوهشگر دور مانده‌اند. در میان آثار گردآوری شده نیز ممکن است محدود اشتباهاتی از لحاظ اطلاعات کتابشناختی وجود داشته باشد. در عین حال باید توجه داشت که این نقطه آغاز است و این کتابشناسی می‌تواند به مرور به اثری کامل و جامع تبدیل شود. وجود این نواقص بر هدف اصلی پژوهش البته تأثیر چندانی ندارد چرا هدف اصلی به دست آوردن دیدی کلی از وضعیت پژوهش در حوزه علم‌سنجی در ایران است و افزودن و کاستن چند اثر دیگر، تأثیر قابل توجهی بر نتایج کلی پژوهش نخواهد داشت.

فصل دوم

دامنه علم سنجی

۲-۱- محدوده علم‌سنجی

گام نخست در بررسی روند پژوهش‌های یک حوزه موضوعی تعیین دامنه و قلمرو آن حوزه است. از علم‌سنجی تعاریف متعددی ارائه شده و در باب چیستی آن بحث‌های فراوان شده است. در این قسمت تلاش می‌شود تا به نوعی تعریف علم‌سنجی دست یافته و حوزه علم‌سنجی با توجه به اهداف مورد نظر پژوهش تعریف شود تا از این طریق بتوان به گردآوری و سپس تحلیل پژوهش‌های علم‌سنجی دست زد. برای این کار ابتدا تعاریف مختلفی از علم‌سنجی که در متون مختلف وجود دارند ارائه شده و سپس مضمون‌های مقالات مجله *سایتومتریکس* شناسایی شده و در نهایت با توجه به مضامین و تعاریف علم‌سنجی، محدوده حوزه علم‌سنجی که در این پژوهش بناست مد نظر قرار گیرد مشخص می‌شود.

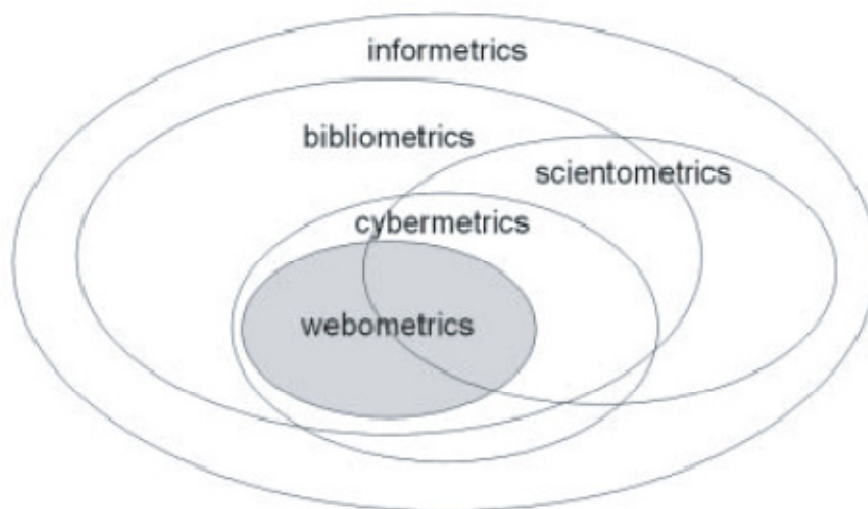
در میان واژگان به کار رفته در ارتباط با حوزه‌های سنجشی قدری آشفتگی وجود دارد که این موضوع را نویسندگان مختلفی (به عنوان مثال: راویچاندر راو^۱ ۱۹۹۴؛ هود^۲ و ویلسون^۳ ۲۰۰۱؛ گلانزل^۴ و شاپلین^۵ ۱۹۹۴) مورد بحث قرار داده‌اند. ورمل^۶ بیان می‌کند که:

"موجودیت‌های منفرد زیرحوزه‌های کتاب‌سنجی، اطلاع‌سنجی، علم‌سنجی و فناوری‌سنجی متأسفانه خیلی روشن نیستند و نوعی آشفتگی در واژگان به چشم می‌خورد. در کنفرانس بین‌المللی ۱۹۸۷، افکاری در زمینه تغییر نام رشته به اطلاع‌سنجی مطرح شد و از اواخر دهه ۱۹۸۰، استفاده از این واژه مورد پشتیبانی بوده است. اما در کنار یا به موازات این، کلمات علم‌سنجی و کتاب‌سنجی نیز به دفعات به کار رفته‌اند. این حوزه در حال تبدیل به یک رشته علمی است که همه جنبه‌های ریاضیاتی و آماری مرتبط با کتابخانه و مسائل سندپردازی و اطلاعات را با پیوندی قوی با جنبه‌های نظری بازیابی اطلاعات در بر می‌گیرد. (ورمل، ۱۹۹۸، ص. ۲۵۸)"

بیورنبرن و اینگورسون^۷ (۲۰۰۴، ص. ۱۲۱۷) نیز در تلاش برای ترسیم مرز همپوشانی این حوزه‌های موضوعی نمودار زیر (شکل ۲-۱) را ترسیم نمودند که نشان می‌دهد اطلاع‌سنجی عام‌ترین حوزه است که همه سایر حوزه‌های سنجشی را در بر می‌گیرد و علم‌سنجی تا حدودی با حوزه‌های وب‌سنجی،

-
1. Ravichandra Rao
  2. Hood
  3. Wilson
  4. Glänzel
  5. Schoepflin
  6. Wormell
  7. Björneborn & Ingwersen

سایر سنجی و کتاب‌سنجی هم‌پوشانی دارد. همانگونه که مشهود است حوزه وب‌سنجی کاملاً درون حوزه کتاب‌سنجی قرار می‌گیرد. حوزه اطلاع‌سنجی، عام‌ترین حوزه بوده و تمامی سایر حوزه‌ها را در بر می‌گیرد. حوزه علم‌سنجی اگر چه با حوزه کتاب‌سنجی هم‌پوشانی زیادی دارد، اما بخش‌هایی از آن خارج از حوزه کتاب‌سنجی است که به زعم سهیلی و عصاره (۱۳۸۷، ص. ۲۱۹)، این حوزه‌ها، شامل جنبه‌های سیاسی و اقتصادی علم‌سنجی است.

تصویر ۲-۱: دامنه حوزه‌های سنجشی مختلف (بیورنبرون و اینگورسون، ۲۰۰۴، ص. ۱۲۱۷).

در خصوص حوزه علم‌سنجی تا کنون تعاریف متعددی ارائه شده است که در زیر برخی از تعاریف مهمتر ارائه می‌شود.

علم‌سنجی، روش‌های کمی است که به تحلیل علم به عنوان یک فرایند اطلاعاتی می‌پردازند (براون^۱، گلانزل^۲ و شوبرت^۳ ۱۹۸۵، ص ۵).

علم‌سنجی، جنبه‌های کمی تولید، اشاعه و کاربرد اطلاعات علمی را تحلیل می‌کند تا به فهم بهتری از مکانیسم پژوهش علمی به عنوان یک فعالیت اجتماعی کمک کند (براون^۴، گلانزل^۵ و شوبرت^۱ ۱۹۸۵، ص ۶).

-
1. Braun
  2. Glänzel
  3. Schubert
  4. Braun
  5. Glänzel

مطالعه جنبه‌های کمی علم به عنوان یک رشته یا یک فعالیت اقتصادی. علم‌سنجی بخشی از جامعه‌شناسی علم است و در سیاستگذاری علم کاربرد دارد. علم‌سنجی شامل مطالعه کمی فعالیت‌های علمی از جمله انتشار متون علمی می‌شود و با کتابسنجی تا حدودی همپوشانی دارد (تگ^۲ و ساتکلیف^۳ ۱۹۹۲، ص ۱).

علم‌سنجی، فنون کتابسنجی را برای علم به کار می‌برد. منظور از علم، علوم طبیعی، فیزیکی و ریاضیات است و معمولاً شامل علوم اجتماعی نمی‌شود. علم‌سنجی، اغلب از فنون معمول کتابسنجی فراتر می‌رود؛ مثل زمانی که توسعه و حتی سیاست علم را مورد بررسی قرار می‌دهد (دیوداتو^۴ ۱۹۹۴، ص ix-x).

علم‌سنجی عبارت است از مطالعه تمامی جنبه‌های کمی علوم، ارتباطات مرتبط با علوم، و سیاست‌های علمی (ویلسون^۵ ۱۹۹۹).

علم‌سنجی، کاربرد ابزارهای کمی برای مطالعه ارتباطات علمی است (لیدسدورف^۶ ۲۰۰۱). علم‌سنجی بخشی از جامعه‌شناسی علوم را شکل می‌دهد که اغلب مرتبط با سیاستگذاری‌های علمی است. علم‌سنجی درگیر با مطالعات کمی فعالیت‌های علمی و خصوصاً مطالعه انتشارات می‌باشد. به همین دلیل با کتاب‌سنجی همپوشانی دارد (دایره‌المعارف بین‌المللی کتابداری و اطلاع‌رسانی^۷، ۲۰۰۳). علم‌سنجی، در عام‌ترین معنای خود، همه الگوها و جنبه‌های کمی مرتبط با تولید و اشاعه علم و دانش فناوریانه را در بر می‌گیرد (دبلیس^۸ ۲۰۰۹).

و در نهایت، در عنوان فرعی مجله ساینتمتریکس، علم‌سنجی به عنوان مطالعه همه جنبه‌های کمی علم، ارتباطات علمی و سیاست علم معرفی شده است.

سایر تعاریف مطرح در متون کم و بیش به تعاریف فوق شباهت دارند^۹. آنچه که از مجموع تعاریف فوق مشهود است تاکید بر مطالعه جنبه‌های کمی علم است و این که این حوزه با حوزه کتاب‌سنجی

---

1. Schubert

2. Tague

3. Sutcliffe

4. Diodato

5. Wilson

6. Leydesdorff

7. International Encyclopedia of Information and Library Science

8. De Bellis

۹. برای بحث بیشتر در مورد تعاریف نگاه کنید به عصاره و دیگران (۱۳۸۸).

دارای همپوشانی است. در عین حال، مطالعه کمی فناوری که به نوعی فناوری‌سنجی (تکنومتری) نامیده می‌شود در تقریباً هیچ یک از تعاریف علم‌سنجی در متون معتبر ذکر نشده است. فناوری‌سنجی را برخی حوزه‌ای مستقل می‌دانند که مجله‌ای^۱ نیز برای آن در سال ۱۹۵۹ در آمریکا تأسیس شد و خود این مجله حوزه کاری خود را توسعه و استفاده از روش‌های آماری در علوم مهندسی، شیمی و فیزیکی معرفی نموده است. برخی متخصصان چون هود و ویلسون^۲ (۲۰۰۱) نیز آن را حوزه‌ای مجزا می‌دانند.

با استفاده از تعاریف، تنها می‌توان به دیدی کلی به ماهیت حوزه علم‌سنجی دست یافت، اما نمی‌توان به روشنی دامنه و بخش‌های آن را برای یک هدف کاربردی نظیر انجام پژوهش حاضر تعیین کرد. بنابراین، لازم است تا با رویکردی کاربردی‌تر با بررسی متون این حوزه به شناسایی دقیق‌تر زیربخش‌های حوزه و دامنه آن پرداخت. به همین منظور در اینجا به بررسی محتوای مقالات مجله *سایتومتريکس* می‌پردازیم.

۲-۲. مقاله‌های مجله *سایتومتريکس*

با استفاده از رویکردی دیگر می‌توان بررسی کرد که پژوهش‌هایی که در مهمترین مجله تخصصی حوزه علم‌سنجی، یعنی مجله انگلیسی زبان *سایتومتريکس* منتشر می‌شوند بیشتر به چه مقوله‌ها و موضوعاتی می‌پردازند. برای انجام این کار، ابتدا عنوان و چکیده تمامی مقالات منتشر شده در این مجله از ابتدای سال ۲۰۰۰ تا تاریخ ۷ آوریل ۲۰۱۰ که در پایگاه وب آو ساینس^۳ موجود بود استخراج شد و سپس با استفاده از روش ایجاد ابر برچسب^۴ با استفاده از سایت <http://tocloud.com> اقدام به ایجاد یک ابر برچسب از مجموع چکیده‌ها و عناوین شد. در تنظیمات ایجاد ابر برچسب، ایجاد برچسب از کلمات منفرد و نیز عبارت‌های دو یا سه کلمه‌ای با روش لوگاریتمی انتخاب شد تا

---

1. *Technometrics*, ISSN: 0040-1706 (published by American Statistical Association)

2. Hood and Wilson

3. Web of Science

۴. tag cloud. ابر برچسب، نمایی بصری از مجموعه‌ای از کلمات یک متن است که اندازه و گاه رنگ کلمات با بسامد آن کلمه یا عبارت در متن مورد بررسی نسبت مستقیم دارد. سایت مورد استفاده در این پژوهش، متن دریافتی را به طور کامل خوانده و سپس کلمات و عبارات را بر اساس بسامد آنها مرتب کرده و اندازه فونت کلمات را متناسب با بسامد تکرار آنها از بزرگ به کوچک تنظیم می‌کند.

خروجی شامل پرتکرارترین کلمات و عبارات در مجموع عناوین و چکیده‌ها به ترتیب تکرار از کم به زیاد باشد. شکل ۲-۲ بخشی از این برجسب را نشان می‌دهد.

[impact factor](#)⁽¹⁴⁸⁾ [science citation](#)⁽¹¹⁴⁾ [citation index](#)⁽¹¹⁰⁾ [science citation index](#)⁽¹⁰³⁾ [impact factors](#)⁽⁸²⁾ [research performance](#)⁽⁶¹⁾ [bibliometric analysis](#)⁽⁵⁹⁾ [citation analysis](#)⁽⁵⁹⁾ [articles published](#)⁽⁵⁷⁾ [international collaboration](#)⁽⁵⁴⁾ [papers published](#)⁽⁵³⁾ [results show](#)⁽⁵¹⁾ [scientific research](#)⁽⁵¹⁾ [scientific journals](#)⁽⁵¹⁾ [journal citation](#)⁽⁵⁰⁾ [scientific production](#)⁽⁴⁹⁾ [case study](#)⁽⁴⁸⁾ [citation impact](#)⁽⁴⁸⁾ [research output](#)⁽⁴⁸⁾ [journal impact](#)⁽⁴⁷⁾ [scientific output](#)⁽⁴³⁾ [highly cited](#)⁽⁴¹⁾ [social sciences](#)⁽⁴¹⁾ [bibliometric indicators](#)⁽³⁹⁾ [science citation index sci](#)⁽³⁸⁾ [research groups](#)⁽³⁸⁾ [citation data](#)⁽³⁵⁾ [open access](#)⁽³⁴⁾ [publication output](#)⁽³⁴⁾ [peer review](#)⁽³⁴⁾ [google scholar](#)⁽³³⁾ [information science](#)⁽³³⁾ [scientific productivity](#)⁽³²⁾ [scientific information](#)⁽³²⁾ [publication delay](#)⁽³²⁾ [citation rate](#)⁽³¹⁾ [journal articles](#)⁽³¹⁾ [research papers](#)⁽³⁰⁾ [patent citation](#)⁽³⁰⁾ [journal citation reports](#)⁽²⁹⁾ [computer science](#)⁽²⁹⁾ [research articles](#)⁽²⁹⁾ [present study](#)⁽²⁸⁾ [citation patterns](#)⁽²⁷⁾ [knowledge production](#)⁽²⁷⁾ [network analysis](#)⁽²⁷⁾ [scientific publications](#)⁽²⁷⁾ [citation counts](#)⁽²⁶⁾ [total number](#)⁽²⁶⁾ [international journals](#)⁽²⁶⁾ [patent applications](#)⁽²⁵⁾ [scientific papers](#)⁽²⁵⁾ [basic research](#)⁽²⁵⁾ [bibliometric study](#)⁽²⁴⁾ [research collaboration](#)⁽²³⁾ [science policy](#)⁽²³⁾ [south africa](#)⁽²³⁾ [research institutes](#)⁽²³⁾ [journal impact factor](#)⁽²³⁾ [scientific literature](#)⁽²²⁾ [research activity](#)⁽²²⁾ [social science](#)⁽²²⁾ [european union](#)⁽²¹⁾ [scientific fields](#)⁽²¹⁾ [united states](#)⁽²¹⁾ [results suggest](#)⁽²¹⁾ [bibliographic coupling](#)⁽²⁰⁾ [research field](#)⁽²⁰⁾ [subject categories](#)⁽²⁰⁾ [patent citations](#)⁽²⁰⁾ [scientific collaboration](#)⁽¹⁹⁾ [co-authored papers](#)⁽¹⁹⁾ [cited papers](#)⁽¹⁹⁾ [sci database](#)⁽¹⁹⁾ [higher education](#)⁽¹⁹⁾ [clinical medicine](#)⁽¹⁸⁾ [scientific community](#)⁽¹⁸⁾ [national research](#)⁽¹⁸⁾ [life sciences](#)⁽¹⁸⁾ [counting methods](#)⁽¹⁸⁾ [social network](#)⁽¹⁸⁾ [paper presents](#)⁽¹⁷⁾ [web pages](#)⁽¹⁷⁾ [research productivity](#)⁽¹⁷⁾ [co-citation analysis](#)⁽¹⁷⁾ [international scientific](#)⁽¹⁷⁾ [hirsch index](#)⁽¹⁷⁾

تصویر ۲-۲: بخشی از ابر برجسب عناوین و چکیده‌های مقالات مجله ساینتمتریکس ۲۰۰۰-۲۰۱۰.

حوزه‌هایی که اصطلاحات مربوط به آنها در عناوین و چکیده‌های مجله ساینتمتریکس از ۲۰۰۰ تا آوریل ۲۰۱۰ تکرار شده و حضور داشته است عبارت بودند از موارد زیر. لازم به ذکر است که کلمات و یا عبارت‌های نامربوط یا بی معنی نادیده گرفته شده‌اند.

تحلیل و شاخص‌های کتابسنجی، تحلیل استنادی و زیر مجموعه‌های آن (از جمله خود استنادی، شبکه استنادی، زوج‌های استنادی، زوج‌های کتابشناختی، رفتار استنادی و غیره)، نگاشت کتابشناختی، نگاشت علم، شاخص هرش، ضریب تأثیر، جبهه علمی، همکاری علمی، تولید علم، بهره‌وری علمی، تحلیل شبکه، قانون لوتکا، زیف، برادفورد، نیمه عمر، الگوی تألیف، پروانه ثبت اختراع، متن‌کاوی، انتقال دانش، نگاشت فناوری، بهره‌وری فناوری، تحلیل‌های وب‌سنجی از جمله تحلیل پیوند.

رویکرد فوق، تا حدودی حوزه‌ها و موضوعات مختلف مورد بحث در دامنه علم‌سنجی را نمایان می‌سازد. لازم به ذکر است که در سال ۲۰۰۱ نیز تلاشی برای دسته‌بندی مقاله‌های مجله ساینتمتریکس انجام شد و مقاله‌های دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ مجله بررسی و به شش دسته تقسیم شدند.

که شامل موارد زیر بودند: نظریه کتاب‌سنجی، مطالعات موردی، مقالات روش‌شناختی، رویکرد جامعه‌شناختی به کتاب‌سنجی، جامعه‌شناسی دانش، و سیاست‌گذاری علم (شاپلین و گلانزل ۲۰۰۱). برخی از متون، سعی در تعیین دقیق‌تر دامنه علم‌سنجی نموده‌اند. به عنوان مثال براون، گلانزل، و شوبرت (۱۳۷۴) بیان می‌کنند که اساس کار علم‌سنجی بررسی [کمی] چهار متغیر اساسی شامل مؤلفان، مدارک علمی، مراجع و ارجاعات می‌باشد. ون ران^۱ (۱۹۹۷، ص ۲۰۶) جنبه‌های فرعی و جزئی علم‌سنجی را به چهار حوزه تقسیم کرده است که عبارتند از:

- توسعه روش‌ها و تکنیک‌های طراحی، ساخت و کاربرد شاخص‌های کمی برای به کارگیری آنها در رابطه با جنبه‌های مختلف علم و فناوری؛
- توسعه نظام‌های اطلاعاتی در علوم و فناوری؛
- مطالعه تعامل میان علم و فناوری؛
- مطالعه ساختارهای شناختی و اجتماعی - سازمانی رشته‌های علمی و فرایندهای رشد علم در رابطه با عوامل اجتماعی.

۲-۳. جمع‌بندی

در مجموع، با بررسی تعاریف و توصیف‌هایی که از علم‌سنجی در متون ارائه شده است و بررسی محتوای مجله تخصصی این حوزه، می‌توان حوزه‌های فرعی علم‌سنجی را تا حدودی مشخص کرد. آنچه در تدوین دامنه علم‌سنجی برای انجام پژوهش حاضر باید مد نظر باشد هدف از انجام این پژوهش است که قصد دارد با آگاهی از وضعیت گذشته و کنونی پژوهش‌های علم‌سنجی، زمینه‌ساز تعیین اولویت‌ها و برنامه پژوهشی پژوهشکده اطلاع‌سنجی^۲ باشد. به طور کلی، در این پژوهش، علم‌سنجی شامل تمامی مطالعات کمی علوم، ارتباطات علمی و سیاست علمی است. بر این اساس، برای این پژوهش شاید نزدیک‌ترین تعریف از علم‌سنجی، تعریف ویلسون (۱۹۹۹) باشد. بنابراین، هر نوع مطالعه‌ای که به حوزه‌های زیر ارتباط پیدا کند مطالعه علم‌سنجی تلقی شده و در تحلیل روند پژوهش‌های علم‌سنجی لحاظ می‌شود:

---

1. Van Raan

۲. پژوهشکده اطلاع‌سنجی یکی از سه پژوهشکده پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران است.

- تحلیل استنادی و زیرشاخه‌های آن از جمله شبکه‌های استنادی، خود استنادی، رفتار استنادی و غیره؛
- مطالعه کمی جنبه‌های مختلف انواع تولیدات علمی؛
- پژوهش‌های مربوط به توسعه، تدوین و بومی‌سازی شاخص‌های کتابسنجی و علم‌سنجی؛
- نگاشت علم و ترسیم نقشه‌های کتابشناختی؛
- مطالعات کمی ارتباطات علمی؛
- مطالعات کمی مرتبط با سیاست علمی؛ و
- مطالعات کمی تعامل علم و فناوری.

۲-۴. پی‌نوشت

زمانی که این طرح پژوهشی در شورای پژوهش پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران به تصویب رسید، پژوهشکده‌ای به نام علم‌سنجی و تحلیل اطلاعات وجود داشت که گروهی به نام علم‌سنجی را نیز در برمی‌گرفت. در حدود اواخر انجام این طرح پژوهشی نام این پژوهشکده به پژوهشکده علوم اطلاعات و نام گروه به گروه اطلاع‌سنجی تغییر یافت. این تغییر نام و به طبع تغییر در حوزه فعالیت موجب شد تا پژوهشگر دامنه مورد پوشش این پژوهش را قدری فراخ‌تر گرفته و مطالعات مرتبط با وب‌سنجی، کتابسنجی و به طور کل اطلاع‌سنجی را نیز به نوعی به عنوان بخشی از داده‌ها گردآوری کند، تا شاید نتایج به دست آمده از پژوهش به نحو مناسب‌تری پاسخگوی نیاز گروه اطلاع‌سنجی برای برنامه‌ریزی پژوهشی باشد. از لحاظ نظری نیز این ترکیب داده‌ها، غیرمنطقی نیست و سابقه دارد. به عنوان مثال هود و ویلسون (۲۰۰۱) در مطالعه خود در کنار علم‌سنجی، داده‌های حوزه‌های مرتبط وب‌سنجی و کتابسنجی را مورد مطالعه قرار دادند.

فصل سوم

پیشینه پژوهش

۳-۱. مقدمه

اگر چه علم‌سنجی و حوزه‌های وابسته از حوزه‌های پژوهشی پرکار در داخل و خارج از ایران هستند اما کمتر پژوهشی به صورت مستقل به بررسی روند پژوهش در این حوزه پرداخته است. در عین حال در میان آثار که به بررسی پژوهش در حوزه‌های علوم اطلاعات پرداخته‌اند اشاره‌هایی نیز به پژوهش‌های علم‌سنجی شده است. این فصل به مرور پژوهش‌های مرتبط با بررسی مطالعات علم‌سنجی می‌پردازد.

۳-۲. پیشینه پژوهش در ایران

از قدیمی‌ترین آثاری که در حوزه کتابداری به بررسی متون و به نوعی روند انتشار و پژوهش در این حوزه‌ها پرداخته‌اند می‌توان به مقاله دیانی (۱۳۶۵) در خصوص مقاله‌های منتشر شده در نامه انجمن کتابداری ایران در دهه ۱۳۵۰ و اوایل دهه ۱۳۶۰ و مقاله فرحزاد درباره مقاله‌های کتابداری منتشر شده در سالهای ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۸ اشاره کرد. در این آثار ردپای چندانی از پژوهش‌های علم‌سنجی و کتابسنجی در میان مقالات کتابداری نمی‌توان یافت که البته نتیجه‌ای قابل انتظار است چرا که کتابسنجی به شکل پژوهش تقریباً از اوایل دهه ۱۳۷۰ به صورت جدی‌تر وارد پژوهش‌های کتابداری شد.

در دهه ۱۳۷۰ چند پژوهش به بررسی موضوعی متون فارسی کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداختند که بررسی آنها نشان‌دهنده نقش کم‌رنگ علم‌سنجی در تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دهه‌های ۱۳۶۰ و اوایل ۱۳۷۰ شمسی است. احمدی لاری و فرزین (۱۳۷۶) در تحقیق خود با عنوان "بررسی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۳۷۴-۱۳۵۸" مشخص نمودند که عمده‌ترین اولویت موضوعی طی ۱۷ سال مورد بررسی موضوع "کتابخانه‌ها" و پس از آن موضوع "اطلاع‌رسانی" بوده است. در تحلیل آنها هیچ اشاره‌ای به موضوع کتابسنجی، علم‌سنجی یا زمینه‌های مرتبط نشده است که این می‌تواند دو علت داشته باشد. یا به این معنی است که در بازه زمانی مورد بررسی آنها هیچ مقاله‌ای در این زمینه‌های در ایران منتشر نشده است که این دلیل البته نمی‌تواند صحیح باشد چرا که یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد دست کم در اوایل دهه ۱۳۷۰ مقالاتی در این زمینه منتشر شده است. علت دیگر می‌تواند این باشد که از آنجا که موضوعات کتابسنجی و علم‌سنجی چندان موضوعات پرتولید و با

اهمیتی در آن زمان نبوده‌اند اندک مقالات منتشر شده در این زمینه را ذیل موضوعات دیگری دسته‌بندی کرده‌اند.

کیانمهر (۱۳۷۶) در پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد خود با عنوان "بررسی روند موضوعی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های مستقر در تهران طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۶۶" با استفاده از فهرست لیزا به بررسی موضوعی ۲۸۶ مقاله پرداخت و به این نتیجه رسید که گروه موضوعی "سازماندهی و ذخیره و بازیابی اطلاعات" با ۴۸ عنوان مقاله و ۱۶/۸ درصد، بیشترین تعداد پایان‌نامه را داشته و موضوع "انواع کتابخانه‌ها" با ۱۱/۵ درصد پس از آن قرار دارد. هم‌چنین در حیطه‌ی موضوعی "حفظ و نگهداری" پایان‌نامه‌ای تهیه نشده و گروه موضوعی "کلیات کتابداری" کمترین پایان‌نامه را با ۰/۷ درصد به خود اختصاص داده است. در پژوهش کیانمهر نیز حوزه‌های کتاب‌سنجی و علم‌سنجی بسیار کم‌رنگ نمود پیدا کرده‌اند.

ملیح (۱۳۷۶) در پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد خود تحت عنوان "تحلیل محتوای مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی در نشریات ادواری فارسی منتشر شده در سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۰" تعداد ۱۵۷۸ مقاله‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی را از بین شش عنوان نشریه کتابداری و هشت عنوان نشریه غیر کتابداری استخراج کرد و نتیجه را این‌گونه بیان کرد که گروه‌های موضوعی "چاپ و نشر" و "کتابداری و اطلاع‌رسانی" و پس از آن "فناوری اطلاعات" از عمده‌ترین اولویت‌های موضوعی در پژوهش‌های این ۵ سال بوده‌اند.

کاتوزیان (۱۳۷۸) نیز در پژوهش خود، "بررسی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی مجلات فارسی ایران ۱۳۷۲-۱۳۵۷" نشان داد که ۱۴۷ عنوان مجله فارسی زبان داخل کشور، مجموعاً ۹۴۲ مقاله‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی منتشر کرده‌اند که اولویت عمده به موضوع "کتابخانه‌ها" اختصاص داشته است. در پژوهش کاتوزیان نیز کتاب‌سنجی یا علم‌سنجی به عنوان یک مقوله موضوعی در نظر گرفته نشده‌اند و هیچ آماری از مقاله‌های مرتبط با این حوزه‌ها ارائه نشده است. به احتمال قوی آثار مربوط به این حوزه‌ها ذیل حوزه دیگری دسته‌بندی شده‌اند.

یوسفی (۱۳۷۹) در مقایسه گرایش موضوعی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران در پایگاه ایزا طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۷ توجهی به حوزه‌های علم‌سنجی و کتاب‌سنجی نکرده است. نیازی (۱۳۸۰) نیز در بررسی نشریات کتابداری مقوله‌ای را برای علم‌سنجی و کتاب‌سنجی در نظر نگرفته و مقالات علم‌سنجی و کتاب‌سنجی را ذیل مقوله‌های دیگری که مشخص نیستند دسته‌بندی نموده است.

آذرانفر (۱۳۸۵) در مقاله‌ای به بررسی روند موضوعی پایان‌نامه‌های کتابداری در پایگاه پایان‌نامه‌های ایرانداک در فاصله سال‌های ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۲ پرداخته است. وی کتاب‌سنجی را در بررسی خود به عنوان یک مقوله موضوعی مستقل در نظر گرفته است و نشان داده که در مجموع در طول این ده سال مورد بررسی ۲۲ پایان‌نامه کارشناسی ارشد مرتبط با کتاب‌سنجی در دانشگاه‌های مختلف انجام شده است که بیشترین آنها مربوط به سال ۱۳۷۶ با ۵ پایان‌نامه بوده است.

کرمی، علیجانی و صالحی (۱۳۸۶) در پژوهش خود با عنوان "فصلنامه‌ی علوم و فناوری اطلاعات: مطالعه‌ی کتاب‌سنجی" با استفاده از روش کتاب‌سنجی، کلیه مقالات مجله علوم و فناوری اطلاعات را در یک دوره‌ی ۵ ساله از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ مورد تحلیل قرار داد و به این نتیجه دست یافت که "احمد شعبانی" با چاپ ۵ مقاله‌ی تألیفی فعال‌ترین مؤلف طی سال‌های مورد بررسی بوده است. هم‌چنین بین سال‌های ۸۰ تا ۸۴، ۳۱ تألیف (۳۶/۲۵ درصد) توسط زنان و ۵۱ تألیف (۶۳/۷۵ درصد) توسط مردان در این نشریه به چاپ رسیده است. در عین حال مطالعه آنها شامل تحلیل موضوعی نیست و هیچ اطلاعاتی در مورد روند موضوعی انتشار مقالات نشان نمی‌دهد.

افقهی و باقری (۱۳۸۷) در مطالعه خود بر روی متون بین‌المللی کتابداری و اطلاع‌رسانی، آثار کتاب‌سنجی و علم‌سنجی را ذیل مقوله‌ای تحت عنوان "مواد" دسته‌بندی کرده‌اند و نشان داده‌اند که آثار مربوط به این حوزه سیر نزولی داشته و از ۱۰ درصد کل آثار در سال ۱۹۹۶ به ۲/۳ درصد در سال ۲۰۰۵ کاهش یافته است. با این حال به نتیجه‌گیری آنان و تعمیم آن به کل متون بین‌المللی حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی باید تردید کرد به ویژه که جامعه مورد پژوهش آنان محدود به استادهای سالنامه ARIST بوده است.

عبدالمجید (۱۳۸۷) در پژوهش خود با عنوان "بررسی مقالات تألیفی حوزه‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی در مجلات علوم انسانی و اجتماعی" به بررسی موضوعی ۵۵۳ مقاله تألیفی فارسی حوزه‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی با استفاده از فهرست ۱۷ گانه‌ی لیزا پرداخته است. وی به این نتیجه دست یافت که موضوع "مواد و منابع" با ۱۷/۹ درصد بیشترین تعداد مقالات را داشته و پس از آن موضوع "کتابداری و اطلاع‌رسانی" با ۹/۴ درصد در رتبه بعدی بوده است. هم‌چنین اکثر مقالات تألیفی مورد بررسی وی تک نویسنده‌ای بوده که ۸۱/۹۲ درصد کل مقالات را شامل شده است و فقط ۱۸/۰۸ درصد از مقالات با همکاری دو یا بیش از دو نویسنده نوشته شده است. در مطالعه عبدالمجید

نیز کتاب‌سنجی یا علم‌سنجی به عنوان مقوله‌های موضوعی در نظر گرفته نشده‌اند و از این رو اطلاعاتی در مورد روند انتشار آثار در این حوزه‌ها به دست نمی‌دهد.

چیت‌ساز و حسین‌پور (۱۳۸۹) در مقاله‌ای به بررسی موضوعی مقالات کتابداری در فاصله سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ پرداخته‌اند. علم‌سنجی و کتاب‌سنجی در تحلیل آنها یک مقوله موضوعی مستقل بوده است و نتایج آنها نشان می‌دهد که در پنج سال مورد بررسی ۱۱ مقاله در این زمینه‌ها در مجلات کتابداری منتشر شده است. اما آخرین تحقیق مرتبط با موضوع این پژوهش که مرتبط‌ترین نیز هست مقاله کوتاهی است از رحمانی سفیدویه و کرمی (۱۳۸۹) که آثار مرتبط با علم‌سنجی که ایرانیان به زبان انگلیسی منتشر کردند را تا قبل از سال ۲۰۰۸ مورد بررسی قرار داده‌اند. جامعه مورد مطالعه مقاله بسیار ناقص و کوچک است. یافته‌های مقاله نشان می‌دهد که تنها ۵ مقاله مرتبط با علم‌سنجی از ایران در پایگاه آی.اس.آی نمایه شده است که ۳ عدد آنها مربوط به سال ۲۰۰۸ بوده است.

به این نکته نیز باشد اشاره کرد که در کنار آثار پژوهشی پیشگفته، تلاش‌هایی نیز در جهت تدوین کتابشناسی یا مقاله‌نامه آثار حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی شده است که به نوعی دربرگیرنده آثار علم‌سنجی و کتاب‌سنجی نیز می‌شوند از میان این آثار می‌توان به چکیده پایان‌نامه‌های کتابداری اثر صدیق بهزادی (۱۳۷۹)، نمایه مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی اثر نیازی (۱۳۷۸) و کتابشناسی گزیده توصیفی کتابداری اثر ریاحی نیا (۱۳۷۹) اشاره کرد.

۳-۳. پیشینه‌ی پژوهش در خارج از ایران

پژوهش‌های انجام شده در خارج از کشور نشان می‌دهد که گرایش موضوعی مقالات بیش از همه تکیه بر "خدمات" و "ذخیره و بازیابی" داشته است. دو موضوع "مبانی" و "خدمات" در تحقیق دیگری، از اولویت موضوعی مقالات بوده‌اند. از اولویت‌های موضوعی مقالات بررسی شده در سال ۱۹۹۹، می‌توان به "بازیابی اطلاعات" و "خدمات" اشاره داشت و سرانجام در سال ۲۰۰۰ پژوهش دیگری، گرایش موضوعی را عمدتاً به سمت "فن‌آوری" و "خدمات" دانسته است (حری، ۱۳۷۹). کایبرگ (۱۹۹۶) در بررسی گرایش موضوعی مقالات منتشر شده در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانمارک طی سال‌های ۱۹۸۶ - ۱۹۵۷ نشان داد که کتابخانه‌های شخصی و ملی، همکاری بین کتابخانه‌ای و مباحث و فعالیت‌های سنتی کتابداری بیشترین گرایش موضوعی مقالات بوده و به ابعاد نظری، ابزارها، رفتارها و فرایندهای اطلاع‌رسانی کمتر توجه شده است.

شاپلین و گلانزل (۲۰۰۱) پژوهش‌های کتاب‌سنجی و علم‌سنجی را با استفاده از روش روش‌های کمی بررسی کردند تا مشخص کنند که آیا مفروضات کتاب‌سنجی از یک علم نرم به سوی یک علم سخت همچون علوم اجتماعی حرکت کرده است؟ آیا هم اکنون می‌توان کتاب‌سنجی را به عنوان بخشی از علوم اجتماعی به رسمیت شناخت؟ آیا کتاب‌سنجی حوزه‌های فرعی تری را شامل می‌شود که هر یک ویژگی‌های خاص خود را دارند و مختصات خود را به کتاب‌سنجی به عنوان یک کل واحد دیکته می‌کنند؟ به این منظور، این دو محقق تلاش کردند درصد ارجاعات به مجلات و میانگین طول عمر استنادات را در سال‌های ۱۹۸۰، ۱۹۸۹، ۱۹۹۷ در مجله ساینومتريکس بررسی کنند. یافته‌ها نشان داد که کتاب‌سنجی از لحاظ هویتی هنوز به وحدت نرسیده و هر یکی از حوزه‌های فرعی مختصات خود را دارند. همچنین، مشخص شد که تعداد مقالات حوزه‌های فرعی در این مجله تا دهه هشتاد از هماهنگی برخوردار بوده اند؛ اما در دهه نود گرایش به مطالعات موردی افزایش یافته است.

هود و ویلسون (۲۰۰۱) در مقاله‌ای ارزشمند متون منتشر شده در حوزه علم‌سنجی را به صورت نقادانه بررسی کردند. آنها با مبنا قرار دادن این تعریف که بررسی رشد، ساختار، روابط میانی و بهره‌وری علم را می‌توان علم‌سنجی نامید پژوهش‌هایی را شناسایی کردند که جریان کمی و کیفی رشد تولیدات علمی را با توجه به روابط جاری میان متون و از طریق استنادات و ارجاعات پی می‌گرفتند. به این منظور، حوزه‌های تحقیقاتی نزدیک همچون اطلاع‌سنجی و کتاب‌سنجی نیز مورد کاوش قرار گرفتند. این مرور متون، ابتدا نگاهی تاریخی به این دست تحقیقات دارد و سپس در سه مقوله مستقل پژوهش‌های اطلاع‌سنجی، کتاب‌سنجی و علم‌سنجی را معرفی و نقاط قوت و ضعف هر یک را باز می‌نمایاند.

گور و دیگران (۲۰۰۹) با هدف شناسایی روند تحقیقات در مجلات کتابداری پزشکی، مقالات پژوهشی مندرج در خبرنامه و فصلنامه انجمن کتابداری پزشکی امریکا را در فاصله سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۷ بررسی کردند. در این تحقیق با استفاده از روش‌های کتاب‌سنجی و تحلیل محتوا، موضوع مقالات، روش شناسی پژوهش‌ها، فنون تحلیل داده‌ها، تعداد نویسندگان، تعداد استنادات، وابستگی سازمانی اولین نویسنده و محل تأمین بودجه پژوهش‌ها بررسی شدند. یافته‌ها علاوه بر اینکه با یافته‌های پژوهشی مشابه که دوره زمانی ۱۹۶۶ تا ۱۹۹۰ را پوشش داده است نشان می‌داد که از میان ۹۳۰ مقاله ۴۷۴ (۵۱ درصد) ماهیتاً پژوهشی بوده اند. روش پیمایشی در ۳۷/۱ درصد مقالات مهمترین روش مورد استفاده بوده و در ۶۳٫۵ درصد مقالات تنها آمار توصیفی به کار گرفته شده است. ۷۰ درصد مقالات

موضوعات کاربردی را مورد توجه قرار داده اند. نخستین نویسندگان در ۵۵/۷ درصد موارد به کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی وابسته بوده اند و تنها ۲۷/۴ درصد از پژوهش‌ها تأمین مالی شده اند. این پژوهش گذشته از اینکه نشان می‌داد روند این تحقیقات در حوزه کتابداری پزشکی رو به توسعه است چالش‌های این حوزه از تحقیقات را نیز بررسی کرده است.

محبوبه و روسو (۲۰۱۰) روندها و شاخص‌های پژوهش‌های علمی شبه قاره هند را در دوره زمانی ۱۹۷۳ تا ۲۰۰۷ در کشورهای پاکستان، بنگلادش، سری لانکا و هند مقایسه کردند. در این تحقیق، پایگاه‌های وب آو سانیس و اسکوپوس مورد جستجو و داده‌های مبین همکاری علمی و رشد شاخص هرش این کشورها مورد توجه قرار گرفتند. نتایج نشان داد که سری لانکا بهترین وضعیت را دارد. این یافته با رتبه اعلام شده برای همین چهار کشور در فهرست توسعه انسانی سازمان ملل متحد همبستگی دارد.

۳-۴. جمع بندی

در کل، می‌توان گفت پژوهش مستقل و جامعی به منظور بررسی روند پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران و خارج از ایران انجام نشده است. اندک آثاری که بررسی روند پژوهش در حوزه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداخته‌اند نیز توجه شایسته‌ای به حوزه علم‌سنجی نداشته و بعضاً حتی آن را به عنوان یک حوزه پژوهشی در نظر نگرفته‌اند.

فصل چہارم

روش شناسی پژوهش

۴-۱. روش مورد استفاده

مطالعه روند پژوهش در یک حوزه می‌تواند با استفاده از روش‌های مختلفی انجام شود. از جمله این روش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

□ استفاده از فنون ساده کتابسنجی برای انجام تحلیل‌هایی بر روی مواردی چون سال نشر، محل نشر، ملیت و وابستگی سازمانی نویسندگان، هم‌نویسندگی، کلیدواژه‌ها و نظایر آنها (مثل: بنامر^۱، بردن^۲، و باکوش^۳ ۲۰۰۹).

□ استفاده از روش‌های مبتنی بر تحلیل استنادی از جمله استفاده از خوشه‌بندی شبکه استنادی با کمک رایانه برای ترسیم نقشه یک حوزه و کشف روند توسعه و گرایش‌های آن (دپلنکو^۴ و بورچینسکی^۵ ۱۹۹۵)، و یا استفاده از تحلیل هم‌استنادی و لغوی (زیت^۶ و باسکالارد^۷ ۱۹۹۴) برای شناسایی روندهای پژوهشی و جبهه‌های پژوهشی.

□ استفاده از تحلیل محتوای متون پژوهشی یک حوزه برای شناسایی روند موضوعی پژوهش‌های انجام شده در یک حوزه. این تحلیل محتوا می‌تواند در سطوح مختلفی انجام شود از جمله تحلیلی موضوعی با استفاده از کلیدواژه‌ها و عناوین آثار (لی^۸، وو^۹، و تسای^{۱۰} ۲۰۰۹) و یا تحلیل عمیق‌تر متن کامل آثار برای شناسایی موضوع و نیز روش و سایر جزئیات پژوهش (شی^{۱۱}، فنگ^{۱۲}، و تسای^{۱۳} ۲۰۰۸).

□ سایر روش‌های ابتکاری موردی نظیر ایجاد رخنمون^{۱۴} از مجلات یا کلیدواژه‌ها (مثل کیم^{۱۵} و لی^{۱۶} ۲۰۰۹)

-
1. Benamer
  2. Bredan
  3. Bakoush
  4. Duplenko
  5. Burchinsky
  6. Zitt
  7. Bassecoulard
  8. Lee
  9. Wu
  10. Tsai
  11. Shih
  12. Feng
  13. Tsai
  14. Profile
  15. Kim
  16. Lee

در میان روش‌های مختلف، به کارگیری روش‌های کتابسنجی بیش از سایر روش‌ها رواج دارد. در پژوهش‌هایی که با استفاده از این روش‌ها انجام می‌شوند معمولاً آثار یک حوزه از لحاظ سال نشر، نوع آثار، ملیت نویسندگان، محل نشر، همکاری و هم‌نویسندگی و شاخص‌های مشابه مورد تحلیل قرار می‌گیرند.

در پژوهش حاضر امکان استفاده از روش‌های مبتنی بر تحلیل استنادی و هم استنادی وجود نداشت نخست به این دلیل که داده‌های استنادی موجود نبود، دوم به دلیل تنوع آثار از لحاظ نوع (مقاله، پایان‌نامه و غیره). استفاده از تحلیل محتوای عمیق نیز میسر نبود به دلیل گستره آثار که تعداد زیادی اثر را در برمی‌گرفت و علاوه بر حجم کار، دسترسی به متن کامل آثار نیز مقدور نبود به ویژه به پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی و مقاله‌های ارائه شده در همایش‌ها.

روشی که در پژوهش حاضر مورد استفاده قرار گرفته است ترکیبی است از کتابسنجی و تحلیل محتوای سطحی. به این صورت که علاوه بر بررسی روند انتشارات حوزه علم‌سنجی به لحاظ زمان انتشار، نویسنده، نوع اثر و محمل انتشاراتی و موارد مشابه، با انجام یک تحلیل موضوعی ساده بر اساس عنوان و چکیده موضوع آثار مشخص شده و روند موضوعی پژوهش در حوزه علم‌سنجی نیز مشخص می‌شود.

به این نکته نیز باید توجه داشت که مطالعات مربوط به روند پژوهش نیز با اهداف متفاوت انجام می‌شوند، گاه آنچه مورد مطالعه قرار می‌گیرد روند انتشارات یک حوزه است (حسین^۱ و نانز^۲ ۱۹۹۳؛ کاماری^۳ ۲۰۰۶)، گاه روند همکاری در یک حوزه (مثل هانتز^۴ و لی هی^۵ ۲۰۰۸) گاه روند موضوعی پژوهش‌ها (مثل هیورلند^۶ و آلبرچسن^۷ ۱۹۹۹). در پژوهش حاضر هر سه جنبه لحاظ شده است.

۴-۲- گستره جامعه پژوهش

-
1. Hussain
  2. Nunez
  3. Kumari
  4. Hunter
  5. Leahey
  6. Hjørland
  7. Albrechtsen

۴-۲-۱. داده‌های علم‌سنجی ایران

داده‌های گردآوری شده شامل تمام آثاری است که توسط ایرانیان به زبان فارسی یا زبان‌های دیگر در حوزه علم‌سنجی از ابتدا تا انتهای شهریور ۱۳۸۹ منتشر شده است. صرف حضور یک نویسنده با وابستگی سازمانی ایرانی برای شمول آن اثر در جامعه پژوهش کفایت می‌کند. این داده‌ها به لحاظ نوع مدرک شامل موارد زیر می‌شود:

- مقاله‌های تألیفی مجلات؛
- مقالات ارائه شده در همایش‌ها؛
- بوسترهای ارائه شده در همایش‌ها؛
- طرح‌های پژوهشی انجام شده؛
- پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکترا.

لازم به ذکر است که کتاب‌های تألیف و ترجمه و نیز مقالات ترجمه شده جزء این پژوهش در نظر گرفته نشده‌اند. آثار ترجمه از این جهت که در اصل آثار خارجی محسوب می‌شود و کتاب‌های تألیفی نیز از این جهت که آثار پژوهشی به معنای خاص نیستند و تعداد آنان نیز اندک است. البته سیاهه‌ای از کتابهای تألیفی مرتبط نیز در کتابشناسی انتهای گزارش ارائه شده است. کل داده‌های گردآوری شده برای این پژوهش تا پایان شهریور ۱۳۸۹ شامل ۷۱۹ مدرک بود.

۴-۲-۲. داده‌های علم‌سنجی جهانی

جهت مقایسه پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران با پژوهش‌های علم‌سنجی بین‌المللی از حیث شاخص‌های هم‌نویسندگی، تمام مقالات منتشر شده در مجله ساینتمتریکس^۱ در فاصله سالهای ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۰ گردآوری و تحلیل شد. این مجله انواع مختلفی از مدارک از جمله مقاله^۲، یادداشت^۳، نقد^۴ و نقد کتاب^۵ و غیره نیز منتشر می‌کند که داده‌های مورد تحلیل در این پژوهش به مقاله‌های منتشر شده در این مجله محدود می‌شود. از لحاظ بازه زمانی مورد نظر نیز انتخاب سالهای ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۰ به این دلیل بود که بررسی داده‌های ایرانی نشان داد که آغاز انتشار متون مرتبط با علم‌سنجی در ایران تقریباً از حدود ۱۳۷۱ بوده است که تقریباً مصادف با ۱۹۹۲ است. انتخاب این بازه زمانی امکان مقایسه

---

1. Scientometrics
2. article
3. note
4. review
5. book reviewe

دوره‌های یکسان را میان آثار ایرانی و آثار بین‌المللی فراهم می‌آورد. انتخاب مجله *ساینتمتریکس* به این دلیل بوده است که این مجله – همانگونه که از نامش پیداست – تنها مجله بین‌المللی است که تمام مقالات آن تقریباً منحصراً مربوط به حوزه علم‌سنجی است.

به این نکته نیز باید توجه داشت که داده‌های این مجله از طریق پایگاه وب آو ساینس^۱ در تاریخ ۲۵ آگوست ۲۰۱۰ جستجو و استخراج شدند و طبیعتاً داده‌های مربوط به سال ۲۰۱۰ کامل نیست. برای جستجوی مقالات در جستجوی پیشرفته این پایگاه از عبارت جستجوی زیر استفاده شد و سپس در هنگام تحلیل، مدارکی که از نوع مقاله نبودند از جامعه پژوهش حذف شدند.

PY=1992-2010 AND SO=Scientometrics

کل مقالات که برای این بازه زمانی از این مجله بازیابی شد ۱۵۱۹ مقاله بود. تمامی این مقالات برای محاسبه شاخص‌های مربوط به هم‌نویسندگی مورد استفاده قرار گرفتند.

۳-۴. روش گردآوری داده‌ها

متأسفانه از آنجا که یک بانک اطلاعاتی جامع و قابل اطمینان از لحاظ جامعیت و نیز دقت بازیابی برای مجلات فارسی هنوز موجود نیست، گردآوری داده‌های مرتبط با مقالات مجلات با شیوه معمول جستجو در یک بانک اطلاعاتی واحد، آنگونه که به عنوان مثال در مورد کسب اطلاعات از آی.اس.آی عمل می‌شود امکان‌پذیر نبود. این وضعیت در مورد طرح‌های پژوهشی و مقالات ارائه شده در همایش‌ها، و نیز پایان‌نامه‌ها بدتر نیز بود و به هیچ وجه گردآوری اطلاعات آنها با روش جستجو در پایگاه‌ها امکان‌پذیر نبود. به همین لحاظ برای گردآوری داده‌ها چهار رویکرد اصلی اقتباس شد.

۱-۳-۴. جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی

پایگاه‌های اطلاعاتی پایان‌نامه‌های ایرانداک، مگ‌ایران، نورمگ، جهاد دانشگاهی، نمایه استنادی جهان اسلام، سامانه مقالات الکترونیکی (مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری شیراز) و نامتن، ایرانمدکس، و بانک جامعه مقالات پزشکی برای شناسایی مقالات و پایان‌نامه‌ها مورد جستجو قرار گرفت. همچنین برای شناسایی مقالات انگلیسی ایرانی، پایگاه‌های امرالد اینسایت، وب آو ساینس،

---

1. Web of Science (ISI, Thompson Reuters corporation)

اسکوپوس و پایمد مورد کاوش قرار گرفتند. نام و آدرس این پایگاه‌ها در فهرست زیر قابل مشاهده است. نگاه کنید به جدول ۴-۱.

جدول ۴-۱. نام و آدرس پایگاه‌های اطلاعاتی جستجو شده.

نام	آدرس	نام	آدرس
ایرانداک	http://database.irandoc.ac.ir	ایرانمدکس	www.iranmedex.ir
مگ ایران	www.magiran.com	بانک جامع مقالات پزشکی	www.medlib.ir
نورمگ	www.noormag.ir	امرالذینسایت	www.emeraldinsight.ir
جهاد دانشگاهی	www.sid.ir	وب آو ساینس	www.isiknowledge.com
نمایه استنادی جهان اسلام	www.isc.gov.ir	اسکوپوس	www.scopus.com
سامانه مقالات الکترونیکی	http://search.ricest.ac.ir/ricest/earticle.aspx	پایمد	www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed
نماتن	www.poldoc.ir		

۴-۳-۲. مرور

الف. تمامی مجلاتی که تصور می‌شد ممکن است مقالاتی مرتبط با حوزه علم‌سنجی منتشر کنند، تک به تک مورد بررسی قرار گرفته و با مطالعه فهرست مندرجات و بعضاً چکیده مقالات، موارد مرتبط با علم‌سنجی شناسایی شده و به جامعه پژوهش اضافه شدند.

ب. آثاری از نوع کتابشناسی و مقاله‌نامه از جمله نیازی (۱۳۷۸) و صدیق بهزادی (۱۳۷۹) مورد بررسی قرار گرفتند و آثار علم‌سنجی گنجانده شده در این منابع مرجع، استخراج شد.

ج. وبگاه دانشگاه‌ها و گروه‌های علمی که احتمال می‌رفت پژوهش‌هایی از نوع علم‌سنجی انجام دهند از جمله گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، مدیریت، و مدیریت صنایع نیز مورد بازدید قرار گرفت و در صورت وجود اطلاعات طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط اعضای هیئت علمی آنها بر روی وبگاه، اطلاعات آنها به جامعه افزوده شد.

۴-۳-۳-ردگیری استنادهای منابع

در مورد بسیاری از آثار، نسخه تمام متن مقاله یا پایان‌نامه در صورت دسترسی مورد واریسی قرار گرفت. پژوهشگر با بررسی فهرست منابع این آثار، در صورت وجود اثری مرتبط در میان منابع آنها که در جامعه پژوهش از قلم افتاده بود، آن اثر نیز شناسایی شده و به جامعه افزوده شد.

۴-۳-۴. مراجعه به کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشگاه‌ها

پژوهشگر برای اطمینان از حداکثر دقت در گردآوری اطلاعات، تعدادی دانشجوی مقطع ارشد را در شهرستانها، به ویژه شهرهایی که گروه‌های کتابداری و دوره تحصیلات تکمیلی داشتند همانند مشهد، اهواز، شیراز و اصفهان به همکاری دعوت کرد تا با مراجعه به کتابخانه دانشگاه به جستجوی اطلاعات طرح‌های پژوهشی و پایان‌نامه‌های مرتبط با علم‌سنجی در آن دانشگاه‌ها بپردازند. بخش قابل توجهی از اطلاعات پایان‌نامه‌ها و طرح‌ها از این طریق گردآوری شد.

۴-۴. چگونگی تجزیه و تحلیل

تحلیل‌های مختلفی بر روی داده‌های گردآوری شده انجام شد که در ادامه انواع این تحلیل‌ها و چگونگی انجام آنها شرح داده می‌شود. علاوه بر تحلیل‌های ساده از لحاظ نوع مدرک (مقاله، پایان‌نامه، مقاله همایش، پوستر همایش، و طرح تحقیقاتی)، زبان مدارک (انگلیسی و فارسی) و تحلیل زمانی (سال نشر آثار)، دو دسته تحلیل مهم‌تر بر روی مدارک انجام شد شامل تحلیل موضوعی که هسته اصلی این پژوهش را شکل می‌دهد و تحلیل مربوط به هم‌نویسندگی.

۴-۴-۱. تحلیل موضوعی

از آنجا که هدف اصلی این پژوهش بررسی روند پژوهش در حوزه علم‌سنجی در ایران است تا از نتایج این مطالعه برای برنامه‌ریزی پژوهشی گروه اطلاع‌سنجی پژوهشکده علوم اطلاعات پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران استفاده شود، یکی از تحلیل‌های اصلی مورد نیاز، تحلیل موضوعی است. این تحلیل از آن رو انجام شد که تعداد پژوهش‌های انجام شده در حوزه‌های مختلف علم‌سنجی مشخص شود و روشن شود که به کدام حوزه‌ها کمتر یا بیشتر توجه شده است. برای انجام این تحلیل پژوهشگر تمام آثار گردآوری شده را تک تک مورد بررسی قرار داد تا موضوعی را بر اساس عنوان و در صورت ابهام عنوان با استفاده از چکیده آنها (و حتی در برخی موارد اندک با بازدید متن کامل اثر) اختصاص دهد. این کار هم در مورد آثار ایرانی و هم در مورد مقالات

مجله ساینتمتریکس انجام شد. سیاهه موضوعاتی که برای این تحلیل موضوعی مورد استفاده قرار گرفته است در ادامه ارائه می‌شود (جدول ۴-۲).

جدول ۴-۲. سیاهه موضوعات مورد استفاده در تحلیل

۱. ارزیابی پژوهش	۱۶. سیاست علمی	۳۰. مجلات هسته
۲. ارزیابی مجلات	۱۷. شاخص آنی	۳۱. مطالب کلی درباره
۳. اطلاع‌سنجی	۱۸. شاخص هرش	علم‌سنجی
۴. بحث نظری در مورد	۱۹. شبکه‌های استنادی	۳۲. معرفی ابزارهای
شاخصها	۲۰. شیوه استناد	علم‌سنجی
۵. پروانه‌های ثبت اختراع	۲۱. ضریب تأثیر	۳۳. نقشه علمی
۶. تحلیل استنادی	۲۲. ضریب تأثیر وب	۳۴. نیمه عمر متون
۷. تحلیل محتوا	۲۳. فلسفه و مبانی علم‌سنجی	۳۵. وب‌سنجی
۸. توسعه و بهبود شاخص‌ها	۲۴. قانون برادفورد	۳۶. هم‌استنادی
۹. تولید علم	۲۵. کتاب‌سنجی	۳۷. همپوشانی مجلات و
۱۰. خود استنادی	۲۶. گزارش‌های استنادی	منابع
۱۱. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها	مجلات	۳۸. همکاری علمی و
۱۲. رشد مجلات	۲۷. گوناگونی ثبت اسامی در	هم‌نویسندگی
۱۳. رفتار استنادی	داده‌ها	
۱۴. روابط بین رشته‌ای	۲۸. مجلات	
۱۵. سنجش تولیدات علمی	۲۹. مجلات دسترسی آزاد	

برای تشکیل این سیاهه به صورت استقرایی عمل شده است به این ترتیب که ابتدا با یک بار بررسی تمامی آثار گردآوری شده، یک یا در صورت لزوم دو موضوع ابتدایی به این آثار اختصاص داده شد که تا حد امکان به صورت کامل موضوع اثر را بیان می‌کردند. سپس سیاهه‌ای از این موضوعات اولیه تهیه شد و مورد بررسی مجدد قرار گرفت تا با تجمع موضوعات مشابه و مراجعه به متون نظری حوزه علم‌سنجی، یک سیاهه دقیق‌تر از موضوعات تشکیل شود. ذکر این نکته لازم است که سیاهه‌ای از پیش برای استفاده پژوهشگر در این زمینه وجود نداشت و در میان اصطلاحنامه‌های موجود نیز سیاهه

واحد و مناسبی برای موضوعات فرعی حوزه علم‌سنجی یافت نشد. با این حال از اصطلاحنامه انجمن علوم و فناوری اطلاعات آمریکا (ردموند نیل^۱ و دیگران، ۲۰۰۵) برای برخی از موضوعات استفاده شد.

علاوه بر این تحلیل موضوعی انجام شده به صورت دستی توسط پژوهشگر، نوعی سطحی از تحلیل موضوعی رایانه‌ای با استفاده از شیوه موسوم به تولید ابربرچسب در مرحله تعیین دامنه حوزه علم‌سنجی مورد استفاده قرار گرفت. برای توضیحات بیشتر این بخش نگاه کنید به فصل دوم.

۴-۴-۲. شاخص‌های هم‌نویسندگی

از لحاظ تعداد نویسندگان و میزان همکاری در نگارش آثار علم‌سنجی کشور نیز تحلیل‌هایی صورت گرفت. این تحلیل‌ها شامل آمار توصیفی تعداد آثار از انواع مختلف با تعداد نویسنده مشخص (مثلاً مقالات دارای دو نویسنده و غیره) بود. برای درک بهتر وضعیت هم‌نویسندگی یا هم‌تألیفی از دو شاخص شامل شاخص همکاری و ضریب همکاری استفاده شد. انتخاب این دو شاخص به این دلیل بود که پژوهش‌های پیشین (حریری، نیکزاد و جمالی، زودآیند) نشان داد که ضریب همکاری که نشان‌دهنده نسبت همکاری میان نسبت همکاری میان نویسندگان است، از میان شاخص‌های مختلف مرتبط با هم‌نویسندگی، شاخص با کیفیت‌تری محسوب می‌شود. شاخص همکاری نیز به این دلیل محاسبه شد که نشان‌دهنده میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله است. برای محاسبه این شاخص‌ها از امکانات فرمول نویسی و انجام محاسبات در نرم‌افزار صفحه گسترده اکسل استفاده شد (از جمله فرمول‌های COUNTIF، COUNTIFS و SUM).

۴-۴-۲-۱. شاخص همکاری^۲ یا CI:

این شاخص نمایانگر میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله است که اولین بار توسط لاوانی^۳ (۱۹۸۰) به کار رفت. بعدها آجی‌فیروک، بارل و تگک (۱۹۸۸) این شاخص را اصلاح کرده و آنرا تفسیر کردند. این شاخص عبارتست از:

$$CI = \frac{\sum_{j=1}^k j \times f_j}{N}$$

---

1. Redmond-Neal
2. Collaborative Index
3. Lawani

f_j = تعداد مقالات تحقیقاتی دارای نویسنده که در دوره زمانی مشخصی در یک زمینه منتشر شده‌اند.
 N = تعداد کل مقالات تحقیقاتی که در همان دوره زمانی مشخص در آن زمینه منتشر شده‌اند.
 K = بیشترین تعداد نویسندگان به ازای هر مقاله در یک زمینه.

۴-۲-۴-۲. ضریب همکاری^۱ یا CC:

این شاخص، نسبت همکاری میان محققان را نشان می‌دهد. باید توجه داشت که هرچه مقدار CC به سمت ۱ میل کند، میزان همکاری بیشتر بوده و هرچه به سمت صفر میل کند، مقالات تک نویسنده در اولویت است. همچنین CC به سمت صفر میل می‌کند، اگر CI به سمت بی‌نهایت میل کند و CC به سمت صفر میل می‌کند اگر CI به سمت ۱ میل کند. این شاخص با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌گردد (آجی فیروک، بارل و تگ، ۱۹۹۸).

$$CC = 1 - \left\{ \sum_{j=1}^k \left(\frac{1}{j} \right) f_j / N \right\}$$

فرمول دیگری برای محاسبه چند نویسنده‌گی وجود دارد که بنا بر نتایج تحقیق نیکزاد (۱۳۸۹) فرمولی کامل تلقی نگشته و در روش تجزیه و تحلیل از آن استفاده نشد از جمله شاخص درجه همکاری.

۴-۴-۲. ترسیم شبکه هم‌نویسندگی

برای ترسیم شبکه هم‌نویسندگی از نرم‌افزار پاژک^۲ (نوی^۳، مروار^۴، و باتاگلج^۵ ۲۰۰۵) استفاده شد. در عین حال به دلیل اینکه داده‌ها عمدتاً به زبان فارسی بود و دارای یک فرمت استاندارد شبیه به آنچه که خروجی پایگاه‌هایی نظیر آی.اس.آی در اختیار کاربر قرار می‌دهد، نبود، امکان ایجاد فایل شبکه به صورت خودکار یا با استفاده از نرم‌افزار وجود نداشت. به همین جهت پس از آوانویسی تمامی نویسندگان به الفبای انگلیسی، به صورت دستی اقدام به ترسیم یک فایل شبکه (.net) برای نشان دادن روابط هم‌نویسندگی شد. همچنین یک فایل وکتور^۶ (.vec) برای نشان دادن تعداد مقالات هر نویسنده و یک فایل خوشه^۷ (.clu) برای جدا کردن نویسندگان دارای همکار و نویسندگانی که انفرادی مقاله

-
1. Collaboration Coefficient
  2. Pajek
  3. de Nooy
  4. Mrvar
  5. Batagelj
  6. Vector
  7. Cluster

نوشته اند ایجا شد. سپس از این فایلها به عنوان داده‌های ورودی نرم‌افزار پاژک استفاده شد. از الگوریتم کامادا-کاوای^۱ از نوع اجزاء منفصل^۲ برای ترسیم شبکه استفاده شد. همچنین با استفاده از فرمان خاصی^۳ بر اساس تعداد مقاله‌های هر نویسنده، از مقادیر مختلف آستانه تحریک^۴ استفاده شد تا تا نویسندگان دارای ۱ کمتر از ۳ مقاله، دارای ۴ تا ۶ مقاله، ۷ تا ۹ مقاله و به همین ترتیب با فواصل ۳ تایی با رنگهای متفاوت در شبکه نمایش داده شوند. لازم به ذکر است که شبکه فقط برای مقالاتی که دست کم دارای دو نویسنده یا بیشتر بودند ترسیم شد و مقالات تک نویسنده از داده‌های شبکه کنار گذاشته شدند.

-
1. Kamada-Kawai
  2. Separate components
  3. Vector > Make Partition > By Intervals > First threshold and step
  4. Threshold

فصل پنجم

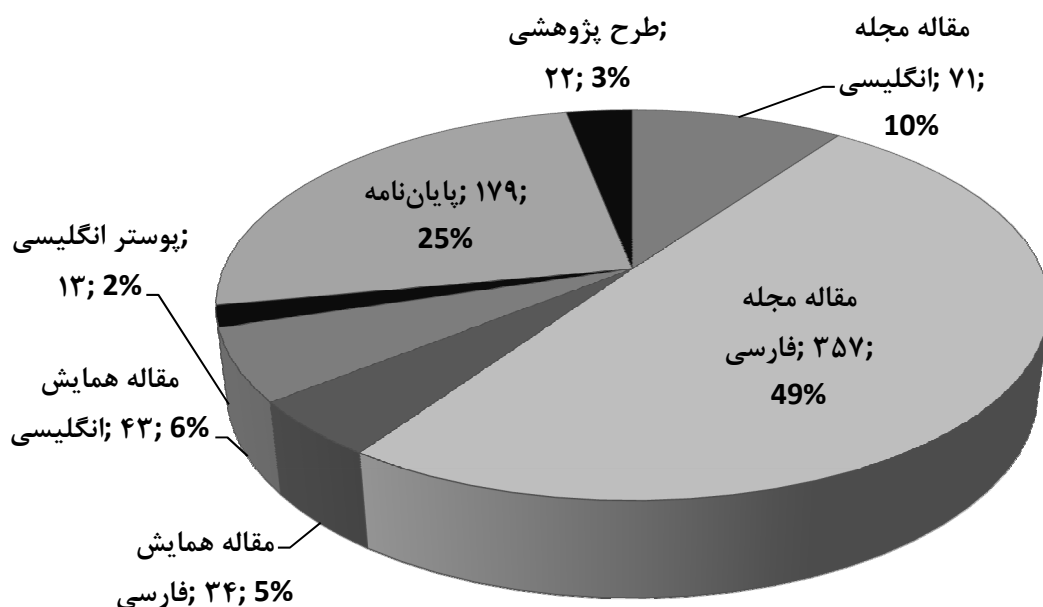
یافته‌های پژوهش

۵-۱. مقدمه

در این فصل نتایج تحلیل‌های مختلف انجام شده بر روی داده‌ها به همراه پاسخ پرسش‌های پژوهش ارائه می‌شود.

۵-۲. نوع آثار

به طور کلی داده‌های گردآوری شده شامل شش نوع اثر می‌شود از جمله مقاله مجله فارسی، مقاله مجله انگلیسی، مقاله همایش فارسی، مقاله همایش انگلیسی، پایان‌نامه، پوستر همایش انگلیسی و طرح پژوهشی. در نمودار ۵-۱ مشاهده می‌شود که حدود نیمی از آثار علم‌سنجی از نوع مقالات مجلات فارسی زبان (با حدود ۴۹٪) هستند. بعد از مقالات مجلات فارسی زبان، پایان‌نامه‌ها جزء آثار بوده‌اند که بیشترین تعداد تحقیقات در حوزه علم‌سنجی در آنها صورت گرفته است (حدود ۲۵٪). این تعداد شامل پایان‌نامه‌های دکتری و کارشناسی ارشد است. مقالات مجلات انگلیسی زبان، با حدود ۱۰٪ در رتبه بعدی قرار دارد. رتبه‌های بعدی در آثار مورد تحقیق در نمودار نشان داده شده است.

نمودار ۵-۱: درصد فراوانی مقالات انجام گرفته در حوزه علم‌سنجی به تفکیک نوع اثر.

۳-۵. محمل انتشار

همانگونه که جدول ۵-۱ نشان می‌دهد، در میان مجلات فارسی زبان، مجله رهیافت بیشترین تعداد مقالات فارسی (۶۹ مورد) را در این حوزه به خود اختصاص داده است. بعد از این مجله، مجله فصلنامه کتاب با ۶۰ مورد بیشترین فراوانی تعداد مقالات را به خود اختصاص داده است. در رتبه سوم فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی قرار دارد که با تعداد ۲۵ مقاله از بقیه مجلات بالاتر است. تعداد کل مقالات در مجلات فارسی ۳۷۶ مورد است. لازم به ذکر است که برخی از این مجلات به صورت تخصصی به حوزه سیاست و سنجش علم اختصاص یافته‌اند مثل مجله رهیافت و یا مجله سیاست علم و فناوری. برخی مجلات به دلیل اینکه جزء مجلات تخصصی کتابداری و اطلاع‌رسانی هستند ستناً محمل اصلی انتشار آثار علم‌سنجی و کتابسنجی هستند (مثل فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات). در این میان فصلنامه کتاب (جلد ۱۸ شماره ۳) و مدیریت اطلاعات سلامتی (در سال ۱۳۸۶) نیز هر کدام یک شماره از خود را به عنوان ویژه‌نامه به حوزه علم‌سنجی و حوزه‌های مرتبط با آن اختصاص داده‌اند.

جدول ۵-۱: فراوانی تعداد مقالات فارسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی به ازای هر مجله فارسی زبان.

نام مجله	تعداد مقاله
رهیافت	۶۹
فصلنامه کتاب	۶۰
فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی	۲۵
فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات	۲۲
ماهنامه ارتباط علمی	۱۷
سیاست علم و فناوری	۱۴
دانش‌شناسی	۱۲
دفتر کتابداری	۱۲
مدیریت اطلاعات سلامت	۹
مطالعات تربیتی و روانشناسی	۹
تازه‌های علوم شناختی	۷
مدیریت سلامت	۷
تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی	۶
روان‌شناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران)	۶
مطالعات کتابداری و علم اطلاعات	۶
پژوهش در پزشکی	۶
اطلاع‌شناسی	۵

۳	اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی
۳	پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی
۳	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی
۳	مجله پژوهشی حکیم
۲	اندیشه انقلاب اسلامی
۲	پیام بهارستان
۲	نامه علوم اجتماعی
۲	نشر دانش
۱	آیین
۱	اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی
۱	پژوهشده (مجله پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)
۱	پژوهشهای تربیتی
۱	پیام صادق
۱	پیام سلامت
۱	تحقیقات نظام سلامت
۱	راهبرد فرهنگ
۱	رواق اندیشه
۱	رویش
۱	سفیر
۱	علم و آینده
۱	علوم اجتماعی (دانشگاه فردوسی)
۱	علوم اجتماعی (دانشگاه علامه طباطبائی)
۱	علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز
۱	فصلنامه توسعه تکنولوژی
۱	فصلنامه حوزه و دانشگاه
۱	فصلنامه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران
۱	فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۱	فصلنامه مدرس علوم انسانی
۱	فقه و اصول
۱	فیزیولوژی و فارماکولوژی
۱	فیض
۱	کار و جامعه
۱	کتاب نقد
۱	کلیات ماه
۱	گام‌های توسعه در آموزش پزشکی
۱	مجله بیماریهای کودکان ایران
۱	مجله پزشکی هرمزگان
۱	مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی
۱	مجله دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۱	مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
۱	مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۱	مجله دندانپزشکی (جامعه اسلامی دندانپزشکان ایران)
۱	مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران
۱	مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان
۱	مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
۱	مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز
۱	مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی
۱	مجله علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران
۱	مجله غدد درونریز و متابولیسم ایران
۱	مدیریت
۱	نساجی امروز
۱	یاخته
۳۷۶	جمع کل

ذکر این نکته لازم است که با گذشت زمان در اسامی بعضی از مجلات فارسی تغییراتی رخ داده است که در جدول ۵-۲ به مهمترین آنها اشاره می‌شود. آمار ارائه شده در جدول فوق با در نظر گرفتن این تغییر اسامی، به صورت کلی برای هر مجله ارائه شد.

جدول ۵-۲: اسامی فعلی و اسامی تغییر داده شده مهمترین مجلات فارسی.

عنوان فعلی	عنوان (های) پیشین
مدیریت سلامت	فصلنامه مدیریت؛ مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی	پیام کتابخانه
فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات	اطلاع‌رسانی؛ فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی
مدیریت اطلاعات سلامت	مدیریت و اطلاعات در بهداشت و درمان
مطالعات علوم تربیتی و روانشناسی	علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی

جدول ۵-۳ نشان دهنده آن است که در اولین همایش علم‌سنجی در دانشگاه علوم پزشکی، بیشترین تعداد مقالات (۲۵ مورد) توسط پژوهشگران ارائه شده است. رتبه‌های بعدی به ترتیب متعلق به سخنرانی‌های متفرقه (که به صورت سخنرانی درجایی غیر از یک همایش ارائه شده‌اند) و همایش علمی بومی، علم جهانی است. همچنین تعداد کل مقالات ارائه شده در همایش‌های فارسی ۳۴ مورد است. توضیحات بیشتر در جدول مشاهده می‌شود.

جدول ۵-۳ تعداد مقالات ارائه شده توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های داخلی.

تعداد مقاله	نام همایش
۲۵	اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی
۳	سخنرانی متفرقه
۲	همایش علم بومی، علم جهانی: امکان یا امتناع؟
۱	جشنواره زن
۱	دهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
۱	همایش مدیریت دانش و علوم اطلاعات
۱	همایش‌های انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران
۳۴	جمع کل

در مورد مقاله‌های مجلات که به زبان انگلیسی منتشر شده‌اند، مجله Scientometrics بیشترین تعداد مقاله (۱۸ مورد) را به خود اختصاص داده است. رتبه بعدی متعلق به مجله International Journal of Information Science and Management با تعداد ۱۰ مقاله است. این مجله یک مجله انگلیسی زبان ایرانی است که توسط مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری شیراز منتشر می‌شود. مجله Journal of the American Society for Information Science and Technology با تفاوت ۱ مقاله از مجله قبلی، رتبه سوم را به خود اختصاص داده است. تعداد کل مقالات انگلیسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی ۷۱ مورد است. لازم به ذکر است که در میان این مجلات، مجلات ایرانی نیز دیده می‌شوند از جمله مجله یاخته یا برخی دیگر از مجلات بین‌المللی ایرانی به ویژه در حوزه پزشکی که مقالاتی از نوع علم‌سنجی منتشر نموده‌اند.

جدول ۵-۴: تعداد مقالات انگلیسی منتشر شده توسط پژوهشگران ایرانی در هر مجله انگلیسی زبان.

نام مجله	تعداد مقاله
Scientometrics	۱۸
International Journal of Information Science and Management	۱۰
Journal of the American Society for Information Science and Technology	۹
Archives of Iranian Medicine	۵
Annals of transplantation: Quarterly of the Polish Transplantation Society	۳
Book chapter	۲
Journal of Research in Medical Sciences	۲
Ketab Quarterly	۲
Libri	۲
Webology	۲
Aslib Proceedings	۱
Health Research Policy	۱
International Dental Journal	۱
Interdisciplinary Science Reviews	۱
Iranian Journal of Kidney Diseases	۱
Iranian Journal of Psychiatry	۱
Iranian Journal of Public Health	۱
Journal of Paramedical Sciences	۱
Library Hi Tech	۱
Library Review	۱
Mediterranean Health Journal	۱
Online Information Reviews	۱
Online Magazine	۱
Saudi Medical Journal	۱
Transplantation Proceedings	۱
Yakhteh	۱
total	۷۱

جدول ۵-۵ نشان می‌دهد که پژوهشگران ایرانی تنها در ۲ همایش خارجی به ارائه مقالات خود به صورت شفاهی در حوزه علم‌سنجی پرداخته‌اند که سهم Collnet با ۴۰ مقاله بیشتر از سهم ISSI با ۳ مقاله است. جمع کل تعداد مقالات ارائه شده در این نوع همایش نیز ۴۳ مورد بوده است.

جدول ۵-۵: تعداد مقالات ارائه شده به صورت شفاهی توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های خارجی.

تعداد مقاله	نام همایش
۴۰	Collaboratio Network (Collnet)
۳	Ineternational Conference on Scientometrics and Informetrics (ISSI)
۴۳	all

همانگونه که در جدول ۵-۶ مشاهده می‌شود، بیشترین تعداد پوسترهای ارائه شده، در همایش Collnet با ۱۱ مورد بوده است. در هر کدام از همایش‌های InSciT2006 و MESOT 2006 نیز ۱ مقاله به صورت پوستر توسط پژوهشگران ایرانی ارائه شده است. به صورت کلی، تعداد ۱۳ پوستر در همایش‌های خارجی توسط این محققان در حوزه علم‌سنجی ارائه شده است.

جدول ۵-۶: تعداد مقالات ارائه شده به صورت پوستر توسط پژوهشگران ایرانی در همایش‌های خارجی.

تعداد پوستر	نام همایش
۱۱	Collaboratio Network (Collnet)
۱	InSciT2006
۱	XthCongress of the Middle East Society for Organ Transplantation (MESOT 2006)
۱۳	all

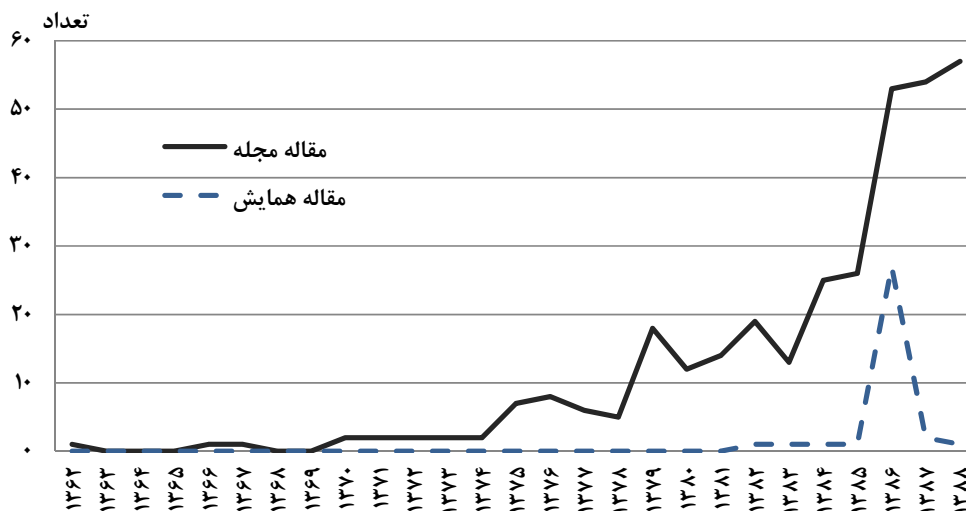
از میان دانشگاه‌های ایران، بیشترین تعداد پایان‌نامه‌های کار شده در حوزه علم‌سنجی در دانشگاه تهران با تعداد ۴۸ مورد بوده است. همینطور، دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، به ترتیب با فراوانی ۲۹ و ۲۲ پایان‌نامه در جایگاه‌های بعدی قرار دارند. تعداد کل پایان‌نامه‌های کار شده در این حوزه در ایران ۱۷۹ مورد بوده است. نگاه کنید به جدول ۵-۷.

جدول ۵-۷: تعداد پایان‌نامه‌های موجود در دانشگاه‌های ایران در حوزه علم‌سنجی.

نام دانشگاه	تعداد پایان‌نامه
تهران	۴۸
علوم پزشکی ایران	۲۹
آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران	۲۲
تربیت مدرس	۱۶
فردوسی مشهد	۱۶
شیراز	۱۵
آزاد اسلامی، واحد تهران شمال	۱۲
چمران اهواز	۱۱
الزهرا	۳
آزاد اسلامی، واحد همدان	۲
علم و صنعت	۲
آزاد اسلامی، واحد اهواز	۱
اصفهان	۱
جمع کل	۱۷۹

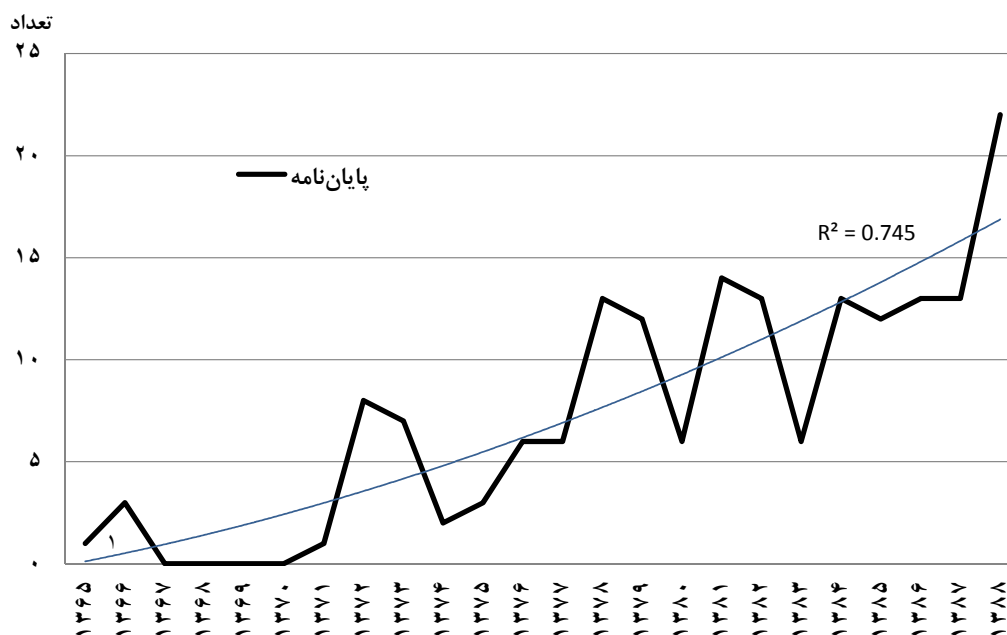
۵-۳. سال نشر آثار

از حیث سال نشر آثار فارسی زبان (به جز پایان‌نامه‌ها) همانگونه که در نمودار ۵-۲ مشاهده می‌شود، انتشار مقالات از سال ۱۳۶۲ آغاز شده است و تقریباً تا سال ۱۳۸۸ سیر صعودی داشته است. در سال ۱۳۸۸ تعداد مقالات فارسی زبان چاپ شده در مجلات به ۵۶ مورد رسیده است. همچنین، در سال ۱۳۸۶، تعداد مقالات ارائه شده در همایش‌های فارسی زبان رشد چشمگیری داشته است که علت آن برگزاری سمینار علم‌سنجی در علوم پزشکی در این سال بوده است. لازم به ذکر است که در نمودارهای ۵-۲، ۵-۳، و ۵-۷ داده‌های سال ۱۳۸۹ به صورت استثناء حذف شد تا افت نمودار در سال ۱۳۸۹ باعث تعبیر غلط روند صعودی داده‌ها نشود.

نمودار ۵-۲: روند انتشار مقالات مجلات و همایش‌های فارسی در طول زمان.

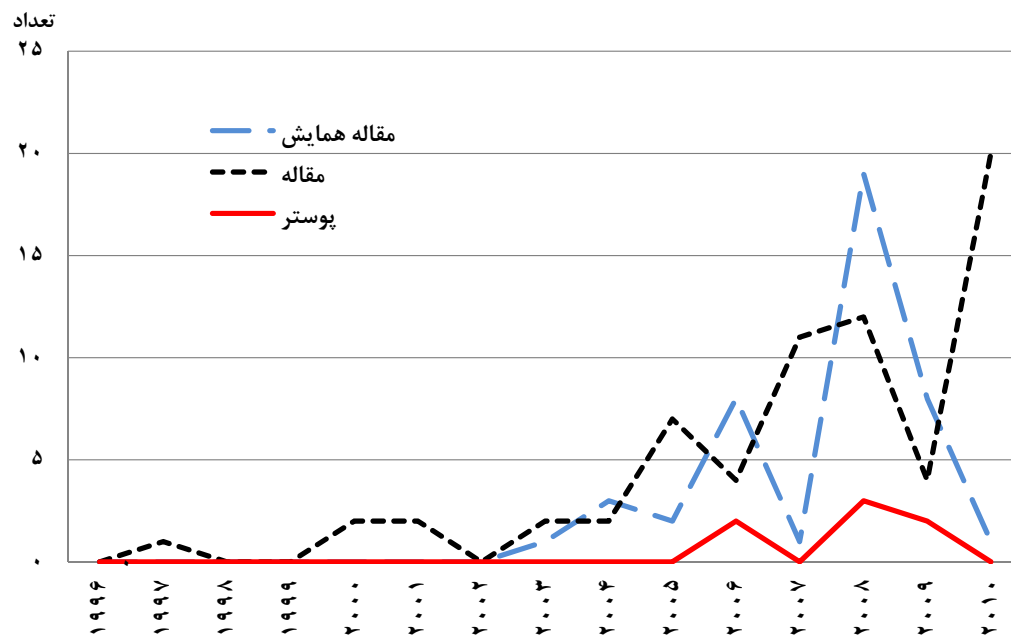
در مورد پایان‌نامه‌ها که از سال ۱۳۶۵ آغاز شده‌اند شاهد فراز و نشیب هستیم اما خط روند (خط آبی کم‌رنگ و نازک‌تر در نمودار ۵-۳) نشان می‌دهد که در مجموع روند انجام پایان‌نامه‌های علم‌سنجی روندی صعودی و رو به رشد بوده است.

نمودار ۵-۳: روند انجام پایان‌نامه‌های علم‌سنجی در طول زمان.

در مورد آثار انگلیسی زبان، انتشار آنها از سال ۱۹۹۷ آغاز شده است. بیشترین رشد برای مقالات ارائه شده به صورت شفاهی در همایش‌های خارجی در سال ۲۰۰۸ بوده است. این رشد برای مقالات چاپی در سال ۲۰۱۰ و برای مقالات ارائه شده به شکل پوستر در سال ۲۰۰۸ بوده است. در مورد داده‌های

انگلیسی نیز باید توجه داشت که داده‌های سال ۲۰۱۰ کل این سال را پوشش نمی‌دهد و افت نمودار در این سال به این دلیل است. نگاه کنید به نمودار ۴-۵.

نمودار ۴-۵: روند انتشار مقالات مجلات، مقالات همایش و پوسترهای همایش انگلیسی در طول زمان.

۴-۵. نویسندگان و هم‌نویسندگی

جدول ۵-۸ اسامی افرادی را نشان می‌دهد که دارای بیش از ۴ اثر از نوع مقاله مجله (فارسی یا انگلیسی) و مقاله و پوستر همایش (فارسی یا انگلیسی) بوده‌اند. از میان این افراد فریده عصاره با ۴۴ اثر در صدر جدول قرار دارد. نوروزی چاکلی (با ۲۲) و حسن زاده و کوشا (هر یک با ۲۰ اثر) در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۵-۸: نویسنده پرکار حوزه علم‌سنجی در ایران بر اساس تعداد مقالات.

ردیف	نام نویسنده	تعداد مقالات	ردیف	نام نویسنده	تعداد مقالات	ردیف	نام نویسنده	تعداد مقالات
۱	فریده عصاره	۴۴	۱۹	علی اعتمادی فر	۸	۳۷	شروین عصارى	۵
۲	عبدالرضا نوروزی چاکلی	۲۲	۲۰	هاجر ستوده	۸	۳۸	عبدالرسول جوکار	۵
۳	محمد حسن زاده	۲۰	۲۱	محمد رضا داورپناه	۷	۳۹	پیام کبیری	۵
۴	کیوان کوشا	۲۰	۲۲	محمد امین عرفان منش	۷	۴۰	مرتضی مهرداد	۵
۵	فرشید دانش	۱۹	۲۳	حافظ محمد حسن زاده اسفنجانی	۷	۴۱	مریم پاکدامن نائینی	۵
۶	حمزه علی نورمحمدی	۱۸	۲۴	محمد رضا قانع	۷	۴۲	الهه سیمیا یزدیان	۵
۷	امیررضا اصنافی	۱۵	۲۵	فریدون عزیزی	۶	۴۳	اسماعیل وزیری	۵
۸	علی اکبر صبوری	۱۴	۲۶	سعیده ابراهیمی	۶	۴۴	ب. عین‌اللهی	۴
۹	عباس حری	۱۳	۲۷	شاپور اعتماد	۶	۴۵	فریبا فهیم یحیائی	۴
۱۰	علی رضا نوروزی	۱۳	۲۸	عبدالحمین فرج پهلوی	۶	۴۶	رضا گرزن	۴
۱۱	فرزانه امین پور	۱۱	۲۹	علی فرهودیان	۶	۴۷	علی گزنی	۴
۱۲	نورالله کرمی	۱۱	۳۰	رویا مقصودی دریه	۶	۴۸	محمد باقر غفرانی	۴
۱۳	ونداد شریفی	۱۱	۳۱	نغمه منصوری	۶	۴۹	محمد رضا جهان نما	۴
۱۴	فرامرز سهیلی	۱۱	۳۲	آفرین رحیمی موقر	۶	۵۰	بیتا مسگرپور	۴
۱۵	امیرحسین عبدالمجید	۹	۳۳	محمد رضا محمدی	۶	۵۱	علی اکبر نجاتی صفا	۴
۱۶	فرشته دیدگاه	۹	۳۴	رسول نوری	۶	۵۲	کیوان صالحی	۴
۱۷	رحیم علیجانی	۹	۳۵	فرهاد شکرانه ننه کران	۶	۵۳	اعظم شاه‌داغی	۴
۱۸	جعفر مهرداد	۹	۳۶	مینا افشار	۵		علیرضا رحیمی	۴

برای محاسبه تعداد نویسندگان به ازای هر مقاله، ابتدا فراوانی نویسندگان هر مدرک با استفاده از برنامه صفحه گستر اکسل مشخص شد؛ به دنبال آن تعداد مدارک یک نویسنده‌ای، دو نویسنده‌ای، سه نویسنده‌ای و بالاتر مشخص شد. سپس ستونی حاوی سال انتشار مدارک، به داده‌های این بخش اضافه شد تا تعداد نویسندگان در سال‌های ۲۰۰۹-۲۰۱۰ برای مدارک انگلیسی زبان و ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۹ برای مدارک فارسی زبان و ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۰ برای مقالات مجله ساینتمتریکس محاسبه شود. با استفاده از

داده‌های این صفحه، تعداد نویسندگان به صورت جداگانه برای هر مدرک محاسبه شد. نتایج به صورت جدول در زیر ارائه شده است. علت انتخاب این بازه‌های زمانی در اینجا این است که تعداد آثار فارسی قبل از ۱۳۷۰ و آثار انگلیسی قبل از ۲۰۰۰ به قدری کم است که محاسبه شاخص در مورد آنها چندان معنا پیدا نمی‌کند.

جدول ۵-۹ توزیع فراوانی تعداد نویسندگان به ازای هر مقاله فارسی طی سال‌های مورد تحقیق را نشان می‌دهد. سال ۱۳۸۸ بیشترین تعداد مقالات را (۵۷ مورد) در بین سالهای مورد تحقیق داشته است. بعد از آن در سال ۱۳۸۷ بیشترین تعداد مقالات (۵۴ مورد) منتشر شده است. همچنین پژوهشگران این مقالات بیشترین گرایش را به تک‌نویسندگی (با ۴۵/۹ درصد) داشته‌اند.

جدول ۵-۹: توزیع فراوانی مقالات مجلات فارسی بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۹.

مجموع	تعداد نویسنده									سال
	۹ و بیشتر	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱۳۷۰
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۳۷۱
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۳۷۲
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۳۷۳
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۳۷۴
۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۶	۱۳۷۵
۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۶	۱۳۷۶
۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۱۳۷۷
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۴	۱۳۷۸
۱۸	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱۶	۱۳۷۹
۱۲	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۴	۶	۱۳۸۰
۱۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۱۰	۱۳۸۱
۱۸	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۳	۱۳	۱۳۸۲
۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۹	۱۳۸۳
۲۵	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۹	۱۳	۱۳۸۴
۲۵	۰	۱	۱	۰	۱	۲	۶	۶	۸	۱۳۸۵
۵۳	۰	۱	۰	۰	۰	۲	۶	۱۹	۲۵	۱۳۸۶
۵۴	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱۵	۲۲	۱۵	۱۳۸۷
۵۷	۰	۰	۱	۰	۳	۳	۱۰	۳۱	۹	۱۳۸۸
۲۲	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۴	۱۲	۴	۱۳۸۹
۳۵۵	۰	۵	۳	۲	۸	۸	۴۳	۱۲۳	۱۶۳	مجموع (تعداد)
۱۰۰	۰	۱/۴	۰/۸	۰/۶	۲/۳	۲/۳	۱۲/۱	۳۴/۶	۴۵/۹	مجموع (درصد)

همانگونه که در جدول ۵-۱۰ مشاهده می‌شود، در سال ۱۳۸۶ بیشترین تعداد مقالات همایش‌ها (فارسی) ارائه شده است (۲۷ مورد) که البته علت آن برگزاری اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی در اصفهان در این سال است. همچنین بیشترین افراد شرکت کننده در کنفرانس‌های خارجی بیشتر تک نویسنده بوده اند (فراوانی ۵۰٪). لازم به ذکر است که در میان آثار فارسی، پوستری وجود نداشت و به همین دلیل اطلاعاتی در مورد پوسترهای فارسی برای ارائه در اینجا وجود ندارد.

جدول ۵-۱۰: توزیع فراوانی مقالات همایش‌های فارسی بر اساس تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۹.

سال	تعداد نویسنده					مجموع
	۱	۲	۳	۴	۵ و بیشتر	
۱۳۷۰-۱۳۸۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۸۲	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳۸۳	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳۸۴	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳۸۵	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳۸۶	۱۲	۴	۵	۶	۰	۲۷
۱۳۸۷	۰	۰	۲	۰	۰	۲
۱۳۸۸	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳۸۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مجموع (تعداد)	۱۹	۴	۸	۷	۰	۳۴
مجموع (درصد)	۵۰	۱۱/۸	۲۰/۶	۱۷/۶	۰	۱۰۰

شاخص همکاری کل در مجموع برای مقالات و همایش‌های فارسی زبان ۱/۹۲ بوده است و ضریب همکاری کل برای این مدارک ۰/۳۱ است. مقایسه شاخص‌ها در مورد مقالات مجلات فارسی و مقالات همایش‌های فارسی نشان می‌دهد که در مجموع تمایل ایرانیان برای مشارکت و هم‌نویسندگی در مقالات همایش‌ها بیش از مقالات مجلات است. نگاه کنید به جدول ۵-۱۱.

جدول ۵-۱۱: CI و CC در مقالات و کنفرانسهای فارسی زبان در سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۹.

سال	مقاله مجله		مقاله همایش		کل مدارک	
	CC	CI	CC	CI	CC	CI
۱۳۷۰	۰/۲۵	۱/۵۰	۰	۰	۰/۲۵	۱/۵۰
۱۳۷۱	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۱۳۷۲	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۱۳۷۳	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۱۳۷۴	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۱۳۷۵	۰/۰۷	۱/۱۴	۰	۰	۰/۰۷	۱/۱۴
۱۳۷۶	۰/۱۳	۱/۲۵	۰	۰	۰/۱۴	۱/۲۹
۱۳۷۷	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۱۳۷۸	۰/۱۰	۱/۲	۰	۰	۰/۱۰	۱/۲۰
۱۳۷۹	۰/۰۷	۱/۲۸	۰	۰	۰/۰۸	۱/۲۹
۱۳۸۰	۰/۳۰	۲/۰۰	۰	۰	۰/۲۵	۱/۷۳
۱۳۸۱	۰/۱۴	۱/۲۹	۰	۰	۰/۱۴	۱/۲۹
۱۳۸۲	۰/۱۷	۱/۶۷	۰	۱	۰/۲۲	۱/۶۳
۱۳۸۳	۰/۱۵	۱/۳۱	۰	۱	۰/۱۴	۱/۲۹
۱۳۸۴	۰/۲۷	۱/۸۴	۰	۱	۰/۲۶	۱/۸۱
۱۳۸۵	۰/۴۴	۲/۶۴	۰	۱	۰/۴۲	۲/۵۸
۱۳۸۶	۰/۳۰	۱/۸۳	۰/۳۶	۲/۱۹	۰/۳۲	۱/۹۲
۱۳۸۷	۰/۴۲	۲/۱۹	۰/۶۷	۳	۰/۴۳	۲/۲۱
۱۳۸۸	۰/۴۹	۲/۳۷	۰	۱	۰/۴۷	۲/۳۲
۱۳۸۹	۰/۴۷	۲/۴۱	۰	۰	۰/۴۵	۲/۳۵
کل سالها	۰/۳۱	۱/۹۲	۰/۳۳	۲/۰۶	۰/۳۱	۱/۹۲

جدول ۵-۱۲ نشان می‌دهد که بیشترین مقاله مربوط به سال ۲۰۱۰ با ۲۰ مورد و کمترین مربوط به سال ۲۰۰۲ با صفر مقاله توسط پژوهشگران ایرانی است. تعداد کل مقالات نیز در فاصله سال‌های ذکر شده ۷۰ مورد است. همچنین جدول نشان می‌دهد دو نویسندگی با فراوانی ۴۹/۳۰ درصد در بین نویسندگان ایرانی مقالات انگلیسی زبان رواج بیشتری داشته است. در حقیقت نگارش مقاله با همکاری دو نفر حتی بیش از نگارش انفرادی مقاله در مورد مقالات انگلیسی رایج است.

جدول ۵-۱۲: توزیع فراوانی مقالات مجلات انگلیسی بر اساس تعداد نویسنده طی سالهای ۲۰۰۰-۲۰۱۰.

جمع	تعداد نویسنده										سال
	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۲۰۰۰
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۲۰۰۱
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۲
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۲۰۰۳
۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۲۰۰۴
۷	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۲	۱	۳	۲۰۰۵
۴	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۲۰۰۶
۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۶	۲	۲۰۰۷
۱۱	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۱	۰	۶	۲	۲۰۰۸
۹	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۵	۲	۲۰۰۹
۲۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۵	۸	۴	۲۰۱۰
۷۰	۰	۱	۳	۱	۱	۱	۴	۱۰	۳۵	۱۵	مجموع (تعداد)
۱۰۰	۰	۱/۴۱	۴/۲۳	۱/۴۱	۱/۴۱	۱/۴۱	۵/۶۳	۱۴/۰۸	۴۹/۳۰	۲۱/۱۳	مجموع (درصد)

جدول ۵-۱۳ تعداد نویسندگان را در مورد مقاله‌های انگلیسی ارائه شده در همایش‌ها نشان می‌دهد. در سال ۲۰۰۸ به دلیل شرکت گسترده ایرانیان در همایش کُنت شاهد بیشترین مقاله همایش (۱۹ مورد) هستیم. تعداد مقالات ارائه شده در همایش در تمامی سایر سالها کمتر از این سال بوده است و اولین مقاله ارائه شده در یک همایش به زبان انگلیسی نیز به سال ۲۰۰۳ تعلق دارد. در مجموع ۴۳ مقاله انگلیسی در همایش‌ها ارائه شده است. از لحاظ همکاری، تک نویسندگی بیشترین رواج را در میان مقالات همایش‌ها داشته است (با فراوانی ۳۷/۲٪). اگر چه مقالاتی با ۲، ۳ یا ۴ نویسنده نیز در میان مقالات همایشها وجود دارد، اما در عین حال هیچ مقاله‌ای با ۵ نویسنده یا بیشتر نوشته نشده است.

جدول ۵-۱۳: توزیع فراوانی مقالات انگلیسی همایش‌ها بر اساس تعداد نویسنده طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۰۰.

سال	تعداد نویسنده					جمع
	۱	۲	۳	۴	۵ و بیشتر	
۲۰۰۲ و قبل از آن	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰۰۳	۱	۰	۰	۰	۰	۱
۲۰۰۴	۳	۰	۰	۰	۰	۳
۲۰۰۵	۱	۱	۰	۰	۰	۲
۲۰۰۶	۳	۳	۲	۰	۰	۸
۲۰۰۷	۰	۱	۰	۰	۰	۱
۲۰۰۸	۸	۷	۲	۲	۰	۱۹
۲۰۰۹	۰	۳	۳	۲	۰	۸
۲۰۱۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱
مجموع (تعداد)	۱۸	۱۵	۸	۴	۰	۴۳
مجموع (درصد)	۳۷/۲	۳۴/۹	۱۸/۶	۹/۳	۰	۱۰۰

در مورد پوسترهای ارائه شده به زبان انگلیسی، در سال ۲۰۰۹ تعداد ۸ مورد پوستر در همایش‌های خارجی توسط پژوهشگران ایرانی ارائه شده است که بیشترین تعداد در میان سال‌های مورد پژوهش است. در واقع سه سال ۲۰۰۶، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ تنها سال‌هایی بوده‌اند که در آنها پوستر ارائه شده است. همچنین پژوهشگران در این حوزه بیشتر به سه نویسندگی (فراوانی ۳۸/۵٪) گرایش داشته‌اند. اطلاعات بیشتر در جدول ۵-۱۴ قابل مشاهده است.

جدول ۵-۱۴: توزیع فراوانی پوسترهای انگلیسی همایش‌ها بر اساس تعداد نویسنده طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۰۰.

سال	تعداد نویسنده								جمع
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸ و بیشتر	
۲۰۰۵ و قبل از آن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰۰۶	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۲
۲۰۰۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰۰۸	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۳
۲۰۰۹	۰	۱	۴	۳	۰	۰	۰	۰	۸
۲۰۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مجموع (تعداد)	۱	۲	۵	۴	۰	۰	۱	۰	۱۳
مجموع (درصد)	۷/۷	۱۷/۴	۳۸/۵	۲۶/۷	۰	۰	۰	۰	۱۰۰

جدول ۵-۱۵ شاخص همکاری (CI) و ضریب همکاری (CC) را در سه نوع مدرک انگلیسی شامل مقاله مجله و مقاله همایش و پوستر همایش به تفکیک و همچنین در مجموع این مدارک در هر یک از سال‌ها و نیز کل سال‌ها نشان می‌دهد. همانگونه که قبلاً نیز ذکر شده است، شاخص همکاری، میانگین تعداد نویسندگان را در هر مقاله نشان می‌دهد. شاخص همکاری کل در مقالات انگلیسی زبان ۲/۴۶ است که نشان می‌دهد مقالات انگلیسی زبان به طور متوسط توسط دو و نیم نویسنده نوشته می‌شوند. این رقم در مورد مقالات همایش‌ها ۲ و در پوسترها ۳/۳۱ است که نشان می‌دهد متوسط تعداد نویسنده در مورد پوسترها بیش از تعداد نویسندگان در مورد مقالات مجلات و مقالات همایش‌هاست. همچنین ضریب همکاری کل در مورد پوسترها بیشتر از مقالات مجلات و همایش‌ها است که نشان دهنده همکاری بیشتر محققان در تألیف پوستر نسبت به سایر انواع مدارک است.

جدول ۵-۱۵: CI و CC در آثار انگلیسی زبان در سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰.

سال	مقاله مجله		مقاله همایش		پوستر		کل مدارک	
	CC	CI	CC	CI	CC	CI	CC	CI
۲۰۰۰	۰/۵	۲	۰	۰	۰	۰	۰/۵۰	۲
۲۰۰۱	۰/۵۸	۲/۵۰	۰	۰	۰	۰	۰/۵۸	۲/۵
۲۰۰۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰۰۳	۰/۲۵	۱/۵۰	۰	۱	۰	۰	۰/۱۷	۱/۳۳
۲۰۰۴	۰/۷۱	۳/۵۰	۰	۱	۰	۰	۰/۲۸	۲
۲۰۰۵	۰/۳۸	۲/۵۷	۱/۵۰	۰/۲۵	۰	۰	۰/۳۵	۲/۳۳
۲۰۰۶	۰/۴۷	۳/۲۵	۱/۸۸	۰/۳۵	۴/۵۰	۰/۶۸	۰/۴۳	۲/۶۴
۲۰۰۷	۰/۴۲	۱/۹۰	۲	۰/۵۰	۰	۰	۰/۴۲	۱/۹۱
۲۰۰۸	۰/۵۰	۳/۰۹	۱/۸۹	۰/۳۳	۲/۶۷	۰/۴۷	۰/۴۰	۲/۳۶
۲۰۰۹	۰/۴۶	۲/۷۸	۲/۸۸	۰/۶۳	۳/۲۵	۰/۶۸	۰/۵۸	۲/۹۶
۲۰۱۰	۰/۴۹	۲/۵۰	۳	۰/۶۷	۰	۰	۰/۴۹	۲/۵۲
کل سالها	۰/۴۷	۲/۵۶	۲	۰/۳۶	۳/۳۱	۰/۶۳	۰/۴۵	۲/۴۶

مقایسه آثار فارسی و انگلیسی ایرانیان در حوزه علم‌سنجی با استفاده از اطلاعات ارائه شده در جدول‌های پیشین نشان می‌دهد که در مجموع گرایش به چندنویسندگی و همکاری هنگام نگارش آثار به زبان انگلیسی بیش از آثار فارسی است. هر دو شاخص همکاری و ضریب همکاری در مورد آثار انگلیسی (به ترتیب ۲/۴۶ و ۰/۴۵) بیش از این دو شاخص در مورد آثار فارسی است (به ترتیب

۱/۹۲ و ۰/۳۱). شاید یک علت آن این است که توانایی نگارش به زبان انگلیسی به صورت کامل در کمتر افرادی وجود دارد و لذا این امر ایجاب می‌کند که افراد برای نگارش به زبان انگلیسی متکی به توانایی‌های یکدیگر باشند.

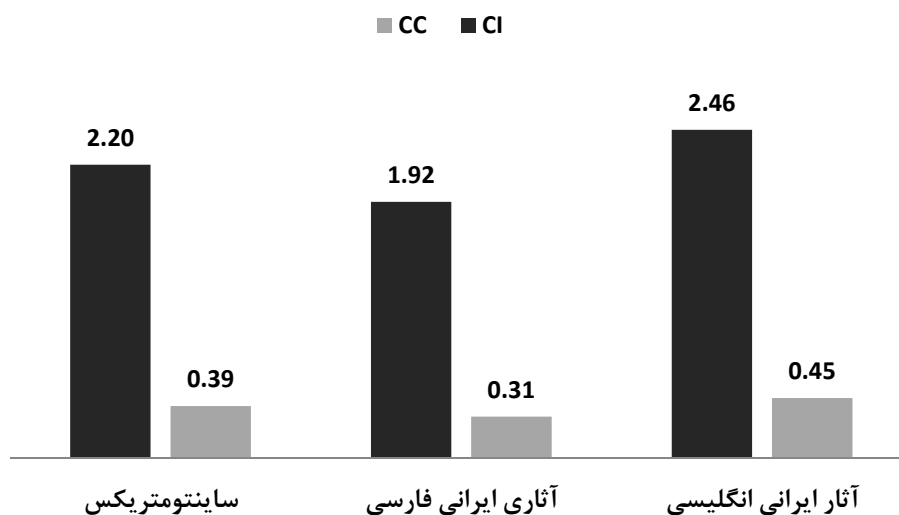
جدول ۵-۱۶ تعداد نویسندگان به ازای هر مقاله در مجله ساینتمتریکس از ۱۹۹۲ به بعد را نشان می‌دهد. در این دوره از میان ۱۵۱۹ مقاله، بیشترین تعداد مقالات مربوط به سال ۲۰۰۹ با ۱۷۱ مورد است که بعد از آن، رتبه دوم متعلق به سال ۲۰۱۰ است.

جدول ۵-۱۶: توزیع فراوانی مقالات مجله ساینتمتریکس بر حسب تعداد نویسنده طی سال‌های ۱۹۹۲-۲۰۱۰.

شاخصها	تعداد نویسندگان													سال
	جمع	۲۳	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
CC	CI													
۰/۳۱	۱/۸۶	۵۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۷	۱۷	۲۷	۱۹۹۲
۰/۳۵	۲/۰۵	۴۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۴	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹۹۳
۰/۲۴	۱/۶۸	۳۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۲	۸	۱۸	۱۹۹۴
۱/۳۸	۲/۱۲	۵۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۴	۱۱	۱۶	۱۹	۱۹۹۵
۰/۲۷	۱/۷۲	۷۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۲	۴	۲۷	۳۸	۱۹۹۶
۰/۳۳	۲/۰۲	۴۴	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۳	۶	۱۵	۱۹	۱۹۹۷
۰/۳۰	۱/۸۷	۶۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۴	۷	۱۸	۲۹	۱۹۹۸
۰/۴۲	۲/۰۷	۴۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۹	۲۲	۱۲	۱۹۹۹
۰/۳۸	۲/۰۴	۷۵	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۲۲	۱۹	۳۱	۲۰۰۰
۰/۲۹	۱/۷۷	۵۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۶	۱۹	۲۷	۲۰۰۱
۰/۳۶	۲/۰۹	۷۷	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۳	۴	۱۲	۲۶	۳۰	۲۰۰۲
۰/۴۶	۲/۳۶	۷۲	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۵	۲۳	۲۴	۱۸	۲۰۰۳
۰/۴۰	۲/۱۴	۶۶	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۹	۹	۲۵	۲۲	۲۰۰۴
۰/۴۳	۲/۵۷	۹۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۲	۳	۱۱	۱۴	۲۸	۲۰۰۵
۰/۴۵	۲/۴۰	۱۰۷	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۶	۱۰	۳۲	۲۷	۳۱	۲۰۰۶
۰/۴۸	۲/۵۳	۱۲۳	۰	۰	۰	۰	۳	۰	۴	۱۹	۳۰	۳۷	۳۰	۲۰۰۷
۰/۴۱	۲/۲۷	۱۲۵	۰	۰	۰	۱	۰	۲	۱	۵	۲۲	۴۹	۳۸	۲۰۰۸
۰/۴۵	۲/۴۰	۱۷۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۲	۱۱	۳۲	۶۳	۴۶	۲۰۰۹
۰/۴۲	۲/۲۸	۱۴۸	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۴	۳۷	۴۷	۴۷	۲۰۱۰
۰/۳۹	۲/۲۰	۱۵۱۹	۱	۱	۱	۵	۱	۶	۱۱	۴۵	۱۲۴	۲۹۵	۵۲۹	کل
		۱۰۰	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۳	۰/۱	۰/۴	۰/۷	۳	۸/۲	۱۹/۴	۳۲/۹	۳۴/۸ درصد

همچنین نویسندگان مقالات سایتومتریکس به تک نویسنده‌گی گرایش بیشتری (فراوانی ۳۴/۸٪) داشته‌اند. مشاهده می‌شود که در سال ۲۰۰۵ میانگین تعداد نویسندگان مقالات این مجله ۲/۵۷ نویسنده بوده است که بیشترین مقدار را نشان می‌دهد. همچنین شاخص همکاری کل ۲/۲۰ است. از لحاظ ضریب همکاری نیز، در سال ۲۰۰۷ بیشترین همکاری میان نویسندگان مشاهده می‌شود. ضریب همکاری کل در این مجله نیز ۰/۳۹ بوده است.

مقایسه وضعیت هم‌نویسندگی در آثار علم‌سنجی بین‌المللی با آثار ایرانی (نمودار ۵-۵) نشان می‌دهد که در مجموع تمایل ما ایرانیان هنگام نگارش به زبان انگلیسی به همکاری بیش از سایر نویسندگان مجله سایتومتریکس. ضریب همکاری در مورد مقالات انگلیسی ایرانی ۰/۴۵ و در مورد مقالات سایتومتریکس ۰/۳۹ است. اما در مورد آثار داخلی یعنی آثار فارسی حوزه علم‌سنجی تمایل به چند نویسنده‌گی کمتر از مجله سایتومتریکس است. ضریب همکاری در مورد آثار فارسی ۰/۳۳ و در مورد سایتومتریکس ۰/۳۹ است. همچنین میانگین تعداد نویسندگان مقالات انگلیسی ایرانی در مقایسه با سایتومتریکس و آثار فارسی بیشتر است.

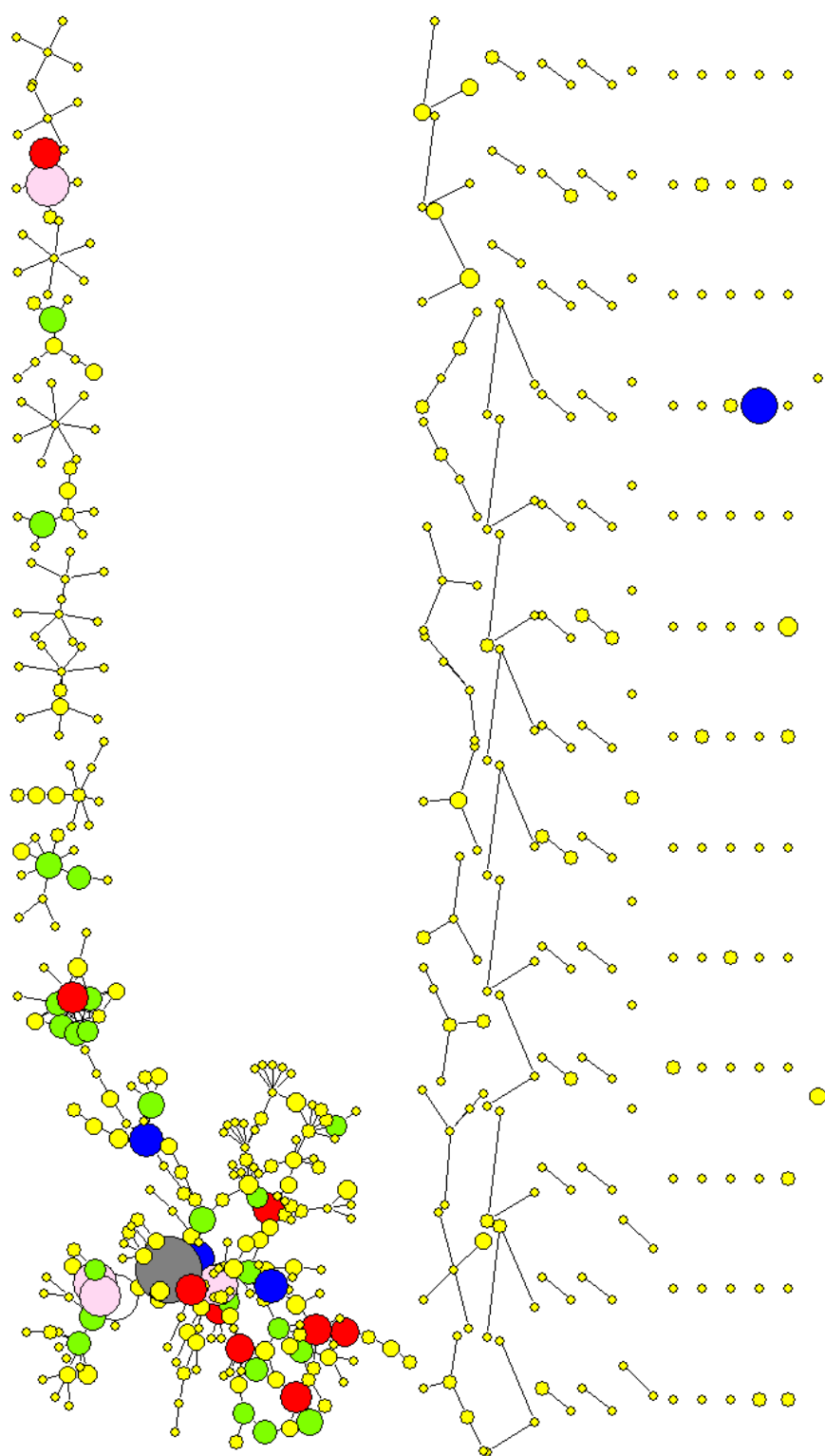

نمودار ۵-۵: مقایسه شاخص‌های هم‌نویسندگی در آثار ایرانی و مقالات مجله سایتومتریکس.

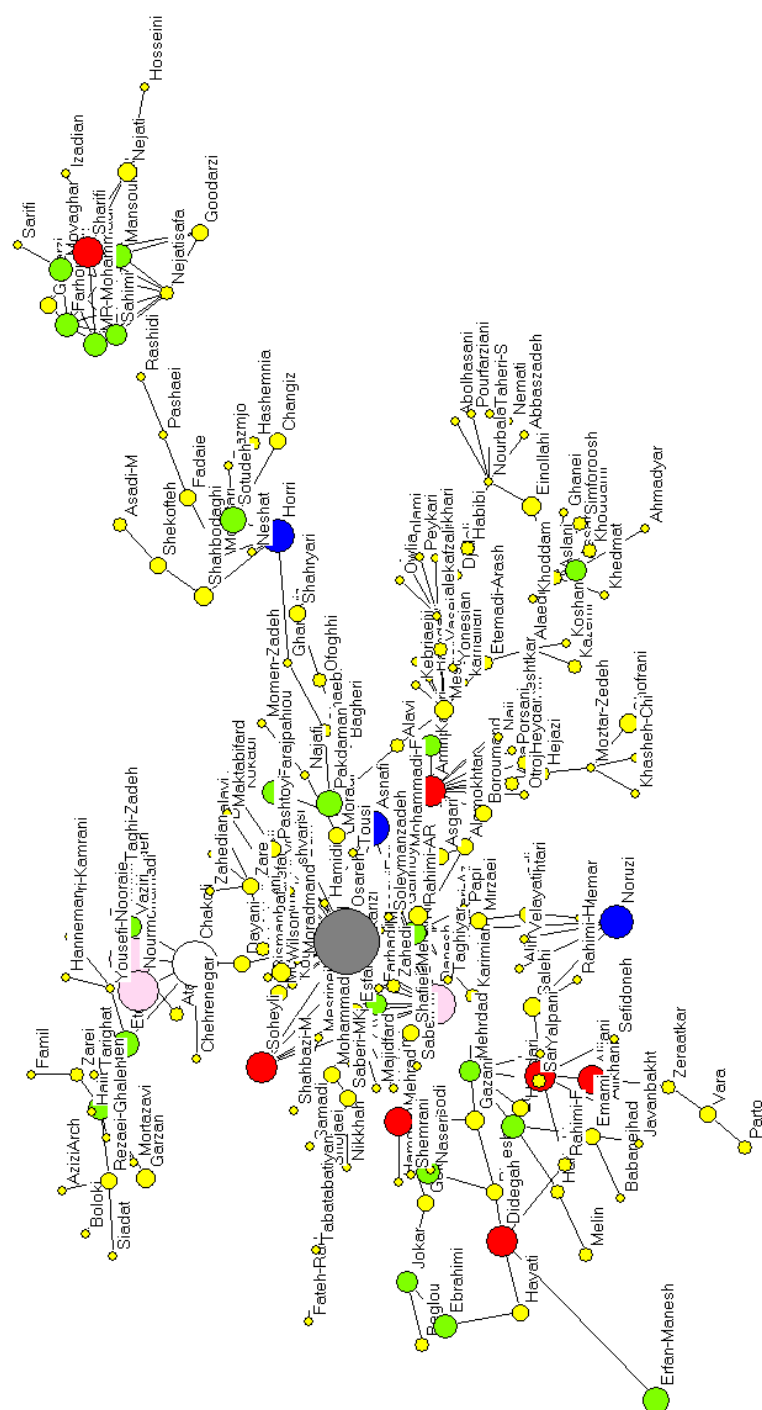
۵-۵. شبکه همکاری

شبکه همکاری میان نویسندگان حوزه علم‌سنجی که با استفاده از نرم‌افزار پازک ترسیم شده است. تصاویر ۱-۵ و ۲-۵ نشان دهنده تعداد زیادی نویسنده است که به صورت انفرادی اقدام به نویسنده‌گی

کرده‌اند و نیز تعدادی شبکه‌های دو و سه نویسنده‌ای و نیز چند شبکه بزرگتر است. اما شبکه کلی نشان‌دهنده یک شبکه بزرگ و اصلی است که در مرکز آن فریده عصاره قرار دارد که در میان نویسندگان نیز با بیشترین اثر در زمینه علم‌سنجی پرکارترین نویسنده بود. عصاره و دانشجویان و همکارانش در طی سالهای مورد بررسی بزرگترین شبکه همکاری را تشکیل می‌دهند. تصویر ۲ تصویر بزرگتر جزء اصلی شبکه ارائه شده در تصویر ۱ است. لازم به ذکر است که اندازه گره‌ها (دایره‌ها) نشان دهنده تعداد اثر یک نویسنده است، هر چه تعداد آثار بیشتر باشد، گره بزرگتر است. همچنین رنگ‌بندی گره‌ها نیز بر اساس دسته‌بندی نویسندگان بر حسب تعداد اثر است. نویسندگان دارای کمتر از ۳ اثر با یک رنگ، بین ۴-۶ اثر با یک رنگ، و همچنین به ترتیب با فواصل ۳ تایی با رنگ تفکیک شده‌اند.

تصویر ۵-۱: شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی در آثار ایرانی (بدون نام).

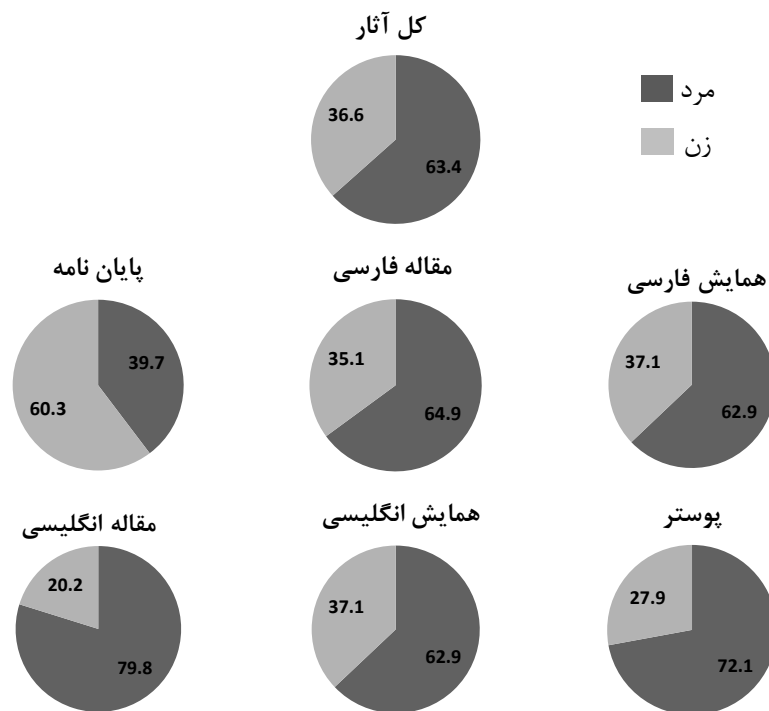
تصویر ۵-۲: جزء اصلی شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی آثار ایرانی (با نام).

۵-۶. جنسیت نویسندگان

جدول ۵-۱۷ نشان می‌دهد که بیشترین حضور مردان، مربوط به مقالات انگلیسی است که با تعداد ۱۴۶ نویسنده (حدود ۸۰ درصد نویسندگان مقالات انگلیسی) بسیار بیشتر از زنان در این حوزه فعالیت داشته‌اند. در واقع در کل آثار به جز پایان‌نامه‌ها تعداد نویسندگان مرد بیشتر از زنان بوده است (تقریباً دوبرابر). اما در پایان‌نامه‌ها، به نظر می‌رسد که تعداد نویسندگان زن بیشتر از تعداد مردان (۱۰۸ به ۷۱) بوده است. این مسئله نشان می‌دهد که زنان در تألیف پایان‌نامه تمایل بیشتری به تحقیق در حوزه علم‌سنجی داشته‌اند. اما در کل، ۶۳ درصد از نویسندگان مرد و ۳۶ درصد زن بوده‌اند. وضعیت جنسیت نویسندگان این آثار به تفکیک نوع اثر در نمودار ۵-۶ نیز قابل مشاهده است. لازم به ذکر است که طرح‌ها در این جدول لحاظ نشده‌اند چرا که آمار طرح‌ها از جامعیت لازم برخوردار نیست. به همین دلیل مجموع آثار در این جدول (۶۷۹) بدون احتساب طرح‌هاست.

جدول ۵-۱۷: تعداد و درصد نویسندگان زن به تفکیک نوع اثر.

نوع اثر	تعداد اثر	زن		مرد		مجموع زن و مرد
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	
مقاله فارسی	۳۵۷	۲۴۱	۳۵/۱	۴۴۵	۶۴/۹	۶۸۶
مقاله انگلیسی	۷۱	۳۷	۲۰/۲	۱۴۶	۷۹/۸	۱۸۳
همایش فارسی	۳۴	۲۶	۳۷/۱	۴۴	۶۲/۹	۷۰
همایش انگلیسی	۴۳	۳۳	۳۷/۱	۵۶	۶۲/۹	۸۹
پوستر	۱۳	۱۲	۲۷/۹	۳۱	۷۲/۱	۴۳
پایان‌نامه	۱۷۹	۱۰۸	۶۰/۳	۷۱	۳۹/۷	۱۷۹
جمع	۶۷۹	۴۵۷	۳۶/۶	۷۹۳	۶۳/۴	۱۲۵۰

نمودار ۵-۶: جنسیت نویسندگان آثار علم‌سنجی.

جدول ۵-۱۸ نشان می‌دهد که در مجموع زنان در ۳۴۰ اثر (حدود ۴۹ درصد) از کل آثار هیچ مشارکتی نداشته‌اند و این آثار فاقد حتی یک نویسنده زن بوده‌اند. ۳۵۷ اثر (حدود ۵۱ درصد) نیز دارای دست کم یک نویسنده زن بوده‌اند. بیشترین تعداد آثاری که زنان در آن حضور نداشته‌اند مربوط به مقالات انگلیسی است و بعد از آن مقالات فارسی در رتبه بعدی عدم حضور زنان در تولید مقالات علم‌سنجی قرار دارند. بیشترین تعداد آثاری که در آن حداقل یک زن وجود داشته است مربوط به پوسترهاست.

جدول ۵-۱۸: مشارکت زنان در انواع آثار.

نوع اثر	اثر بدون نویسنده زن		اثر با دست کم یک نویسنده زن	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
مقاله فارسی	۱۸۶	۵۲/۱	۱۷۱	۴۷/۹
مقاله انگلیسی	۴۱	۵۷/۷	۳۰	۴۲/۳
همایش فارسی	۱۶	۴۷/۱	۱۸	۵۲/۹
همایش انگلیسی	۲۱	۴۸/۸	۲۲	۵۱/۲
پوستر	۵	۳۸/۵	۸	۶۱/۵
پایان نامه	۷۱	۳۹/۷	۱۰۸	۶۰/۳
جمع	۳۴۰	۴۸/۸	۳۵۷	۵۱/۲

۵-۲. موضوع آثار مورد بررسی در پژوهش‌های علم‌سنجی

جدول ۵-۱۹ درصد فراوانی برحسب نوع مقالات مجلات را نشان می‌دهد که از میان تعداد ۷۱ مقاله انگلیسی، ۶۷ مورد پژوهشی (۹۴٪) و تنها ۴ مورد غیر پژوهشی (شامل ترویجی، نقطه نظر، مرور و غیره) بوده است. همچنین از میان ۳۵۷ مقاله فارسی، ۲۶۷ (۷۵٪) مورد پژوهشی و ۹۰ مقاله (۲۵٪) غیر پژوهشی است.

جدول ۵-۱۹: درصد فراوانی نوع مقالات مجلات.

نوع مقاله	مقالات انگلیسی		مقالات فارسی	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
پژوهشی	۶۷	۹۴	۲۶۷	۷۵
غیر پژوهشی	۴	۶	۹۰	۲۵
کل	۷۱	۱۰۰	۳۵۷	۱۰۰

پس از مشخص کردن نوع مقالات مجلات از لحاظ پژوهشی بودن یا نبودن، تحلیلی نیز انجام شد تا مشخص شود که آثاری که مورد مطالعه علم‌سنجی قرار گرفته‌اند شامل چه موضوعاتی بوده‌اند. ذکر این نکته لازم است که پایان‌نامه‌ها به لحاظ ماهیت همگی پژوهشی تلقی شدند. منظور از پزشکی در اینجا به عنوان مثال این است که پژوهش علم‌سنجی یا کتاب‌سنجی یا وب‌سنجی بر روی آثار حوزه پزشکی انجام شده است. اطلاعات در جدول ۵-۲۰ قابل مشاهده است. در هر سه نوع آثار شامل

مقالات پژوهشی مجلات فارسی و انگلیسی و پایان‌نامه‌ها، حوزه عمومی بیشترین تعداد مقالات را به خود اختصاص داده است (فارسی ۱۰۳، انگلیسی ۳۱ و پایان‌نامه ۵۴). منظور از عمومی در اینجا این است که پژوهش‌های علم‌سنجی به بررسی آثار چندین حوزه موضوعی پرداخته باشند یا به طور کلی صرف نظر از موضوع به بررسی آثار مختلف پرداخته باشند. پس از آن، کتابداری و اطلاع‌رسانی در مقالات فارسی (۴۵ مقاله)، حوزه پزشکی و پیراپزشکی هم در مقالات انگلیسی (۱۹ مقاله) و هم در پایان‌نامه‌ها (۳۲ مقاله)، بیشترین تعداد پژوهش علم‌سنجی را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۵-۲۰: حوزه‌های موضوعی مورد تحلیل در آثار علم‌سنجی.

حوزه	مقاله فارسی		مقاله انگلیسی		پایان‌نامه		کل
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
اقتصاد	۲	۰/۸	۰	۰	۱	۰/۶	۳
پزشکی و پیراپزشکی	۳۸	۱۵/۸	۱۹	۲۹/۲	۳۲	۱۹/۲	۸۹
جغرافی و زمین‌شناسی	۳	۱/۳	۰	۰	۰	۰	۳
داروسازی	۱	۰/۴	۰	۰	۱	۰/۶	۲
دندانپزشکی	۴	۱/۷	۱	۱/۵	۱	۰/۶	۶
روانشناسی و علوم تربیتی	۸	۳/۳	۲	۳/۱	۷	۴/۲	۱۷
شیمی	۳	۱/۳	۲	۳/۱	۴	۲/۴	۹
علوم انسانی	۵	۲/۱	۱	۱/۵	۲۰	۱۲	۲۶
علوم پایه	۵	۲/۱	۴	۶/۲	۳	۱/۸	۱۲
علوم غذایی	۱	۰/۴	۰	۰	۲	۱/۲	۳
عمومی	۱۰۳	۴۲/۹	۳۱	۴۷/۷	۵۴	۳۲/۳	۱۸۸
فنی مهندسی	۶	۲/۵	۱	۱/۵	۷	۴/۲	۱۴
فیزیک	۱	۰/۴	۰	۰	۰	۰	۱
کتابداری و اطلاع‌رسانی	۴۵	۱۸/۸	۳	۴/۶	۲۴	۱۴/۴	۷۱
کشاورزی	۱۰	۴/۲	۱	۱/۵	۸	۴/۸	۱۹
مدیریت	۲	۰/۸	۰	۰	۳	۱/۸	۵
هنر	۳	۱/۳	۰	۰	۰	۰	۳
کل	۲۴۰	۱۰۰	۶۵	۱۰۰	۱۶۷	۱۰۰	۴۷۲

۸-۵. سطح تحلیل در پژوهش‌های علم‌سنجی

جدول ۵-۲۱ سطح تحلیل را در پژوهش‌های علم‌سنجی (مقالات مجلات و پایان‌نامه‌ها) نشان می‌دهد. منظور از سطح تحلیل این است که به عنوان مثال تحلیل انجام شده بر روی آثار یک حوزه در چه سطحی بوده است. آیا آثار یک یا چند کشور بررسی شده، آثار یک یا چند مؤسسه بررسی شده، آثار یک یا چند موضوع مورد بررسی قرار گرفته است و یا موارد دیگر. البته برخی آثار دارای بیش از یک تحلیل هستند، اما آنچه در اینجا آمده سطح تحلیل اصلی یا عام آن اثر پژوهشی بوده است. داده‌ها نشان می‌دهد که در مقالات فارسی، سطح تحلیل موضوع (بررسی آثار یک موضوع خاص) بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است. در مقالات انگلیسی، باز هم سطح تحلیل موضوع رتبه اول را دارد و در پایان‌نامه‌ها، سطح تحلیل سازمان بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است. ذکر این نکته نیز لازم است که در میان آثار پژوهشی مورد بررسی، نوع تحقیق برخی آثار به گونه‌ای بود که تحلیل ارائه شده در اینجا در مورد آنها کاربرد نداشت و لذا در آمار این جدول گنجانده نشده‌اند.

جدول ۵-۲۱: سطح تحلیل در آثار پژوهشی علم‌سنجی.

سطح تحلیل	مقاله فارسی		مقاله انگلیسی		پایان‌نامه		کل
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
جنسیت	۱	۰	۱	۱	۴	۲	۶
سازمان	۵۴	۲۰	۸	۱۲	۶۹	۳۹	۱۳۱
فردی	۱۳	۵	۱	۱	۷	۴	۲۱
کشور	۶۳	۲۴	۲۲	۳۳	۱۱	۶	۹۶
مجله	۵۰	۱۹	۳	۴	۳۵	۲۰	۸۸
رسانه	۱	۰	۷	۱۰	۷	۴	۱۵
مقاله	۳	۱	۰	۰	۳	۲	۶
موضوع	۶۶	۲۵	۲۴	۳۶	۴۰	۲۲	۱۳۰
کل	۲۶۷	۱۰۰	۶۷	۱۰۰	۱۷۹	۱۰۰	۵۱۳

۹-۵. منبع اطلاعات مورد استفاده در آثار علم‌سنجی

جدول ۵-۲۲ نشان می‌دهد که از میان ۴۸ منبع مورد استفاده توسط پژوهشگران حوزه علم‌سنجی، بیشترین منبعی که مورد استفاده قرار گرفته است، آی.اس.آی و بخش‌های مختلف آن است که ۲۱۳

بار مورد استفاده قرار گرفته است. پس از آن، مجلات ایرانی (به عنوان مثال مجلات رشته کتابداری یا مجلات رشته روانشناسی و ...) بیشترین منابع مورد استفاده پژوهشگران بوده اند (با تعداد ۶۸ مورد). همچنین پایان نامه‌ها با ۵۸ مورد در رتبه سوم و وب (عمدتاً برای پژوهش‌های وب‌سنجی) با ۵۱ مورد در رتبه چهارم قرار دارد. برخی از پژوهش‌ها نیز از روش پیمایش برای انجام پژوهش‌های علم‌سنجی استفاده کرده‌اند، به عنوان مثال پژوهش‌هایی که با استفاده از پیمایش و پرسشنامه اطلاعات مربوط به تولیدات علمی اعضاء هیئت علمی یک دانشگاه را گردآوری کرده و تحلیل می‌کنند یا پژوهش‌هایی که رفتار استنادی افراد را با روش پیمایش مطالعه می‌کنند.

جدول ۵-۲۲: منابع مورد استفاده پژوهشگران برای تحلیل داده‌های حوزه علم‌سنجی.

رتبه	منبع	تعداد	رتبه	منبع	تعداد
۱	ISI web of knowledg	۲۱۳	۲۵	Google Books	۲
۲	مجلات ایرانی	۶۸	۲۶	IranMedex	۲
۳	پایان نامه‌ها	۵۸	۲۷	LISA	۲
۴	وب	۵۱	۲۸	مجلات دسترسی آزاد	۲
۵	پیمایش	۵۰	۲۹	Agricola	۲
۶	مجلات خاص	۳۱	۳۰	Administration Index	۱
۷	مجلات به طور کلی	۲۱	۳۱	Agricola	۱
۸	نمایه استنادی جهان اسلام	۱۶	۳۲	Altavista	۱
۹	کتاب‌ها	۱۵	۳۳	Biological Abstract	۱
۱۰	Medline	۱۲	۳۴	Chemical Abstract	۱
۱۱	طرح‌های تحقیقاتی	۱۲	۳۵	Dialog	۱
۱۲	Scopus	۱۰	۳۶	Eprint	۱
۱۳	Google Scholar	۸	۳۷	ERIC	۱
۱۴	Excerpta Medica	۶	۳۸	Hospital Health	۱
۱۵	PubMed	۶	۳۹	Hospital Literature	۱
۱۶	Index Medicus	۵	۴۰	INIS database	۱
۱۷	IranPsych	۴	۴۱	Int. Pharmaceutical Abstract	۱
۱۸	AGRIS	۴	۴۲	ISA	۱
۱۹	CAB	۴	۴۳	Sina Trauma Data Bank	۱
۲۰	پروانه‌های ثبت اختراع	۴	۴۴	VET-CD	۱
۲۱	مقالات همایش‌ها	۴	۴۵	آمار آموزش عالی	۱
۲۲	موتور جستجوی گوگل	۴	۴۶	بانک اطلاعاتی علوم و صنایع غذایی ایران	۱
۲۳	DOAJ	۳	۴۷	قرادادهای ایرانی	۱
۲۴	EmeraldInsight	۲	۴۸	مقالات همایش‌های ایرانی	۱

۱۰-۵. روند موضوعی آثار علم‌سنجی

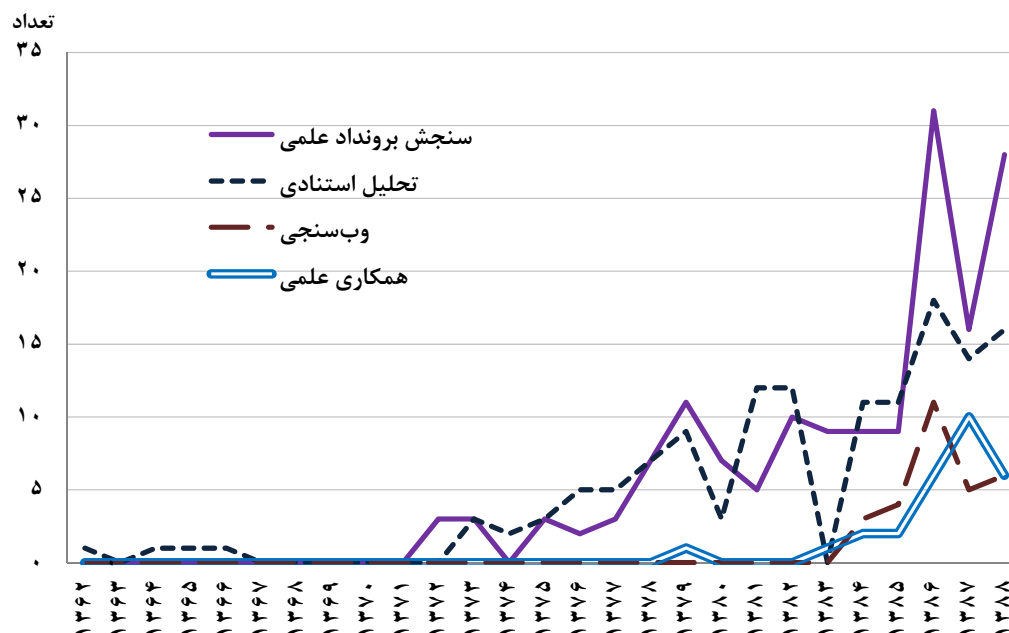
جدول ۵-۲۳ نشان دهنده موضوع پژوهش‌های علم‌سنجی و البته حوزه‌های مرتبط کتاب‌سنجی و وب‌سنجی است. از میان ۳۶ موضوع، سنجش تولیدات علمی رتبه اول را با ۲۲۹ اثر به خود اختصاص داده است. تحلیل استنادی با ۱۵۰ اثر در رتبه بعدی قرار دارد و وب‌سنجی و مطالعه همکاری علمی و هم‌نویسندگی در اولویت‌های بعدی پژوهشگران برای تحقیق در حوزه علم‌سنجی به شمار می‌روند.

جدول ۵-۲۳: موضوع آثار علم‌سنجی.

رتبه	موضوع	تعداد	رتبه	موضوع	تعداد
۱	سنجش تولیدات علمی	۲۲۹	۲۰	روابط بین رشته‌ای	۸
۲	تحلیل استنادی	۱۵۰	۲۱	قانون برادفورد	۸
۳	وب‌سنجی	۷۰	۲۲	مجلات	۸
۴	همکاری و هم‌نویسندگی	۵۲	۲۳	رفتار استنادی	۷
۵	ضریب تأثیر	۳۴	۲۴	شاخص هرش	۶
۶	تولید علم	۳۳	۲۵	پروانه‌های ثبت اختراع	۴
۷	مجلات دسترسی آزاد	۲۲	۲۶	تحلیل محتوا	۴
۸	ارزیابی پژوهش	۱۸	۲۷	توسعه و بهبود شاخص‌ها	۴
۹	ارزیابی مجلات	۱۵	۲۸	ضریب تأثیر وب	۴
۱۰	خود استنادی	۱۵	۲۹	گزارش‌های استنادی مجلات	۴
۱۱	رتبه‌بندی دانشگاه‌ها	۱۵	۳۰	اطلاع‌سنجی	۳
۱۲	بحث نظری در مورد شاخص‌ها	۱۴	۳۱	گوناگونی ثبت اسامی در داده‌ها	۲
۱۳	مجلات هسته	۱۴	۳۲	رشد مجلات	۲
۱۴	معرفی ابزارهای علم‌سنجی	۱۴	۳۳	شبکه‌های استنادی	۲
۱۵	مطالب کلی درباره علم‌سنجی	۱۴	۳۴	شیوه استناد	۲
۱۶	همپوشانی مجلات و منابع	۱۴	۳۵	شاخص آنی	۱
۱۷	نقشه علمی	۱۳	۳۶	فلسفه و مبانی علم‌سنجی	۱
۱۸	سیاست علمی	۱۰	۳۷	نیمه عمر متون	۱
۱۹	کتاب‌سنجی	۱۰	۳۸	هم‌استنادی	۱

در نمودار ۵-۷ چهار موضوع اصلی که پژوهشگران از آن در تحقیقات خود استفاده کرده‌اند بین سالهای ۱۳۶۲ تا ۱۳۸۸ مورد مقایسه قرار گرفته است. به طور کلی پژوهش در این ۴ زمینه از اواسط دهه ۱۳۷۰ شروع شده است. در سال ۱۳۸۶ بیشترین توجه به موضوع سنجش برون‌داد علمی شده است و در واقع در این سال این موضوع، محبوبترین موضوع نزد پژوهشگران حوزه علم‌سنجی بوده است.

پس از یک افت در سال ۱۳۸۷، در سال ۱۳۸۸ بار دیگر اوج گرفته است. در برخی سال‌ها مثل سال‌های ۱۳۸۱، ۱۳۸۲ و ۱۳۸۴ میزان پژوهش‌های تحلیل استنادی بیش از سنجش برون‌داد علمی بوده است. این نمودار به طور کلی روند افزایش پژوهش در این چهار حوزه را نشان می‌دهد که البته موضوع وب‌سنجی در اواخر دهه ۱۳۷۸ و دیرتر از سایر موضوعات ظهور کرده است. پژوهش در حوزه همکاری علمی و هم‌نویسندگی نیز وضعیتی مشابه وب‌سنجی دارد. (لازم به ذکر است که در این نمودار نیز همانند نمودارهای ۵-۲ و ۵-۳ داده‌های سال ۱۳۸۹ به صورت استثناء حذف شد تا افت نمودار در سال ۱۳۸۹ باعث تعبیر غلط روند صعودی داده‌ها نشود).

نمودار ۵-۷: روند تغییر چهار موضوع اصلی آثار اطلاع‌سنجی.

فصل ششم

بحث و نتیجه گیری

۶-۱. مقدمه

در این فصل ابتدا با استفاده از نتایج بدست آمده، تک تک سوالات پژوهش را مورد بررسی قرار داده و پاسخ می‌دهیم، سپس به بحث و نتیجه‌گیری پرداخته و در انتها پیشنهادات پژوهش مطرح شده و در مورد جهت‌گیری آینده پژوهش‌های علم‌سنجی بحث خواهد شد.

۶-۲. پاسخ به پرسش‌های پژوهش

پرسش نخست:

- تعداد آثار علم‌سنجی در قالب‌های مختلف (مقاله مجله، پایان‌نامه و غیره) به چه صورت است؟

به طور کلی داده‌های گردآوری شده شامل پنج نوع اثر به دو زبان فارسی و انگلیسی بود که این آثار به لحاظ نوع، شامل مقاله مجله، مقاله همایش، پایان‌نامه، پوستر همایش و طرح پژوهشی بود. بر حسب نتایج، حدود نیمی از آثار علم‌سنجی از نوع مقالات مجلات فارسی زبان برآورد شدند (۳۵۷ اثر). بعد از آن پایان‌نامه‌ها (۱۷۹ اثر) جزء آثاری بودند که بیشترین تعداد تحقیقات در حوزه علم‌سنجی در آنها صورت گرفته است (نمودار ۵-۱).

پرسش دوم:

- وضعیت کمی پژوهش در حوزه‌های مختلف علم‌سنجی و روند موضوعی این پژوهش‌ها به چه صورت است؟

در میان آثار علم‌سنجی ایرانی، سنجش تولیدات علمی رایج‌ترین موضوع است که ۲۲۹ اثر از انواع مختلف (مقاله، مقاله همایش و غیره) در این زمینه به رشته تحریر درآمده است. پس از آن تحلیل استنادی، وب‌سنجی، مطالعه همکاری علمی و هم‌نویسندگی از جمله موضوعات پرطرفدار در آثار علم‌سنجی ایران بوده است. بررسی روند انتشار آثار مربوط به این موضوعات در سالهای مختلف در آثار فارسی نیز نشان می‌دهد که انتشار آثار در این زمینه‌ها حدوداً از اواسط دهه ۱۳۷۰ شروع شده و در اواخر دهه ۱۳۸۰ به نحو ملموسی رو به افزایش نهاده است. از جمله حوزه‌هایی که مهم هستند اما نسبت به آنها بسیار کم‌توجهی شده است، کار بر روی شاخص‌ها و توسعه و اصلاح شاخص‌ها و نظام‌های سنجش علم و فناوری است (جدول ۵-۲۱ و نمودار ۵-۷)

پرسش سوم:

- افراد پرکار در حوزه علم‌سنجی ایران کدام افراد بوده و وضعیت شاخص‌های همکاری و هم‌نویسندگی در آثار علم‌سنجی ایران به چه صورت است؟

بنابر داده‌ها، پرکارترین نویسنده در حوزه علم‌سنجی فریده عصاره، استاد دانشگاه شهید چمران اهواز است که از دهه ۱۳۶۰ تا کنون به فعالیت در این حوزه ادامه داده است و بیش از ۴۰ اثر در این زمینه تألیف کرده است. پس از وی، عبدالرضا نوروزی چاکلی، محمد حسن‌زاده و کیوان کوشا بیشترین تعداد مقالات را در این حوزه داشته‌اند (جدول ۵-۸).

برای مشخص شدن شاخص‌های هم‌نویسندگی از دو شاخص شاخص همکاری و ضریب همکاری استفاده شد (جدول‌های ۵-۹ تا ۵-۱۵). شاخص‌ها نشان می‌دهد که در آثار فارسی تمایل به همکاری و چند نویسندگی در مقالات همایش‌ها بیش از مقالات مجلات است در حالی که در آثار ایرانی انگلیسی زبان برعکس است و تمایل به همکاری در مقالات مجلات بیش از تمایل به همکاری در مقالات همایش‌هاست، ضمن اینکه تمایل به چند نویسندگی در پوسترهای انگلیسی بیش از همه است. همچنین در مقایسه با شاخص‌های هم‌نویسندگی در مجله ساینتمتریکس، چند نویسندگی آثار فارسی در سطحی پایین‌تر و در آثار ایرانی انگلیسی در سطحی بالاتر از این مجله قرار دارد.

پرسش چهارم:

- توزیع جنسیتی نویسندگان حوزه علم‌سنجی چگونه است؟

از نظر جنسیت، در مجموع مردان نقش فعال‌تری نسبت به زنان در تولید آثار علم‌سنجی ایفا نموده‌اند. اما اگر به تفکیک نوع آثار توجه کنیم، در میان پایان‌نامه‌ها زنان بیش از مردان به موضوع علم‌سنجی پرداخته‌اند در حالی که در دیگر انواع آثار (مقاله مجله و همایش و پوستر) مردان تقریباً دو برابر زنان تولید داشته‌اند.

پرسش پنجم:

- ماهیت شبکه همکاری در حوزه علم‌سنجی در آثار ایرانی به چه صورت بوده است؟

شبکه همکاری ایجاد شده با پاژک (تصاویر ۱ و ۲) نشان دهنده شبکه همکاری میان پژوهشگران حوزه علم‌سنجی است که در این شبکه، یک عنصر بزرگ با مرکزیت عصاره قرار دارد. بقیه عناصر،

به صورت گروه‌های کوچکتری است که در شبکه‌های کوچک دو یا سه نفری به همکاری پرداخته‌اند.

پرسش ششم:

- پژوهش‌های علم‌سنجی ایران از لحاظ سطح تحلیل انجام شده چه انواعی دارند؟
برای پرداختن به این مساله، مقالات بر حسب سطوح تحلیل آثار طبقه‌بندی شده و مشخص شد که تحلیل‌های انجام شده بر روی آثار یک حوزه در چه سطوحی بوده است (جدول ۵-۶). در مقالات فارسی و انگلیسی، سطح تحلیل موضوع بیشتر مورد توجه قرار گرفته است و این بدان معناست که در حوزه‌های مورد بررسی، آثار یک یا چند موضوع، مورد ارزیابی قرار گرفته است. اما در پایان‌نامه‌ها آثار یک یا چند مؤسسه بیشتر مورد ارزیابی قرار گرفته؛ زیرا در این نوع تحقیقات، سطح تحلیل سازمان بیشترین مورد را به خود اختصاص داده است. در کل بررسی تولیدات علمی در سطح سازمانی بیشتر از سایر موارد مورد توجه بوده است.

پرسش هفتم:

- پژوهش‌های علم‌سنجی ایران بیشتر روی تولیدات علمی کدام حوزه‌ها انجام شده‌اند؟
نتایج بررسی در هر سه نوع اثر-مقالات پژوهشی مجلات فارسی و انگلیسی و پایان‌نامه‌ها- نشان داد که، حوزه عمومی بیشترین تعداد مقالات را به خود اختصاص داده است. عمومی به این معناست که بررسی تولیدات علمی حوزه موضوعی خاصی مورد بررسی قرار نگرفته است و کلیه یا چندین حوزه را شامل می‌شده است (جدول ۵-۱۸). پس از آن، کتابداری و اطلاع‌رسانی در مقالات فارسی و حوزه پزشکی و پیراپزشکی هم در مقالات انگلیسی، بیشترین تعداد پژوهش علم‌سنجی را به خود اختصاص داده‌اند. در کل، بررسی‌ها نشان می‌دهد که پژوهش‌های علم‌سنجی زیادی بر روی حوزه‌هایی نظیر فیزیک و داروسازی انجام نشده است.

پرسش هشتم:

- منبع اطلاعات و داده‌های مورد استفاده در پژوهش‌های علم‌سنجی چه بوده است؟
داده‌ها نشان داد که اکثریت پژوهش‌های علم‌سنجی در ایران (۲۱۳ اثر) پایگاه اطلاعاتی وب آو نالچ آی.اس.آی و بخش‌های مختلف آن از جمله گزارش‌های استنادی مجلات، و شاخص‌های پایه علم، منبع اصلی داده‌های مورد تحلیل در پژوهش‌های علم‌سنجی ایران بوده است. پس از آن مجلات ایرانی

رتبه دوم منبع داده‌ای را به خود اختصاص داده است که البته این داده‌ها از پایگاه خاصی استخراج نمی‌شوند بلکه محقق به صورت دستی اقدام به استخراج اطلاعات مجلات و استنادهای آنها می‌کند. در مجموع از بیش از ۴۰ منبع داده‌ای مختلف شامل پایگاه‌های اطلاعاتی در پژوهش‌های علم‌سنجی ایران استفاده شده است.

۶-۳. بحث

پژوهش حاضر آثار منتشر شده در حوزه علم‌سنجی ایران را از ابعاد مختلف بررسی نمود و برخی از ویژگی‌های پژوهش در حوزه علم‌سنجی و حوزه‌های مرتبط نظیر وب‌سنجی و کتابسنجی را آشکار ساخت.

مهمترین جنبه مورد بررسی در پژوهش حاضر موضوعات مورد بررسی در متون علم‌سنجی بود. پژوهش نشان داد اکثریت آثار علم‌سنجی ایرانی به صورت توصیفی و نه چندان عمیق به شمارش و گزارش‌دهی درباره تعداد آثار علمی ایرانیان پرداخته‌اند. در بررسی آثار علمی نیز، توجه پژوهشگران عمدتاً به مقالات انگلیسی ایران که در پایگاه‌های بین‌المللی نظیر آی.اس.آی نمایه شده‌اند معطوف بوده است. موضوعات دیگر نظیر تحلیل استنادی (مثل تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دانشکده‌ای خاص یا موضوعی خاص، یا مجلات رشته‌ای خاص) نیز از مقبولیت خاصی میان پژوهشگران علم‌سنجی ایران برخوردار بوده‌اند. همچنین وب‌سنجی و نیز همکاری و هم‌نویسندگی در سالهای اخیر در دهه ۱۳۸۰ به نحو فزاینده‌ای توسط ایرانیان مورد پژوهش قرار گرفته است. این در حالی است که توجه اندکی به موضوعاتی نظیر بهبود و توسعه شاخص‌های مورد استفاده در ارزیابی پژوهش و سنجش علم، به ویژه شاخص‌های بومی شده است. همچنین سنجش علم در آثار ایرانی تا حد زیادی به مقالات مجلات منحصر شده است و کمتر پژوهشی به پروانه‌های ثبت اختراع، سنجش فناوری، و یا حتی به مقالات مجلات ایرانی پرداخته است.

از سوی دیگر باید به خاطر داشت که اگر سنجش علم و پژوهش را به چند دسته شاخص‌های سنجش درونداد (مثل منابع مالی و انسانی) برون‌داد (مثل مقاله و اختراع و غیره)، عملکرد (مثل نسبت مقاله به نیروی انسانی) تقسیم کنیم (نوروزی، حسن‌زاده و نورمحمدی، ۱۳۸۷) در این صورت می‌توان گفت

که علم‌سنجی در ایران تنها به سنجش برونداد و در حقیقت به انواع خاصی از برونداد محدود شده است و نه تنها توجه چندانی به درونداد و عملکرد نمی‌شود بلکه حتی در سنجش برونداد نیز تنها به مصادیق رایج تولید علم یعنی انتشار آثار علمی توجه شده است. سنجش برآیند و اثربخشی نیز حوزه مهم دیگری است که علم‌سنجی ایران از آن غافل مانده است.

از لحاظ همکاری و هم‌نویسندگی و توزیع جنسیتی آثار علم‌سنجی ایران، وضعیت این حوزه تا حد زیادی مشابه حوزه کلی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی است. مقایسه جنسیت نویسندگان آثار علم‌سنجی با آثار حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی (کرمی، علیجانی و صالحی، ۱۳۸۶) نشان دهنده نسبت ۱ به ۲ زن به مرد است. شاخص هم‌نویسندگی آثار علم‌سنجی نشان می‌دهد که تمایل ایرانیان به همکاری در تألیف هنگام نگارش آثار انگلیسی بیش از تمایل آنان هنگام نگارش آثار فارسی است. در آثار فارسی تمایل به همکاری در مقالات همایش‌ها بیش از تمایل به همکاری در مقالات مجلات است. در حالی که در مقالات انگلیسی تمایل به همکاری در مقالات مجلات بیش از تمایل به همکاری در مقالات ارائه شده در همایش‌هاست. این تفاوت در میزان هم‌نویسندگی در آثار فارسی و انگلیسی شاید از آنجا ناشی شود که انگلیسی زبان اول ما نیست و نگارش مقاله برای مجلات بین‌المللی نیز نیازمند تبحر و مهارت‌هاییست که موجب می‌شود افراد توانمندی‌های خود را با هم به اشتراک بگذارند تا بتوانند مقاله انگلیسی بنویسند.

از لحاظ منبع داده‌های مورد استفاده در پژوهش‌های علم‌سنجی، همانگونه که انتظار می‌رود پایگاه آی.اس.آی.پر استفاده‌ترین پایگاه است. اگر چه در پژوهش‌هایی که در حوزه پزشکی صورت گرفته است از پایگاه‌های متعدد دیگری نظیر PubMed، Medline، Index Medicus، Excerpta Medica نیز استفاده شده است. آثاری که به سنجش تولیدات علمی فارسی زبان پرداخته‌اند به دلیل نبود پایگاه فارسی مناسب برای پژوهش‌های علم‌سنجی، به اطلاعاتی متکی بوده‌اند که به صورت دستی از مجلات، پایان‌نامه‌ها، و طرح‌های پژوهشی کشور گردآوری شده‌اند. البته این نکته را باید ذکر کرد که در سال‌های پس از شکل‌گیری نمایه استنادی جهان اسلام، پژوهش‌هایی با استفاده از این پایگاه صورت گرفته است که عمدتاً توسط خود اداره‌کنندگان آن بوده است. این پایگاه هنوز به دلیل

نداشتن امکان گرفتن خروجی از داده‌ها (به عنوان مثال به صورت یک فایل اکسل یا فایل متنی) نمی‌تواند توسط سایر پژوهشگران برای مقاصد علم‌سنجی مورد استفاده قرار گیرد.

ویژگی دیگر پژوهش‌های علم‌سنجی کشور پرداختن بیش از حد آنها به تولیدات علمی برخی حوزه‌های موضوعی و برخی رشته‌ها و نادیده گرفتن سایر رشته‌هاست. به عنوان مثال از آنجا که اکثریت پژوهش‌های علم‌سنجی کشور توسط متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی انجام می‌شود، بخش زیادی از این پژوهش‌ها در حقیقت به سنجش آثار علمی حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پرداخته‌اند. حوزه پزشکی نیز بسیار مورد توجه پژوهش‌های علم‌سنجی کشور بوده است که علت آن فعال بودن برخی پزشکان و متخصصان حوزه‌های پزشکی در زمینه علم‌سنجی است. این وضعیت چنین تداعی می‌کند که متخصصان هر رشته و حوزه موضوعی متولی سنجش علم همان حوزه هستند. بنابراین اگر بناست که به عنوان مثال علوم پایه مورد سنجش قرار گیرند باید متخصصانی از علوم پایه پس از کسب دانش علم‌سنجی کافی اقدام به انجام پژوهش‌های علم‌سنجی در حوزه خود کنند. چنین تصویری یقیناً اشتباه است و لازم است که متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی که به نوعی متولی علم‌سنجی کشور نیز هستند با نگاهی برون رشته‌ای، سنجش علم حوزه‌های مختلف علمی کشور را مد نظر قرار دهند. امید می‌رود که این وضعیت با تصویب دوره کارشناسی ارشد علم‌سنجی به عنوان یکی از رشته‌های وابسته به حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی بهبود یابد.

نکته نهایی که جزء تحلیل‌های مورد نظر این پژوهش نبود اما به علت مأنوس بودن با داده‌های گردآوری شده برای پژوهشگر آشکار شد، سرایت آفت انتشار چندگانه مقالات علمی به متون حوزه علم‌سنجی است. نگاهی دقیق به متون علم‌سنجی ایرانی نشان می‌دهد که در مواردی، یک مقاله چندین بار به اشکال مختلف با تغییرات جزئی و تحت عناوین مختلف منتشر شده است. گاه نتایج یک پژوهش به قسمت‌های کوچکی خرد شده (پدیده برش کالباس یا Salami Slicing) و در قالب چند مقاله کم ارزش منتشر شده است. گاه هر فصل از یک کتاب به صورت جداگانه به عنوان مقاله در مجلات منتشر شده است. گاه یک مقاله یک بار به صورت فارسی در مجلات ایرانی منتشر شده و بار دیگر به زبان انگلیسی در مجلات بین‌المللی، یک بار نیز در همایش‌های داخلی و بار دیگر در یک همایش خارجی ارائه شده است. این وضعیت که البته خاص حوزه علم‌سنجی و یا کتابداری و

اطلاع‌رسانی نیست (به عنوان مثال نگاه کنید به ادیبی، کیان‌پور و شیرانی، ۱۳۸۸) شاید به علت فشاری است که بر اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها برای انتشار هر چه بیشتر و کسب امتیاز وارد می‌شود. اما یقیناً این روند با معیارهای ارتباط علمی و روح حقیقی فعالیت علمی سازگاری ندارد و باید با فرهنگ‌سازی برطرف شود.

۶-۴. نتیجه‌گیری

ایرانیان در اوایل دهه ۱۳۶۰ با آثاری همچون نوشته دیانی درباره کتابسنجی (دیانی، ۱۳۶۲) با حوزه کتابسنجی و علم‌سنجی و سپس با تلاش‌های افرادی چون رضا منصوری و شاپور اعتماد (اعتماد و دیگران، ۱۳۸۳، ص ۳) با فعالیت‌های عملی علم‌سنجی و کاربردهایش آشنا شدند. طی کمتر از سه دهه گذشته حجم قابل توجهی از متون پژوهشی و غیر پژوهشی مرتبط با علم‌سنجی و حوزه‌های وابسته توسط ایرانیان به زبان انگلیسی و فارسی تولید شده است.

بررسی این آثار علم‌سنجی در این پژوهش نشان می‌دهد که اگر چه این آثار به لحاظ تعداد، به رقم قابل توجهی رسیده‌اند، اما به لحاظ کیفیت نسبی و نیز تنوع موضوعات و نوآوری هنوز تا وضعیت مطلوب فاصله دارند. بخش قابل توجهی از آثار علم‌سنجی ایران، آثاری هستند که به صورت سطحی صرفاً به شمارش تولیدات علمی، به ویژه مقالات انگلیسی ایران که در پایگاه آی.اس.آی ثبت شده‌اند می‌پردازند. بخش دیگر آثاری از نوع تحلیل استنادی هستند که مآخذ و منابع تولیدات علمی و آثار مختلف را مورد تحلیل قرار داده‌اند. موضوعاتی نظیر وب‌سنجی نیز اگر چه پیشینه‌ای طولانی ندارند اما توجه زیادی را به دلایل مختلف در میان پژوهشگران به خود معطوف کرده‌اند.

در مجموع آنچه مشخص است این است که پژوهش‌های علم‌سنجی از لحاظ کمیت رشد خوبی داشته و به رشد معقول و شاید بیش از اندازه دست یافته‌اند و اکنون زمان آن فرا رسیده که کمی نیز به کیفیت و عمق این آثار توجه شود. تحلیل موضوعی آثار نیز نشان می‌دهد که آنچه که نبودش در بسیاری از آثار علم‌سنجی احساس می‌شود، مسئله است. به عبارت دیگر، پژوهش‌های علم‌سنجی کشور بسیار کم مسئله محور هستند و این برای بالندگی یک حوزه علمی، آفت بزرگی است.

۶-۵. پیشنهادهای اجرایی

برای بهبود وضعیت پژوهش در حوزه علم‌سنجی کشور و نیز زمینه سازی برای بهبود آن، بر اساس یافته‌های پژوهش، می‌توان موارد زیر را پیشنهاد کرد.

- *تدارک ابزارها و امکانات پژوهش‌های علم‌سنجی*: علم‌سنجی و سایر حوزه‌های سنجشی متکی بر استفاده از ابزارهایی هستند که مهمترین آنها پایگاه‌های اطلاعاتی (عمدتاً کتابشناختی) و نرم‌افزارهای مورد استفاده در انجام تحلیل‌هاست. شاید یک علت تأکید زیاد بر مقالات ایران در پایگاه آی.اس.آی (و به طور کلی پایگاه‌های بین‌المللی) در حال حاضر در پژوهش‌های علم‌سنجی این است که این پایگاه از محدود پایگاه‌هایی است که اطلاعات دقیق و منسجمی درباره مقالات ایرانی به دست می‌دهد. اکنون که تلاش‌هایی در داخل کشور برای ایجاد پایگاه‌های جامعه کتابشناختی (نظیر نمایه استنادی جهان اسلام و سامانه ثبت پایان‌نامه‌ها) انجام شده است خوب است که این پایگاه‌ها مطابق استانداردها بهبود یافته و امکان استفاده از آنها در پژوهش‌های علم‌سنجی فراهم شود. به عنوان مثال یک مشکل اصلی که مانع از استفاده از این پایگاه‌ها در مطالعات علم‌سنجی می‌شود این است که امکان گرفتن خروجی از این پایگاه‌ها وجود ندارد و یا به عبارت دیگر گزینه‌ای برای export داده‌ها در قالب فایلی مثل اکسل در هیچ کدام از آنها وجود ندارد.

- *تلاش جهت ایجاد نظام گردآوری و استانداردسازی اطلاعات مورد استفاده پژوهش‌های علم‌سنجی*: تنوع و جامعیت پژوهش‌های علم‌سنجی وابسته به در دسترس بودن آمار و اطلاعاتی است که ورودی پژوهش‌های علم‌سنجی را تشکیل می‌دهند. بخشی از این اطلاعات هنوز در داخل کشور به صورت دقیق در دسترس نیستند و لذا امکان انجام پژوهش نیز درباره آنها وجود ندارد از جمله می‌توان به اطلاعات دقیق و روزآمد در برخی حوزه‌های آموزش عالی، شاخص‌های فناوری، پروانه‌های ثبت اختراع، طرح‌های پژوهشی، بودجه‌های تحقیقاتی طرح‌های پژوهش و موارد دیگر اشاره کرد.

- *افزایش دقت اطلاعات کتابشناختی موجود*: پژوهشگر در طول انجام این پژوهش با اشتباهات زیادی در داده‌های کتابشناختی منابع مواجه شد که بخش زیادی از آنها ناشی از استاندارد نبودن ثبت اطلاعات کتابشناختی و استناددهی در منابع و پایگاه‌های اطلاعات کتابشناختی است. به عنوان مثال این نکته ساده که مجلات ایرانی عمدتاً درای جلد، شماره و نیز یک شماره مسلسل هستند موجب سردرگمی بسیار در هنگام استناددادن به مقالات مجلات می‌شود. برخی افراد جلد و شماره را ثبت می‌کنند و برخی به ذکر شماره مسلسل اکتفا می‌کنند. یکدست سازی و استانداردسازی این موارد با

استفاده از ابزارهایی که بعضاً در دسترس نیز هستند (مثل *شیوه‌نامه ایران* تألیف علیدوستی و دیگران، ۱۳۸۷) باعث افزایش دقت اطلاعاتی می‌شود که بخش زیادی از پژوهش‌های علم‌سنجی متکی به آنهاست.

- هماهنگی و سیاستگذاری در زمینه پژوهش‌های علم‌سنجی: از آنجا که تعدادی مرکز پژوهشی فعال در زمینه علم‌سنجی در داخل کشور وجود دارند و نهادهایی نیز در سطح دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌ها (مثل کمیسیون علم‌سنجی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کمیته‌های علم‌سنجی دانشگاه‌های علوم پزشکی) و ضمن فعالیت در زمینه علم‌سنجی از نتایج این پژوهش‌ها استفاده می‌کنند لازم است تلاشی برای هماهنگی و همکاری میان نهادهای فعال در زمینه علم‌سنجی و نیز برنامه‌ریزی و سیاستگذاری پژوهشی در این زمینه انجام شود.

۶-۶. پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی

با توجه به یافته‌های این پژوهش، انجام پژوهش‌های زیر را به منظور کسب درک بهتر از وضعیت پژوهش در حوزه علم‌سنجی و آفت‌های آن و زمینه‌سازی برای رشد و بالندگی آن پیشنهاد نمود.

- مطالعه انگیزه‌ها و علت‌های پژوهش: داده‌ها نشان داد که در تحقیقات علم‌سنجی به برخی حوزه‌ها (مثلاً پزشکی و کتابداری) توجه بیشتری شده است. همچنین تعداد نسبتاً قابل توجهی پژوهش در حوزه علم‌سنجی توسط پژوهشگران دانشگاه‌های علوم پزشکی انجام می‌شود که بعضاً پزشک بوده و لزوماً تخصص علم‌سنجی نیز ندارند. اینکه چرا و با چه انگیزه‌ای این پژوهش‌ها انجام می‌شود، جای مطالعه دارد. به ویژه در حوزه پزشکی این سؤال وجود دارد که مسئله یا مشکلی متخصصان پزشکی را به سمت انجام پژوهش‌های علم‌سنجی بر روی تولیدات حوزه پزشکی سوق می‌دهد یا صرفاً به علم‌سنجی به عنوان حوزه‌ای سهل برای پژوهش و مقاله نویسی نگریسته می‌شود. در حوزه کتابداری نیز این سؤال مطرح است که چرا بخش زیادی از پژوهش‌های علم‌سنجی که توسط متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی انجام می‌شود مربوط به متون خود این رشته است. چه عوامل و انگیزه‌هایی باعث این نگاه بیش از حد به درون رشته شده و یا چه عواملی مانع از پرداختن این پژوهشگران به انجام پژوهش‌های علم‌سنجی بر روی سایر رشته‌ها و حوزه‌های موضوعی است.

- بررسی علل و زمینه‌های پرداختن به انواعی خاص از پژوهش‌های علم‌سنجی و نپرداختن به انواعی دیگر از این پژوهش‌ها: لازم است پژوهشی به بررسی عوامل و زمینه‌هایی بپردازد که موجب می‌شود

پژوهشگران علم‌سنجی بیشتر به پژوهش‌هایی از نوع تحلیل استنادی و سنجش برونداد علمی پرداخته‌اند و کمتر به موضوع‌هایی مثل توسعه، آزمون و اصلاح شاخص‌ها؛ تحلیل شبکه؛ هم‌استنادی؛ پژوهش بر روی پروانه‌های ثبت اختراع، فناوری و نوآوری پرداخته‌اند. آیا انجام این پژوهش‌ها نیازمند دانشی است (مثلاً دانش آمار و ریاضی و مهارت تحلیل شبکه و غیره) که پژوهشگران ما فاقد آن هستند. آیا ابزار مناسب را در اختیار ندارند؟ یا شاید سنت‌ها و فرهنگ پژوهشی زمینه‌ساز این وضعیت است.

- بررسی میزان کاربرد نتایج پژوهش‌های علم‌سنجی در میان سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران علم و پژوهش کشور: پویایی یک حوزه علمی مبتنی بر مورد نیاز بودن دستاوردهای آن حوزه، و مسئله‌یابی در آن حوزه است. آنچه در حوزه علم‌سنجی کشور در حال حاضر روشن نیست این است که پژوهش‌های انجام شده تا چه اندازه مبتنی بر مسئله و برآمده از نیاز بوده و نتایج و دستاوردهای آنها تا چه اندازه توسط افرادی نظیر سیاست‌گذاران و متولیان علم و پژوهش کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. در واقع می‌توان طی یک پژوهش به اثر بخشی پژوهش‌های علم‌سنجی کشور پرداخت.

- آسیب‌شناسی پژوهش‌های علم‌سنجی کشور: اگر چه موارد پیشنهادی فوق به برخی از جنبه‌های مرتبط با آسیب‌شناسی پژوهش‌های علم‌سنجی مرتبط هستند، اما پژوهش جامعی نیز می‌توان به منظور آسیب‌شناسی پژوهش‌های این حوزه انجام داد تا به صورت جامع به مشکلات و موانع و نیز نقاط ضعف و قوت پژوهش در این حوزه در ایران پرداخت.

۶-۲. جهت‌گیری آینده پژوهش علم‌سنجی در ایران

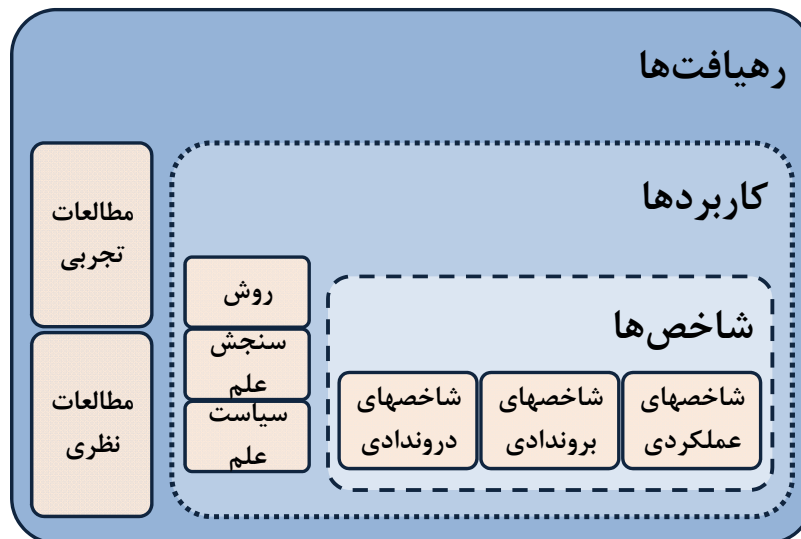
پژوهش‌های علم‌سنجی را به لحاظ رهیافت کلی می‌توان به دو دسته مطالعات نظری و مطالعات تجربی تقسیم کرد (وینکلر^۱، ۲۰۱۰، ص ۲). از لحاظ کاربرد نیز مطالعات علم‌سنجی را می‌توان به سه دسته کلی تقسیم کرد. مطالعات روش‌شناختی که تمرکز آنها بر توسعه و اصلاح روش‌های علم‌سنجی و اصلاح و توسعه شاخص‌هاست. مطالعات سنجش علم که با هدف توصیف و تشریح یک حوزه علمی به ارزیابی و سنجش دستاوردهای علمی آن حوزه می‌پردازند. و در نهایت مطالعاتی که به منظور کمک به سیاست‌گذاری علم (به عنوان مثال توزیع منابع مالی پژوهش) به اندازه‌گیری و سنجش سطوح مختلف زاینده‌گی و اثربخشی فعالیت‌های علمی و پژوهشی می‌پردازند (آندرس^۲، ۲۰۰۹، ص ۴). از

---

1. Vinkler

2. Andrés

سوی دیگر هر پژوهش علم‌سنجی می‌تواند به مطالعه یک یا چند شاخص علم‌سنجی بپردازد که این شاخص‌ها را می‌توان به شاخص‌های دروندادی (مثل منابع مالی)، شاخص‌های عملکردی (مثل نسبت مقاله و اختراع به پژوهشگر) و شاخص‌های بروندادی (مثل تعداد مقاله) تقسیم کرد (نگاه کنید به تصویر ۶-۱).

تصویر ۶-۱: تقسیم‌بندی پژوهش‌های علم‌سنجی از جنبه‌های مختلف.

به اجمال می‌توان گفت که پژوهش‌های علم‌سنجی ایران (جز محدود آثار عمیق و مسئله محور) آثاری بوده‌اند که از لحاظ کاربرد می‌توان آنها را از نوع سنجش علم دانست که تنها به شاخص‌های بروندادی و آن هم نوع خاصی از آن (عمدتاً مقالات مجلات انگلیسی) پرداخته‌اند. با توجه به وضعیت فعلی پژوهش در این حوزه در ایران و شناخت حوزه‌های کم‌کار و پرکار و نیز با توجه به نیاز کشور و با در نظر داشتن پژوهش‌های بین‌المللی در حوزه علم‌سنجی پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران حوزه علم‌سنجی در کشور در جهت گیری پژوهشی خود برای آینده نکات زیر را مورد توجه قرار دهند.

□ توجه به مطالعات نظری در کنار مطالعات تجربی؛

□ انجام مطالعات علم‌سنجی از نوع روش شناختی به منظور مشارکت در تولید جهانی دانش در

این حوزه از یک سو و تلاش برای بومی‌سازی شاخص‌های موجود و یا توسعه شاخص‌های

جدید مناسب وضعیت علمی و پژوهشی کشور از سوی دیگر؛

- مطالعه جهت توسعه ابزارهای مناسب برای علم‌سنجی آثار فارسی و نیز تغییر ابزارها و نرم‌افزارهای موجود به منظور ایجاد قابلیت کار با داده‌های فارسی در آنها؛
- انجام مطالعات علم‌سنجی به منظور کاربرست نتایج این مطالعات در سیاستگذاری علمی کشور؛
- مطالعه اثربخشی و برآیند پژوهش‌ها به جای توجه صرف به شاخص‌های بروندادی به ویژه که این نوع مطالعات سودمندی بیشتری برای سیاستگذاری علمی دارند؛ و نیز مطالعه روش‌شناختی به منظور توسعه روش‌ها و نظام‌های مناسب سنجش اثربخشی و برآیند پژوهش در حوزه‌های مختلف نظیر پزشکی، علوم انسانی و غیره؛
- ارزیابی و سنجش شاخص‌های دروندادی نظیر نیروی انسانی و منابع مالی پژوهشی و میزان بازدهی آنها؛
- مطالعه ارتباطات علمی کشور و آسیب‌شناسی این ارتباطات؛
- مطالعه بروندهای علمی کم‌تر بررسی شده نظیر پروانه‌های ثبت اختراع، گزارش طرح‌های پژوهشی، و مقالات مجلات و همایش‌های فارسی؛
- سنجش فناوری یا تکنومتری.

منابع

منابع فارسی

- آذرانفر، جوانه. ۱۳۸۵. تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی سال‌های ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۲، موجود در پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۱ (۴): ۱۹-۳۹.
- احمدی لاری، رکن الدین و فرزانه فرزین. ۱۳۷۶. بررسی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۳۷۴-۱۳۵۸. *کتابداری* ۲۶-۲۷: ۳۹-۵۱.
- ادیبی، پیمان، مریم کیان‌پور، و شاهین شیرانی. ۱۳۸۸. تحلیل ریشه‌ای انتشار چندگانه مقالات. *مجله دانشکده علوم پزشکی اصفهان* ۲۷ (۱۰۳): ۸۷۴-۸۸۱.
- اعتماد، شاپور، یحیی امامی، و مسعود مهرابی. ۱۳۸۳. سی سال تولید جهانی علم ایران. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
- افقهی، اسماعیل، و معصومه باقری. ۱۳۸۷. بررسی روند موضوعی تحقیقات رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس استنادهای ۱۹۹۶-۲۰۰۵ در مقالات سالنامه آریست در سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۶. *پیام کتابخانه* ۵۵: ۵-۲۴.
- براون، تیپور؛ گلانزل، ولنگانگ؛ شوبرت، آندتاس. ۱۳۷۴. شاخص‌های علم‌سنجی، ارزیابی تطبیقی فعالیت‌های انتشاراتی و تأثیرگذاری ارجاعات ۳۲ کشور. ترجمه محمد اسماعیل ریاحی. *رهیافت* ۸ (بهار): ۷۰-۸۰.
- چیت‌ساز، مهدیه، و مرضیه حسین‌پور. ۱۳۸۹. بررسی و مقایسه گرایش‌های موضوعی مجلات علمی - پژوهشی کتابداری و اطلاع‌رسانی. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۷ (۲).
- حری، عباس. ۱۳۷۹. بررسی فعالیت‌های علمی و پژوهشی اعضای علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران تا پایان سال ۱۳۷۸. *فصلنامه کتاب* ۴۲: ۳۶-۹.

حریری، نجلا و مهسا نیکزاد و حمیدرضا جمالی مهموئی. زودآیند. شبکه‌های هم تألیفی در مقالات ایرانی رشته‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، روانشناسی، بین‌مدیریت، و اقتصاد در پایگاه ISI سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات.

خسروی، فریبرز. ۱۳۸۶. علم‌سنجیا عالم‌سنجی. فصلنامه کتاب ۱۸ (۳): ۹-۱۱.

دیانی، محمد حسین. ۱۳۶۵. مقالات و مقاله نویسان در انجمن کتابداری ایران. مجله علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه شیراز ۲ (۱): ۳۸-۴۸.

رحمانی سفیدویه، مهرزاد، و نورالله کرمی. ۱۳۸۹. علم‌سنجی و تحقیق‌های مرتبط با آن در ایران در دو دهه اخیر. ماهنامه ارتباط علمی ۱۷ (۱).

ریاحی‌نیا، نصرت. ۱۳۷۹. کتابشناسی گزیده توصیفی کتابداری (فارسی-انگلیسی). تهران: سمت.

سن گوپتا، آی. ان. ۱۳۷۲. مروری بر کتابسنجی، اطلاع‌سنجی، علم‌سنجی و کتابخانه‌سنجی. ترجمه مهردخت وزیرپور کشمیری. فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی ۱۰ (۲): ۳۸-۵۸.

سهیلی، فرامرز و فریده عصاره. ۱۳۸۷. وب‌سنجی: تفاوت‌ها و شباهت‌های آن با علم‌سنجی، اطلاع‌سنجی و کتاب‌سنجی. فصلنامه کتاب ۱۹ (۲): ۲۱۳-۲۲۸.

شهریاری، پرویز. ۱۳۸۵. تحلیل استادی مقالات نشریه علوم اطلاع‌رسانی (۱۳۵۱-۱۳۸۱). فصلنامه کتاب ۱۷ (۳): ۸۹-۱۰۲.

صدیق بهزادی، ماندانا. ۱۳۷۹. چکیده‌نامه پایان‌نامه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

عبدالمجید، امیرحسین. ۱۳۸۷. بررسی مقالات تالیفی حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در مجلات فارسی علوم انسانی و اجتماعی. فصلنامه کتاب ۷۵: ۷۰-۵۵.

عصاره، فریده. ۱۳۸۴. علم‌سنجی: ابعاد، روش‌ها و کاربردهای آن. در مجموعه مقالات همایش‌های انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران (جلد دوم). تهران: انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران: ۲۷۱-۲۸۷.

عصاره، فریده و دیگران. ۱۳۸۸. از کتاب‌سنجی تا وب‌سنجی: تحلیلی بر مبانی، دیدگاه‌ها، قواعد و شاخص‌ها، تهران: چاپار.

علیجانی، رحیم و نورالله کرمی. ۱۳۸۷. مطالعات سنجش کمی: کتابسنجی، علم‌سنجی، اطلاع‌سنجی، وب‌سنجی. تهران: چاپار.

فرحزاد، محمد. ۱۳۷۱. وضعیت نشر مقاله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در سالهای ۵۸-۶۸. *دفتر کتابداری* ۱۹: ۱۰۰-۱۱۱.

کاتوزیان، آذر. ۱۳۷۸. بررسی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی مجلات فارسی ایران ۱۳۷۲-۱۳۵۷. *فصلنامه کتاب* ۳۹: ۵۹-۶۷.

کرمی، نوراله، رحیم علیجانی و مریم صالحی. ۱۳۸۶. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات: مطالعه کتابسنجی. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۲ (۴): ۵۰-۳۷.

کیانمهر، شیبیا. ۱۳۷۶. بررسی روند موضوع پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های مستقر در تهران طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۶۶. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی ایران*.

ملیح، سعید. ۱۳۷۶. تحلیل محتوای مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی در نشریات ادواری منتشر شده در سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۰. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی ایران*.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن‌زاده، و حمزه‌علی نورمحمدی. ۱۳۸۷. *سنجش و ارزیابی علم، فناوری و نوآوری: مفاهیم و شاخص‌های بین‌المللی*. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

نیازی، سیمین. ۱۳۷۸. *نمایه مقاله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی (۱۳۴۷-۱۳۷۷)*. تهران: نشر کتابدار.

نیازی، سیمین. ۱۳۸۰. بررسی گرایش‌های موضوعی نشریات کتابداری و اطلاع‌رسانی در سالهای ۱۳۴۷-۱۳۷۷. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد. رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی. دانشگاه تهران*.

نیکزاد، مهسا. ۱۳۸۹. بررسی تطبیقی شبکه‌های هم‌تألیفی در مقالات ایرانی رشته‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی، روانشناسی، مدیریت و اقتصاد در پایگاه ISI بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات*.

یوسفی، احمد. ۱۳۷۹. مقایسه گرایش موضوعی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی در پایگاه اطلاعاتی ایزا در سالهای ۱۳۷۵-۱۳۷۷. *فصلنامه کتاب* ۱۱ (۴): ۳۶-۶۲.

منابع لاتین

Ajiferuke, Isola, Q. Burell, and Jean Tague. 1988. Collaborative Coefficient: a Single Measure of the Degree of Collabortion in Research. *Scientometrics* 14 (5-6): 421-433.

- Alice Redmond-Neal, Marjorie M. K. Hlava, Jessica L. Milstead (editors), Information Today,
- Anderes, Ana. 2009. *Measuring Academic Research: How to undertake a bibliometric study*, Oxford: Chandos.
- Benamer, H.T.S., A. Bredan, and O. Bakoush. 2009. A negative trend of biomedical research in libya: A bibliometric study. *Health Information and Libraries Journal* 26 (3): 240-245.
- Björneborn, L., and P. Ingwersen. 2004. Toward a Basic Framework for Webometrics. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 55 (14): 1216-1227.
- Braun, T., W. Glänzel and A. Schubert. 1985. *Scientometric indicators: A 32 country comparative evaluation of publishing performance and citation impact*, Singapore: World Scientific Pub Co Inc.
- De Bellis, N. 2009. *Bibliometrics and citation analysis: from the Science citation index to cybermetrics*, Lanham: Scarecrow.
- de Nooy, Wouter, Andrej Mrvar, and Vladimir Batagelj. 2005. *Exploratory Network Analysis with Pajek*, Cambridge. Cambridge University Press.
- Diodato, V. P. 1994. *Dictionary of bibliometrics*, Routledge.
- Duplenko, Y.K., and S. G. Burchinsky. 1995. Computer-aided clustering of citation networks as a tool of mapping of research trends in biomedicine. *Scientometrics* 32 (3): 247-258.
- Glänzel, W., and U. Schoepflin. 1994. Little scientometrics, big scientometrics... and beyond? *Scientometrics* 30 (2): 375-384.
- Gore, S. A., J. M. Nordberg, L. A. Palmer, and M. E. Piorun. 2009. Trends in health sciences library and information science research: an analysis of research publications in the *Bulletin of the Medical Library Association* and *Journal of the Medical Library Association* from 1991 to 2007. *Journal of the Medical Library Association* 97 (3): 203-211.
- Hjørland, B., and H. Albrechtsen. 1999. An analysis of some trends in classification research. *Knowledge Organization* 26 (3): 131-139.
- Hood, W., and C. Wilson. 2001. The literature of bibliometrics, scientometrics, and informetrics. *Scientometrics*, 52 (2): 291-314.
- Hunter, L., E. Leahey. 2008. Collaborative research in sociology: Trends and contributing factors. *American Sociologist* 39 (4): 290-306.
- Hussain, S.S.M., and D. A. Nunez. 1993. British otorhinolaryngological research. An analysis of publication trends. *Scientometrics* 26 (2): 255-262.
- International Encyclopedia of Information and Library Science*. 2003. Scientometrics” Edited by John Feather and Paul Sturges. London. Routledge.
- Kajberg, L. 1996. A content analysis of library & information science serial literature published in Denmark, 1957-1986. *Library and Information Science Research* 18: 25-52.

- Kim, H., J. Y. Lee. 2009. Archiving research trends in LIS domain using profiling analysis. *Scientometrics* 80 (1): 75-90.
- Kumari, L. 2006. Trends in synthetic organic chemistry research. Cross-country comparison of activity index. *Scientometrics* 67 (3): 467-476.
- Lawani, S. M. 1980. Quality, Collaboration and Citations in Cancer Research: A Bibliometric Study, Ph.D. Dissertation, *Florida State University*. xvii, 395.
- Lee, J. Y., H. Kim, and P. J. Kim. 2010. Domain analysis with text mining: Analysis of digital library research trends using profiling methods. *Journal of Information Science* 36 (2): 144-161.
- Lee, M.H., Y. T. Wu, and C. C. Tsai. 2009. Research trends in science education from 2003 to 2007: A content analysis of publications in selected journals. *International Journal of Science Educatio* 31 (15): 1999-2020.
- Leydesdorff, L. 2001. *The Challenge of Scientometrics: The Development, Measurement, and Self-Organization of Scientific Communications*: [s.n.]: Universal Publishers.
- Mahbuba, D., and R. Rousseau. 2010. Scientific research in the Indian subcontinent: Selected trends and indicators 1973-2007 comparing Bangladesh, Pakistan and Sri Lanka with India, the local giant. *Scientometrics* 84 (2): 403-420.
- Ravichandra Rao, I. 1994. Little scientometrics, big scientometrics... and beyond. *Scientometrics*, 30 (2): 465-469.
- Redmond-Neal, Alice, Marjorie M. K. Hlava, Jessica L. Milstead. 2005. *ASIS&T thesaurus of information science, technology, and librarianship*.
- Schoepflin, U., and W. Glänzel. 2001. Two decades of "Scientometrics". An interdisciplinary field represented by its leading journal. *Scientometrics* 50 (2): 301-312.
- Shih, M., J. Feng, and C. C. Tsai. 2008. Research and trends in the field of e-learning from 2001 to 2005: A content analysis of cognitive studies in selected journals. *Computers and Education* 51 (2): 955-967.
- Tague-Sutcliffe, J. M. 1992. An introduction to informetrics. *Information Processing & Management* 28 (1): 1-3.
- Van Raan, A. F. J. 1997. Scientometrics: state of the art. *Scientometrics* 38 (1): 205-218.
- Vinkler, Peter. 2010. *The Evaluation of Research by Scientometric Indicators*, Oxford: Chandos.
- Wilson, C. S. 1999. "Informetrics", *Annual Review of Information Science and Technology*, 34: 107-247.
- Wormell, I. 1998. Informetrics: An Emerging Subdiscipline in Information Science. *Asian Libraries* 7 (10): 257-268.
- Zitt, M., and E. Bassecoulard. 1994. Development of a method for detection and trend analysis of research fronts built by lexical or cocitation analysis. *Scientometrics* 30 (1): 333-351.

پیوست الف

کتابشناسی آثار علم‌سنجی ایرانی

مقالات مجلات فارسی

- ابراهیمی، سعیده. ۱۳۸۶. محدودیت‌ها و ملاحظات در کاربرد عامل تاثیر. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۳): ۱۴۱-۱۵۷.
- ابراهیمی، سعیده. ۱۳۸۷. بررسی عملکرد مجله بین‌المللی علم‌سنجی در سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۰۶. *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۳): ۴۱-۵۵.
- ابویی اردکان، محمد، حسن عابدی جعفری، و فتاح آقا زاده. ۱۳۸۹. کاربرد روش‌های خوشه‌بندی در ترسیم نقشه‌های علم: مورد کاوی نقشه علم مدیریت شهری. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۵ (۳): ۳۴۷-۳۷۱.
- احتشامی، شعله. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مدخل‌های اعلام تاریخی غیرشخص لغت ناهه دهخدا. *دفتر کتابداری* ۳۷ (۴۰): ۱۷۳-۱۹۹.
- احمدزاده، سعادت. ۱۳۸۴. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های دکترای شهرسازی و معماری دانشکده هنرهای زیبا. *فصلنامه کتاب* ۱۶ (۲): ۳۳-۴۸.
- احمدزاده، سعادت. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مقالات هنری فارسی طی سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۸۴. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۴): ۱۰۹-۱۲۵.
- احمدزاده، سعادت. ۱۳۸۶. میزان استفاده از مجلات لاتین کتابخانه هنر و تعیین مجلات هسته. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۲ (۴): ۱۹-۳۵.
- احمدی لاری، رکن‌الدین، و فرزین فرزانه. ۱۳۷۶. بررسی مقاله‌های مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. *مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز* ۱۲ (۲): ۱۶۵-۱۷۷.
- اخلاقی، فائزه. ۱۳۸۰. تعیین و مقایسه تعداد مقالات نمایه یا چکیده شده در زمینه مدارک پزشکی در منابع Index Medicus, Excerpta Medica و Index Hospital Health and Administration. *مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی* ۴ (۹): ۴۴-۴۷.
- آراسته، حمیدرضا. ۱۳۸۷. علم، پژوهش و فناوری: چارچوبی برای تدوین نقشه‌ی علمی کشور: رویکردی سیستمی. *رهیافت* ۴۰: ۴-۱۶.
- ورع، نرجس، و ندا زراعت‌کار. ۱۳۸۹. مطالعه کتاب‌سنجی فصلنامه علمی - پژوهشی علوم اجتماعی. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۶ (۳): ۱-۷.
- استادزاده، زهرا. ۱۳۸۴. روابط علمی بین دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور. *رهیافت* ۳۵: ۷۴-۸۲.
- اسدزاده، زهرا. ۱۳۸۶. میزان تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۲): ۲۱۵-۲۳۰.

- اسفندیاری مقدم، علیرضا، فرشید دانش، و فرامرز سهیلی. ۱۳۸۸. رتبه‌بندی و تعیین وب‌سایت‌های هسته واحدهای جامع و مراکز استان‌های دانشگاه آزاد اسلامی با استفاده از روش وب‌سنجی. *دانش‌شناسی* ۲ (۵): ۱-۱۸.
- اسکروجی، رقیه، حافظ محمدحسن زاده، محمودرضا گوهری، و رضا جمشیدی. ۱۳۸۸. روند رشد مقالات علمی ایرانیان در حوزه‌های پزشکی طی سال‌های ۱۹۷۸-۲۰۰۷. *مدیریت سلامت* ۱۲ (۳۸): ۲۹-۳۸.
- اشتری، مه‌لقا. ۱۳۸۰. تحلیل استنادی مقالات فلسفی فارسی طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۷. *فصلنامه کتاب* ۱۲ (۲): ۸-۲۲.
- اصنافی، امیررضا، و فریده عصاره. ۱۳۸۶. بررسی ارتباط میان خبرگزاری‌های ایرانی از طریق وب‌سایت‌های آنها. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۲): ۴۹-۶۰.
- اصنافی، امیررضا، فرشید دانش، و مریم پاکدامن. ۱۳۸۷. بررسی میزان همکاری دانشجویان در تولید مقالات علمی برای همایش‌های دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۳۷۹-۱۳۸۶. *دانش‌شناسی* ۱ (۱): ۱۳-۲۷.
- اعتماد، شاپور. ۱۳۷۳. تصویر علمی ایران در جهان. *فصلنامه اطلاع‌رسانی (علوم و فناوری اطلاعات)* ۱۰ (۴): ۴۲-۵۳.
- اعتماد، شاپور. ۱۳۷۵. جهان اسلام و جهان علم. ترجمه محمد اسماعیل ریاحی. *رهیافت* ۱۴: ۲۴-۳۱.
- اعتماد، شاپور، یحیی امامی، اکبرحیدری، محمدنبی سربلوکی، و مرتضی مهرداد. ۱۳۸۲. ساختار معرفتی علم در ایران (سال ۲۰۰۱). *نامه علوم/جتماعی* ۲۱: ۲۱۹-۲۴۲.
- اعتمادی‌فر، علی. ۱۳۸۷. شاخص‌های وب‌سنجی و رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران و جهان در سال ۲۰۰۷. *رهیافت* ۱۸ (۴۰): ۸۶-۷۳.
- افشار، مینا، امیر حسین عبدالمجید، و فرشید دانش. ۱۳۸۸. میزان استنادات و مشارکت گروهی نویسندگان مقالات مجله پژوهش در علوم پزشکی. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۶ (۲): ۱۲۳-۱۳۳.
- افقهی، اسماعیل، و معصومه باقری. ۱۳۸۷. بررسی روند موضوعی تحقیقات رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس استادهای ۱۹۹۶-۲۰۰۵ در مقالات سالنامه آریست در سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۶. *پیام کتابخانه* ۵۵: ۵-۲۴.
- اکبری، خدیجه، و دکتر اشرف‌السادات بزرگی. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی مقالات نمایه‌سازی شده ارسالی توسط سازمان انرژی اتمی ایران به پایگاه اطلاعاتی اینیس طی سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۵. *دانش‌شناسی* ۱ (۳): ۱۵-۲۸.
- آل، امید، و مهدی افصلی. ۱۳۸۷. جایگاه ایران و ترکیه در تولید منابع اطلاع‌رسانی در جهان. *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۳): ۱۱۹-۱۳۶.
- امامی، ابراهیم. ۱۳۸۹. تولیدات علمی ایران در سال ۲۰۰۹. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۵ (۳).
- امامی، ابراهیم، صادق بابانژاد، و میثم جوانبخت. ۱۳۸۹. تولیدات علمی زمین‌شناسی ایران در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۶ (۲).

امانی، مجتبی، و ابوذر بابا احمدی. ۱۳۸۴. ناکارآمدی عامل تاثیرگذار (IF) در ارزیابی مقالات و یافته‌های علمی. *رهیافت* ۳۶: ۷۰-۷۸.

عبدالمجید، امیرحسین. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی: تعاریف و کاربرد. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۲ (۳): ۷۳-۸۸.

عبدالمجید، امیرحسین. ۱۳۸۷. بررسی مقالات تألیفی حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در مجلات فارسی علوم انسانی و اجتماعی. *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۳): ۵۵-۷۰.

امیرحسینی، مازیار. ۱۳۷۱. کتابسنجی و اطلاع‌رسانی. *فصلنامه کتاب* ۱ (۴): ۱۸۳-۲۰۹.

امیری، سعید، نادر نیککام، و مجید صاحبی نژاد. ۱۳۸۷. بررسی آماری وضعیت تولید فناوری و ثبت اختراعات مرتبط با فناوری نانو در کشورهای مختلف. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۳): ۱-۱۱.

امین‌پور، فرزانه، و محبوبه حیدری. ۱۳۸۸. مقایسه برونداد پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. *فصلنامه مدیریت سلامت* ۶ (۱): ۳۵-۴۲.

امین‌پور، فرزانه، پیام کبیری، و همایون ناجی. ۱۳۸۷. دستاوردهای دو دهه حضور دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در عرصه تولید علم. *مجله/یرانی آموزش در علوم پزشکی* ۸ (۱): ۱۶۴-۱۷۴.

امین‌پور، فرزانه، و زهرا اطرچ. ۱۳۸۹. رتبه‌بندی وبسایت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی تیپ یک ایران. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۷ (۱): ۲۹-۳۷.

امیرسالاری، سوزان، زهرا خلیلی متین زاده، شهلا افشارپیمان، مرتضی جوادپور، و مهدی عزیز آبادی فراهانی. ۲۰۰۸. دانشگاه علوم پزشکی تهران: تولید کننده بیش از یک چهارم علم طب کودکان در میان دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران. *مجله بیماری‌های کودکان ایران* ۱۸ (۱): ۲۱-۲۷.

انتظاری، یعقوب. ۱۳۷۷. تحلیل روابط متقابل مجلات علمی ایران. *پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی* ۱۷: ۸۹-۱۱۸.

انصافی، سکینه. ۱۳۷۸. مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیأت علمی بخش منابع طبیعی (جنگل و مرتع). *فصلنامه کتاب* ۴۰: ۹۷-۱۱۵.

انصافی، سکینه. ۱۳۷۹. بررسی میزان تولید مقالات ایرانیان در زمینه علوم پایه. *فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی* ۱۶ (۲۱): ۴۹-۵۵.

اوحدی، وحید رضا. ۱۳۸۶. علم و پژوهش: معیارهای رتبه‌بندی دانشگاه‌ها. *رهیافت* ۴۱: ۲۳-۳۴.

بتولی، زهرا. ۱۳۸۹. بررسی میزان استنادات و مشارکت گروهی مقالات مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کاشان (فیض) طی سال‌های ۸۷-۱۳۸۱. *فیض* ۱۴ (۲): ۱۵۴-۱۶۲.

- بهادری نژاد، مهدی. ۱۳۷۵. توازن تحقیقات بین رشد، توسعه و تکامل. رهیافت ۱۴: ۱۱۸-۱۲۳.
- بهرام‌زاده، حسینعلی، و جواد محمدزاده. ۱۳۸۴. چالش‌های فرهنگی تولید علم در خاورمیانه. مدیریت ۱۴ (۹۹ و ۱۰۰): ۱۸-۲۴.
- بهرامی، فریده، سعید سمنانیان، و علی خوش باطن. ۱۳۸۶. بررسی مقالات ارائه شده در کنگره‌های فیزیولوژی، فارماکولوژی دوره دهم تا هفدهم. فیزیولوژی و فارماکولوژی ۱۱ (۲): ۸۲-۹۰.
- بهروزفر، هدایت، و محمدرضا داورپناه. ۱۳۸۸. میزان رویت پذیری مقاله‌های مجله‌های علمی ایرانی نمایه شده در موسسه اطلاعات علمی (ISI) در مقایسه با مقاله‌های ایرانی چاپ شده در مجله‌های علمی بین‌المللی خارجی. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۴۷ (۳): ۸۷-۱۱۳.
- بینش، سیده مژگان، و رویا مقصودی دریه. ۱۳۸۹. بررسی وضعیت انتشارات علمی دانشگاه‌های ایران طی سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۶ (براساس پایگاه Web of Science). کتابداری ۴۲ (۴): ۱۵۴-۱۳۹.
- پارسا، فرزانه. ۱۳۸۰. نقش زنان ایرانی در تولید کتاب از سال ۱۳۷۷ - ۱۳۵۸. فصلنامه کتاب ۱۲ (۳): ۵۰-۶۹.
- پاشایی‌زاد، حسین، غلامرضا فدائی، و علی رشیدی. ۱۳۸۹. تأثیر پژوهشی و استنادی نشر دسترسی آزاد: مروری بر متون. اطلاع‌شناسی ۲۳: ۸۷-۱۱۸.
- پاکدامن، نشانه. ۱۳۸۴. ارتباطات علمی در دانشگاه‌ها با تأکید بر مشکلات دسترسی به مجلات علمی. دفتر کتابداری ۳۹ (۴۳): ۴۱-۵۶.
- پاکدامن، نشانه، و سیده فهیمه علوی. ۱۳۸۹. تحلیل استنادی مقالات فصلنامه تحقیق در علوم و مهندسی نفت (سال‌های ۸۰-۸۶). دانش‌شناسی ۳ (۸): ۴۹-۶۰.
- پریرخ، مهری، اسدالله آزاد، و فائزه دلقندی. ۱۳۸۶. تحلیل پیوندهای فرامتنی در وب‌سایت‌های کتابخانه‌های دانشگاهی ایران. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. ۱۰ (۱): ۱۵۱-۱۷۹.
- پشوتنی‌زاده، میترا، و مرتضی کوکبی. ۱۳۸۸. بررسی رفتار استنادی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۲ (۳): ۶۵-۸۷.
- پشوتنی‌زاده، میترا، و فریده عصاره. ۱۳۸۸. تحلیل استنادی و ترسیم نقشه تاریخ نگاشتی تولیدات علمی کشاورزی در نمایه استنادی علوم در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۵ (۱): ۲۳-۵۲.
- تاج‌الدین، رؤیا. ۱۳۷۶. بررسی میزان همپوشانی عناوین نشریات ادواری لاتین (۱۹۹۶) حوزه کشاورزی در کتابخانه‌های تخصصی و دانشگاهی استان تهران. دفتر کتابداری ۳۴: ۱۲۹-۱۳۸.
- ترایان، رودابه. ۱۳۸۸. تعیین رابطه بین خود استنادی و ضریب تاثیر در مجلات دسترسی آزاد حوزه DOAJ و ISI علوم پایه در پایگاه‌های اطلاعاتی. دانش‌شناسی ۲ (۶): ۲۵-۳.

- تراییان، رودابه، و محمدرضا قانع. ۱۳۸۹. تعیین رابطه بین خوداستنادی و ضریب تأثیر در مجلات دسترسی آزاد حوزه علوم فنی و مهندسی در پایگاه‌های اطلاعاتی ISI و DOAJ. *اطلاع‌شناسی* ۲۳: ۷۱-۸۶.
- تصویری قمصری، فاطمه، و محمدرضا جهان‌نما. ۱۳۸۵. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های پژوهشگران پژوهشکده مهندسی جهاد کشاورزی. *فصلنامه کتاب* ۱۷ (۳): ۷۵-۸۸.
- تصویری قمصری، فاطمه، و محمدرضا جهان‌نما. ۱۳۸۶. بررسی وضعیت تولیدات علمی پژوهشگران پژوهشکده مهندسی در سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۴. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*. ۱۰ (۲): ۱۰۷-۱۲۴.
- تقی زاده، علی، و اسماعیل وزیری. ۱۳۸۹. تولیدات علمی دانشگاه آزاد اسلامی از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۷ میلادی بر اساس آمار پایگاه‌های موسسه اطلاعات علمی آی‌اس‌آی. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۱۳ (۱): ۷۳-۹۱.
- توسلی فرحی، مینا، نسرین داوری دولت‌آبادی، و شاهی مهربان. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان. *مجله پزشکی هرمزگان* ۱۲ (۳): ۲۰۱-۲۰۶.
- تیمورخانی، افسانه. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مقالات تألیفی فصلنامه کتاب فصلنامه کتاب ۵۱: ۳۲-۴۵.
- جان‌قربانی، محسن. ۱۳۸۴. عامل اثرگذار چیست؟. *پژوهش در پزشکی* ۲۹ (۲): ۱۱۷-۱۲۱.
- جعفرنژاد، آتش، و نسرین نجفی. ۱۳۸۲. بررسی میزان حضور مقالات اعضای هیأت علمی و محققان ایرانی- حوزه دامپزشکی در پایگاه اطلاعاتی VET-CD. *دفتر کتابداری* ۳۷ (۴۰): ۲۵-۴۵.
- جعفر، مهرداد، و علی گزنی. ۱۳۸۶. قدرت‌های علمی جهان اسلام. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۳): ۱۲۵-۱۴.
- جعفر، مهرداد، و مرضیه گل‌تاجی. ۱۳۸۸. میزان همبستگی خوداستنادی مجله با ضریب تأثیر در نشریات علمی حوزه علوم انسانی بر اساس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC). *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۵ (۲): ۱۸۹-۲۰۶.
- جعفری، فاطمه، و سارا استواری. ۱۳۸۷. کاربرد نمایه‌های استنادی (با تأکید بر گوگل اسکولار). *ماهنامه ارتباط علمی* ۸ (۳).
- جلال‌آبادی، اسدالله، و افسانه طاهری. ۱۳۸۳. شاخصهای مهم تحقیقاتی در ایران و جهان. *رهیافت* ۳۳: ۵۹-۷۰.
- جمالی مهموئی، حمید رضا. ۱۳۷۹. روابط درون رشته‌ای و بین رشته‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی: مطالعه‌ای استنادی. *فصلنامه کتاب* ۴۳: ۶۳-۷۵.
- جمالی مهموئی، حمیدرضا، حسین و کیلی مفرد، و سعید اسدی. ۱۳۸۷. مجله‌های علمی دسترسی آزاد و الگوهای مالی نشر آنها. *کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۹ (۲): ۱۱-۳۴.

جوکار، عبدالرسول، و سعیده ابراهیمی. ۱۳۸۶. میزان گرایش ملیتها در استناد به تولیدات علمی ایرانیان. *کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۱۰ (۴): ۲۱۳-۲۳۶.

جوکار، عبدالرسول، و مرضیه گل‌تاجی. ۱۳۸۹. مطالعه تطبیقی میزان خود-استنادی در دو نشریه فصلنامه کتاب و فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶ بر اساس پایگاه گزارش‌های استنادی نشریات فارسی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۱۳ (۱): ۹۱-۱۱۱.

چاوشی نجف‌آبادی، زهرا، و احمد شعبانی. ۱۳۸۸. بررسی مفاهیم، تعاریف و کارکردهای تحلیل استنادی در حوزه علم‌سنجی. *دانش‌شناسی* ۲ (۴): ۱۵-۲۴.

چمنی، جمشید. ۱۳۸۴. مراحل فهرست شدن نشریات در بانک اطلاعات علمی ISI. *رهیافت* ۳۵: ۶۰-۶۴.

حاجی‌زین‌العابدینی، محسن، و دکتر فریده عصاره. ۱۳۸۶. وب‌سنجی: اصول و مبانی. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۳): ۱۸۹-۲۳۵.

حداد، زهرا. ۱۳۸۸. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های دکتری ارتباطات دانشکده علوم اجتماعی و ارتباطات علامه طباطبایی. *فصلنامه کتاب* ۲۰ (۲): ۱۳۹-۱۵۲.

حری، عباس. ۱۳۶۲. تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم‌الحديث. *نشر دانش* ۴ (۲): ۱۱-۱۷.

حری، عباس. ۱۳۷۵. بررسی وضع پیشینه در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی. *روانشناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران)* ۵۶: ۳۳-۴۸.

حری، عباس. ۱۳۷۶. وضعیت مجلات منتشر شده در ایران طی برنامه ۵ ساله اول توسعه. *کتابداری* ۳۷ (۲۱): ۲۷-۲۶.

حری، عباس. ۱۳۷۹. بررسی فعالیت‌های علمی پژوهشی اعضای هیئت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران تا پایان سال ۱۳۷۸. *فصلنامه کتاب* ۱۲ (۲): ۹-۳۶.

حری، عباس، و اعظم شاه‌بداغی. ۱۳۸۲. ارزیابی شیوه‌نامه‌های استناد در نشریات معتبر دانشگاه تهران. *دفتر کتابداری* ۳۷ (۴۰): ۱-۲۳.

حری، عباس، و اعظم شاه‌بداغی. ۱۳۸۳. استناد در آثار علمی: چاله‌ها و چالش‌ها. *روانشناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران)* ۶۹: ۶۵-۹۶.

حری، عباس، و نرگس نشاط. ۱۳۸۱. بررسی رفتار استنادی نویسندگان مقاله‌های مندرج در مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا کنون. *روانشناسی و علوم تربیتی* ۶۵: ۱-۳۴.

حسن‌زاده، محمد، و سولماز بقایی. ۱۳۸۸. جامعه علمی، روابط علمی و هم‌تالیفی. *رهیافت* ۱۹ (۴۴): ۳۷-۴۲.

حسن‌زاده، محمد، سولماز بقایی، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۷. هم‌تألفی در مقالات ایرانی مجلات ISI در طول سال‌های ۱۹۸۹ تا ۲۰۰۵ و رابطه آن با میزان استناد به آن مقالات. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۴).

حسن‌زاده، محمد، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۷. تحلیل تولید علم ایران در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ بر اساس آمار پایگاه‌های «موسسه اطلاعات علمی ISI. *دانش‌شناسی* ۱ (۳): ۳۹-۵۴.

حسن‌زاده، محمد، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۷. نمایه‌سازی استنادی و روابط علمی. *رهیافت* ۴۳: ۱۵-۲۰.

حسن‌زاده، محمد، سولماز بقایی، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۷. هم‌تألفی در مقالات ایرانی منتشر شده در ISI و تأثیر آن بر میزان استناد به این مقالات. *راهبرد فرهنگ* ۲: ۶۵-۸۴.

حسومی، طاهره. ۱۳۸۶. رابطه سطح آشنایی با گواهی‌نامه مهارت‌های کامپیوتر (ICDL) اعضای هیأت علمی با میزان تولید علم توسط آنان. *اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی* ۶: ۷۱-۸۴.

حق‌دوست، علی‌اکبر، محمودرضا دهقانی، و امین آیت‌اللهی‌موسوی. ۱۳۸۹. عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان اعزام به خارج: مرور سیستماتیک مستندات بین‌المللی. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی* ۱۰ (۱): ۱-۱۰.

حقیقی، محمود. ۱۳۸۱. کاربرد استناد در نگارش‌های علمی. *روانشناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران)* ۶۵: ۲۱۵-۲۳۲. حقیقی، محمود، و فرزانه سخایی. ۱۳۸۳. بررسی ضریب تأثیر پایان‌نامه‌های رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران (۱۳۵۷-۱۳۸۰). *دفتر کتابداری* ۳۸ (۴۱): ۱۲۵-۱۵۵.

حمیدی، علی، امیررضا اصنافی، و فریده عصاره. ۱۳۸۷. بررسی تحلیلی و ترسیم ساختار انتشارات علمی تولید شده در حوزه‌های کتاب‌سنجی، علم‌سنجی، اطلاع‌سنجی و وب‌سنجی در پایگاه web of science طی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۵. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۴۲ (۲): ۱۶۱-۱۸۲.

حیاتی، زهیر، و فرشته دیده‌گاه. ۱۳۸۹. مطالعه تطبیقی میزان گرایش پژوهشگران ایرانی در حوزه‌های موضوعی مختلف به مشارکت و همکاری گروهی طی سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۰۷. *فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات* ۲۵ (۳): ۴۱۳-۴۳۰.

خالقی، نرگس. ۱۳۸۶. شاخص‌های ارزیابی علم و فناوری. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۳): ۹۱-۱۰۶.

خسروی، مریم. ۱۳۸۸. مقایسه استنادهای پایان‌نامه‌های دو گروه آموزشی فنی‌مهندسی و علوم انسانی. *فصلنامه کتاب* ۲۰ (۴): ۱۵۱-۱۶۴.

خسروی تاج حمید رضا. ۱۳۷۹. بررسی میزان کاربرد انواع منابع اطلاعاتی در پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان در سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۶. *فصلنامه کتاب* ۱۱ (۱): ۵۱-۶۴.

داریوش نیاکان، لادن. ۱۳۸۷. اچ ایندکس شاخصی نوین برای ارزیابی بازده علمی یک محقق. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۴۳ (۳): ۲۵۳-۲۶۱.

دانایی فرد، حسن. ۱۳۸۸. تحلیلی بر موانع تولید دانش در حوزه علوم انسانی: رهنمودهایی برای ارتقای ظرفیت سیاست ملی علم ایران. سیاست علم و فناوری ۲ (۱): ۱-۱۷.

دانش، فرشید، فرامرز سهیلی، و محسن نوکاریزی. ۱۳۸۷. تحلیل پیوندهای وبسایتهای دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران با استفاده از روش وب‌سنجی. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۱ (۲): ۱۲۱-۱۴۳.

دانش، فرشید، امیرحسین عبدالمجید، مینا افشار، صدیقه موسوی‌فر، و فاطمه فرهادی. ۱۳۸۸. همبستگی میان تولید علم و میزان همکاری گروهی دانشمندان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در جهان. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۵ (۱): ۵-۲۲.

داورپناه، محمدرضا. ۱۳۸۴. جایگاه استناد در فعالیت‌های علمی. فصلنامه کتاب ۱۶ (۳): ۸۷-۹۶.

داورپناه، محمدرضا. ۱۳۸۴. روابط میان رشته‌ای در علوم انسانی: تحلیلی استنادی. مطالعات تربیتی و روانشناسی ۱۸: ۱۷-۳۶.

داورپناه، محمدرضا. ۱۳۸۶. چالشهای علم‌سنجی در علوم انسانی در مقایسه با سایر حوزه‌های علم. مطالعات تربیتی و روانشناسی ۳۰: ۱۲۵-۱۴۶.

درودی، فریبرز. ۱۳۸۹. کاربردهای کتاب‌سنجی و تحلیل پیوند در محیط وب. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۵ (۳): ۵۴۹-۵۶۷.

دهقان، شیرین. ۱۳۸۶. تولید اطلاعات علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران، ترکیه، عربستان و مصر. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۰ (۱): ۱۷۹-۱۹۷.

دیانی، محمد حسین. ۱۳۶۱. کتاب‌سنجی. نشر دانش ۳ (۲): ۴۰-۴۷.

دیانی، محمد حسین، و فریده عصاره. ۱۳۶۷. انتشارات دانشگاه‌های ایران در سال‌های ۱۳۴۰-۱۳۶۵. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ۱ (۲): ۵۱-۶۹.

دیده‌گاه، فرشته. ۱۳۸۷. مؤسسه اطلاعات علمی آمریکا (ISI) در قرن حاضر. ماهنامه ارتباط علمی ۸ (۲).

دیده‌گاه، فرشته، و محمدامین عرفان‌منش. ۱۳۸۸. بررسی تولیدات علمی مشترک ایران و کشورهای جنوب شرق آسیا در پایگاه وب علوم. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۴ (۴): ۸۵-۱۰۲.

دیده‌گاه، فرشته، و محمدامین عرفان‌منش. ۱۳۸۹. مطالعه عملکرد وبسایت دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در محیط وب با استفاده از روش تحلیل تناظر. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۳ (۱): ۱۵۱-۱۷۵.

ذاکرحالهی، غلامرضا، و امین ذاکرحالهی. ۱۳۸۸. تحلیل محتوای پیش‌نویس نقشه جامع علمی کشور و پیشنهاد الگوی ارزیابی آن. *سیاست علم و فناوری* ۲ (۲): ۲۹-۴۷.

رامشک، محمدرضا. ۱۳۸۳. بررسی وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کاشان طی سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۹. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۲۵ (۱): ۷۳-۸۰.

ربیع‌زاده، زهرا. ۱۳۷۹. بررسی وضعیت استناد در مدخل‌های اعلام جغرافیایی لغت‌نامه دهخدا. *فصلنامه کتاب* ۴۳: ۵۳-۶۱.

رجبی، عباس. ۱۳۸۱. معرفی مؤسسه اطلاعات علمی (آی.اس.آی). پیام صادق ۴۰: ۲۸-۲۹. رحمان پور، سمیه، حسن ابوالقاسم گرجی، و حافظ محمدحسن‌زاده اسفنجانی. ۱۳۸۷. شاخص هیرش (h-index)؛ چالش‌ها و ابزارهای مکمل. *مدیریت سلامت* ۱۱ (۳۱): ۶۹-۷۶.

رحمانی سفیدونه، مهرداد، و نورالله کرمی. ۱۳۸۹. علم‌سنجی و تحقیق‌های مرتبط با آن در دو دهه اخیر. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۷ (۱).

رحیمی موقر، آفرین، ونداد شریفی، محمدرضا محمدی، علی فرهودیان، الهه سهیمی ایزدیان، رضا رادگودرزی، علی اکبرنجاتی صفا، و نغمه منصوری. ۱۳۸۴. بررسی سه دهه مقالات پژوهشی کشور در زمینه اعتیاد. *حکیم* ۸ (۴): ۳۷-۴۴.

رحیمی، فروغ، و فرشته دیده‌گاه. ۱۳۸۸. مطالعه مقاله‌های داغ کشورهای خاورمیانه در پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI). *پیام کتابخانه* ۵۵: ۸۱-۱۰۲.

رحیمی، فروغ، و نورالله کرمی. ۱۳۸۸. طلایه داران علم ایران در عرصه هنر و معماری. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۴ (۱). رحیمی، ماریه، و رحمت الله فتاحی. ۱۳۸۶. همکاری علم و تولید اطلاعات: نگاهی به مفاهیم و الگوهای رایج در تولید علمی مشترک. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۳): ۲۳۵-۲۴۸.

رحیمی، ماریه، و رحمت الله فتاحی. ۱۳۸۷. بررسی وضعیت همکاری علمی اعضاء هیئت علمی در چهار حوزه موضوعی در دانشگاه فردوسی مشهد. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۱۱ (۲): ۹۵-۱۲۱.

رخش، فریبا، محمدرضا علی بیگ، و فاطمه حسینی. ۱۳۸۵. بررسی وضعیت استناد به منابع اینترنتی در مقالات مجلات علمی-پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۷۹. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۳ (۱): ۲۵-۳۳.

رضائیان، محسن، مهدی محمودی، محمدابراهیم رضوانی، فاطمه بشارت، عصمت حاجی قدرت آبادی، و فاطمه ملایی. ۱۳۸۷. بررسی روند چاپ و کیفیت مقالات نشریه علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در فاصله سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۰. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان* ۷(۴): ۲۱۷-۲۲۶.

رضازاده، زهرا. ۱۳۸۷. بررسی میزان استناد به مقالات همایش‌های علمی به زبان فارسی در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۰(۲).

رضازاده، زهرا، و دکتر ناهید بنی‌اقبال. ۱۳۸۷. بررسی میزان استناد به مقالات همایش‌های علمی به زبان فارسی در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵. *دانش‌شناسی* ۱(۳): ۵۵-۷۰.

رضایی‌قلعه، نصراله، فرشید سیادت، و فریدون عزیزی. ۱۳۸۲. بررسی تغییرات کمی و کیفی مقالات پزشکی ایران چاپ شده در مجلات خارجی در فاصله سال‌های ۱۹۹۲ و ۲۰۰۲ با استفاده از شاخص Impact Factor. *پژوهش در پزشکی* ۲۷(۲): ۱۳۹-۱۴۳.

رضایی‌قلعه، نصراله، محمدرضا میربلوکی، فریدون عزیزی. ۱۳۸۵. بررسی روند تغییرات کمی مقالات مربوط به دیابت در فاصله سال‌های ۱۹۹۲ و ۲۰۰۲، کمبود تحقیقات در کشورهای در حال توسعه. *پژوهش در پزشکی* ۳۰(۴): ۳۲۷-۳۳۲.

رضایی‌مهر، حسن. ۱۳۸۳. نهضت تولید علم: بایدها و نبایدها. *رواق اندیشه* ۳۳: ۱۱۳-۱۲۲.

رفعتی، حسن، و ناهید مشکوری نجفی. ۱۳۸۳. حقوق مالکیت فکری، تولید علم و گذار به سمت جهانی شدن. *رویش* ۶: ۲۴-۲۸.

ریاحی‌اصل، جواد. ۱۳۸۳. تولید علم و کتابخانه‌های دانشگاهی با نگاهی بر وضعیت علم در جهان و ایران. *پیام بهارستان* ۴۱: ۲-۷.

ریزان، مهناز. ۱۳۸۸. مروری بر تحلیل استنادی و گزارش استنادی مجله‌ها و کاربرد آن در انتخاب نشریات لاتین، تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی. *پیام کتابخانه* ۱۵(۳): ۱۳۱-۱۴۷.

ریسمانناف، امیر، و فریده عصاره. ۱۳۸۶. اطلاع‌سنجی: از پیدایش تا کنون. *فصلنامه کتاب* ۱۸(۳): ۲۹-۴۸.

زارع فراشبندی، فیروزه، سید مجتبی کربلانی، فاطمه باجی، مریم زاهدیان، و ونوس فادرانی. ۱۳۸۵. مشارکت گروهی و موضوعات اصلی مقالات مجله‌ی علمی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۳(۲): ۱۱-۲۴.

زارعی، عاطفه، و علی اکبر فامیل روحانی. ۱۳۸۸. علم‌سنجی: بررسی وضعیت تحقیقات اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های آزاد اسلامی منطقه پنج. *فصلنامه کتاب* ۲۰(۴): ۱۱۹-۱۳۶.

- زمانی، غلامحسین، طاهر عزیزی خالخیلی، و داریوش حیاتی. ۱۳۸۷. روند پیشرفت علم ایران در رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی: مطالعه علم‌سنجی. *مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی* ۴ (۱): ۳۳-۴۷.
- زندیان، فاطمه، و نصرت ریاحی‌نیا. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مقالات چاپی و الکترونیکی در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی. *مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۸ (۳): ۱۶۷-۱۸۲.
- زندى، پروین، خدیجه خوش‌طینت، و محمدتقی مظلومی. ۱۳۸۷. بانک اطلاعاتی علوم و صنایع غذایی کشور و بررسی مدارک آن طی سال‌های ۸۰-۱۳۵۷. *مجله علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران* ۳ (۱): ۲۱-۳۰.
- سالم، زینت، محسن رضاییان، و سیاوش دهقان. ۱۳۸۶. بررسی استادهای استفاده شده در پایان‌نامه‌های دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از سال ۱۳۷۲ تا پایان سال ۱۳۸۲. *گام‌های توسعه در آموزش پزشکی* ۴ (۱): ۳۶-۴۳.
- سامانیان، مصیب. ۱۳۸۲. وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی. *فصلنامه کتاب* ۱۴ (۳): ۵۵-۷۲.
- سامانیان، مصیب. ۱۳۸۴. وضعیت تولید علم در ایران در گروه علوم انسانی و موانع توسعه‌ی علمی در این گروه. *پژوهشهای تربیتی* ۴: ۵۳-۸۴.
- سبحانی، عبدالرسول، رسول تبری، و نجم‌الله طایفه. ۱۳۸۸. وضعیت تولید مقالات علمی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان. *فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی گیلان* ۷۰: ۸۰-۸۶.
- ستوده، هاجر، فاطمه رزمجو، و لیلا زارع. ۱۳۸۸. ارزیابی چگونگی معرفی مجلات علمی - پژوهشی ایران در اینترنت بر اساس استانداردهای بین‌المللی: با تأکید بر ویژگی‌های موثر بر نمایانی مجلات علمی. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۱۲ (۴): ۲۰۵-۲۲۹.
- ستوده، هاجر، نفیسه چنگیز، و صدیقه‌هاشم‌نیا. ۱۳۸۹. رویکرد دانشمندان ایرانی به انتشار در مجلات آزاد معتبر و ارجاع به آن‌ها. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۷ (۱): ۱۶-۲۹.
- سربندی‌فراهانی، علی‌رضا. ۱۳۸۴. موانع تولید و پیشرفت علم در کشورهای در حال توسعه. *سفیر* ۱: ۱۲۸-۱۴۱.
- سعادت، رسول، و احمد شعبانی. ۱۳۸۸. بررسی و مقایسه میزان استناد مقاله‌های مجله‌های نمایه شده در وب علوم آی‌اس‌آی به مجله‌های موجود در راهنمای مجله‌های دسترسی آزاد در طول سال‌های ۲۰۰۸-۲۰۰۳. *فصلنامه مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۱۰ (۲): ۱۵۷-۱۷۸.
- سعادت، علیرضا. ۱۳۸۶. بررسی استناد به منابع اینترنتی در مقالات مجلات حوزه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۱): ۳۱-۵۱.

- سلطانی، بهزاد، و مهدی کیامهر. ۱۳۸۷. پیشنهاد چارچوبی مفهومی برای تدوین نقشه جامع علمی کشور (برنامه ملی توسعه علم، فناوری و نوآوری). سیاست علم و فناوری ۱ (۳): ۴۳-۶۰.
- سهیلی، فرامرز، و فریده عصاره. ۱۳۸۶. بررسی میزان رؤیت و میزان همکاری وبسایت‌های نانوفناوری ایران با استفاده از روش وب‌سنجی. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۲ (۴): ۱-۱۷.
- سهیلی، فرامرز، و فریده عصاره. ۱۳۸۷. وب‌سنجی: تفاوت‌ها و شباهت‌های آن با علم‌سنجی، اطلاع‌سنجی و کتاب‌سنجی. فصلنامه کتاب ۱۹ (۲): ۲۱۳-۲۲۹.
- سهیلی، فرامرز، و فریده عصاره. زودآیند. تحلیل پیوندهای وبسایت‌های سازمان‌های نانوفناوری: یک مطالعه وب‌سنجی. فصلنامه کتاب ۱۹ (۱): ۸۹-۱۴۰.
- شاه‌بدای، اعظم، و مریم شکفته. ۱۳۸۸. بررسی وضعیت انتشار و استناد به مقالات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در نمایه‌های استنادی تامپسون در سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۷. پژوهش در پزشکی ۳۳ (۲): ۸۱-۸۸.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی. تازه‌های علوم شناختی ۵ (۳): ۹۶-۹۸.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۲. علم‌سنجی (۱): علم‌سنجی و علوم شناختی. تازه‌های علوم شناختی ۱۸: ۸۹-۹۱.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۲. علم‌سنجی (۲): تحلیل استنادی. تازه‌های علوم شناختی ۱۹: ۹۶-۹۸.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۲. علم‌سنجی (۳): ارزیابی کیفی پژوهش. تازه‌های علوم شناختی ۲۰: ۱۰۸-۱۱۰.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۶. علم‌سنجی (۴): آشنایی با برنامه‌ها و نهادهای ارزیابی پژوهش. تازه‌های علوم شناختی ۲۱ و ۲۲: ۱۰۷-۱۰۸.
- شریفی، ونداد. ۱۳۸۲. علم‌سنجی (۵): آشنایی با برنامه‌ها و نهادهای ارزیابی پژوهش ۲. تازه‌های علوم شناختی ۲۳ و ۲۴: ۱۰۹-۱۱۰.
- شعبانی، احمد، و رسول سعادت. ۱۳۸۹. چگونگی صفحات وب کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و موجودیت پیوندهای فراسازمانی آن‌ها. مدیریت اطلاعات سلامت ۷ (۲): ۹-۱۰.
- شکرانه ننه‌کران، فرهاد. ۱۳۸۶. عامل تأثیر: کاستی‌های کاربرد و راهکارهای مکمل. فصلنامه کتاب ۷۱.
- شکرانه ننه‌کران، فرهاد، حافظ محمدحسن‌زاده اسفنجان، و ابراهیم سلمانی‌ندوشن. ۱۳۸۷. بررسی چالش‌های عامل تأثیر موسسه اطلاعات علمی. مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت) ۲ (۳): ۵۰-۶۶.
- شکرانه ننه‌کران، فرهاد، و حافظ محمدحسن‌زاده اسفنجانی. ۱۳۸۷. عامل تأثیر: یک سر و هزار سودا. تحقیقات نظام سلامت ۲ (۵): ۹۵-۹۸.

- شموسی، نعمت‌الله. ۱۳۸۱. استناد به منابع الکترونیک در مقالات علمی. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۷ (۱).
- شهریاری، پرویز. ۱۳۸۵. تحلیل استنادی مقالات فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی (۱۳۵۱-۱۳۸۱). *فصلنامه کتاب* ۱۷ (۳): ۸۹-۱۰۲.
- شهریاری، پرویز، و اسماعیل افقهی. ۱۳۸۶. خود- استنادی در مجلات علوم اطلاع‌رسانی و فصلنامه کتاب (۱۳۷۴-۱۳۸۳). *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۴): ۱۲۵-۱۳۶.
- شیبانی‌نیا، احمد، ناصر ولایی، لیلا رمضانی، محسن مهرشادیان، افشین حراجی، علی حائری، و آزاده خواجویان. ۱۳۸۹. بررسی فاصله زمانی انجام تحقیق تا انتشار مقالات در مجلات علمی پژوهشی دندانپزشکی کشور. *مجله پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی* ۱۵ (۲): ۷۶-۷۲.
- صابری، محمد کریم، و علیرضا اسفندیاری‌مقدم. ۱۳۸۸. دسترس‌پذیری و زوال استنادهای اینترنتی در مجله‌های دسترسی آزاد نمایه شده در ISI: یک مطالعه موردی. *فصلنامه مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۱۰ (۲): ۱۷۹-۲۰۰.
- صابری، محمد کریم، صدیقه محمداسماعیل، و علی شاه‌شجاعی. ۱۳۸۸. زوال منابع اینترنتی استناد شده در مجله Information Research. *فصلنامه کتاب* ۲۰ (۲): ۲۴۱-۲۵۵.
- صابری، محمد کریم، و زهره نیکخواه. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های دکترای علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی. *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۴): ۱۴۹-۱۶۹.
- صالح زاده، صادق، و مهدی بیات. ۱۳۸۸. جهش علمی ایران در طی یک دهه (۱۹۹۸-۲۰۰۸). *رهیافت* ۱۹ (۴۴): ۳۰-۳۶.
- صالحی، علی محمد. ۱۳۸۳. ملزومات تولید علم در اندیشه امام خمینی (ره). *اندیشه انقلاب اسلامی* ۹: ۲۹-۴۹.
- صالحی، کیوان، و حسین رحیمی. ۱۳۸۵. تبیین فرایند ارزیابی مجلات در مؤسسه اطلاعات علمی (آی.اس.آی.). *فصلنامه کتاب* ۱۷ (۲): ۱۴۱-۱۶۰.
- صالحی، کیوان، و علی‌رضا نوروزی. ۱۳۸۵. جایگاه علمی ایران در جهان و ضریب تأثیرگذاری مجله‌های بین‌المللی ایران. *اطلاع‌شناسی* ۳-۴ (۱۲): ۱۶۹-۱۸۰.
- صباغیان، علی. ۱۳۸۰. اشرافیت علمی مانع تولید علم در ایران است. *نساجی/امروز* ۳ (۱۲): ۳۵-۳۷.
- صباغیان، علی. ۱۳۷۹. دستور کار علم چارچوبی برای عمل (مصوب جهانی علم - اول ژوئیه ۱۹۹۹ - بوداپست مجارستان). *رهیافت* ۲۱: ۱۳-۲۰.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۲. کاربرد فاکتور تأثیر مجله در درجه بندی نشریات ISI. *رهیافت* ۳۰: ۷۲-۷۸.

- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۲. مروری بر تولید علم در سال ۲۰۰۳. *رهیافت* ۳۱: ۲۱-۲۳.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۲. استانداردسازی مجلات علمی و معیارهای ارزیابی نشریات ISI. *رهیافت* ۲۹: ۸۳-۸۸.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۳. ارتقای علم در خاورمیانه. *رهیافت* ۳۱: ۹۰-۹۵.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۴. ارزیابی مجلات ایرانی فهرست شده در موسسه اطلاعات علمی (ISI). *رهیافت* ۳۶: ۵۲-۶۲.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۵. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۶. *رهیافت* ۳۸: ۴۰-۴۵.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۶. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۷. *رهیافت* ۴۱: ۳۵-۴۰.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۶. رشد علمی در کره جنوبی. *رهیافت* ۳۲: ۵۸-۶۴.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۷. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۶. *کار و جامعه* ۹۴ و ۹۵: ۴۸-۵۳.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۸. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۸. *رهیافت* ۴۳: ۲۱-۳۲.
- صبوری، علی اکبر. ۱۳۸۱. بررسی کارنامه پژوهشی ایران در سال ۲۰۰۲ میلادی. *رهیافت* ۸۷: ۲۸-۹۷.
- صبوری، علی اکبر، و نجمه پورسازان. ۱۳۸۳. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۴. *رهیافت* ۳۴: ۳۹-۴۴.
- صبوری، علی اکبر، و نجمه پورسازان. ۱۳۸۵. تولید علم ایران در سال ۲۰۰۵. *رهیافت* ۳۷: ۴۹-۵۲.
- صدوقی، مجید. ۱۳۸۷. بازیابی و متناسب سازی معیارهای ارزیابی پژوهش کمی برای مطالعات کیفی. *فصلنامه حوزه و دانشگاه، روش شناسی علوم/انسانی* ۱۴ (۱۵): ۹-۳۱.
- صدیق سروستانی، رحمت الله. ۱۳۸۰. هم پژوهی و هم نویسی در ایران. *نامه علوم اجتماعی* ۱۸: ۸۹-۱۳۲.
- صدیق، عبدالله، و نور عباس دین ختاک. ۱۳۷۰. ارزشیابی کمی و کیفی تحقیقات. *رهیافت* ۱ (۲).
- صدیقی، مهری. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مآخذ پایان نامه های فارغ التحصیلان حوزه علوم زمین موجود در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران. *فصلنامه علوم اطلاع رسانی* ۱۷ (۱ و ۲): ۳۰-۴۱.
- صراف زاده، مریم. ۱۳۷۷. بررسی سهم ایران در تحقیقات کشاورزی جهان: سنجش کتابشناختی بانک های اطلاعاتی Agricola، Agris، CAB از ابتدا تا سال ۱۹۹۷. *فصلنامه کتاب* ۱۰ (۲): ۶۹-۸۸.
- صراف زاده، مریم. ۱۳۷۹. انعکاس مقالات محققان ایرانی در دو بانک اطلاعاتی کب (CAB) و اگریس (AGRIS). *رهیافت* ۲۲: ۸۸-۹۷.
- صمدی، لاله، و صدیقه محمد اسماعیل. ۱۳۸۸. بررسی معیارهای ارزیابی مجله ها در گزارش های استنادی نشریات فارسی در پایگاه استنادی علوم کشورهای اسلامی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی. *پیام کتابخانه* ۱۵ (۱): ۱۲۹-۱۴۷.

صیامیان، حسن، کبری علی گلبندی، آریتا بالاغفاری، و آذر کبیرزاده. ۱۳۸۵. بررسی استنادهای پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران. *ماهنامه ارتباط علمی* ۳ (۵).

صیامیان، حسن، کبری علی گلبندی، آریتا بالاغفاری، آذر کبیرزاده، افسانه شهرابی، عبدالمجید عباسی راد، و بی‌بی درشاب. ۱۳۸۵. بررسی استنادهای پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران. *ماهنامه ارتباط علمی* ۵ (۳).

طالبی، محمد. ۱۳۷۹. سیمای همکاری علمی مراکز تحقیقاتی داخل کشور با هم و با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور از دریچه SCI. *رهیافت* ۲۱: ۱۱۲-۱۱۸.

طالبی، محمد. ۱۳۸۱. بررسی عوامل مؤثر در تولید و چاپ مقالات علمی در مجلات معتبر خارجی. *رهیافت* ۲۷: ۱۸۴-۱۹۶.

طایفی، علی. ۱۳۷۹. سیاست‌های علمی و پژوهشی در ایالات متحده آمریکا. *رهیافت* ۲۲: ۵۵-۶۴.

طباطباییان، حبیب الله، مهدی فاتح‌راد، و محمدحسین شجاعی. ۱۳۸۸. ارزیابی پیاده‌سازی سیاست‌های علم و فناوری مراکز تحقیقاتی دستگاه‌های اجرایی. *سیاست علم و فناوری* ۲ (۳): ۶۱-۷۵.

طیبی، حمیدرضا. ۱۳۸۳. نگاهی کاربردی به روش‌های تولید علم ملی تکنولوژی ملی و تولید ملی. *فصلنامه توسعه تکنولوژی* ۳: ۱۳-۱۸.

عبداللهیان، حمید. ۱۳۸۵. معرفت‌شناسی نوین ارل بی و تولید علم اجتماعی: روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی. *نامه سیاست علم و فناوری* ۲ و ۳: ۱۳۴-۱۴۳.

عرفان‌منش، محمد امین. ۱۳۸۶. بررسی استنادی مقالات منتشر شده در فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵. *ماهنامه ارتباط علمی* ۷ (۳).

عرفان‌منش، محمد امین. ۱۳۸۶. بررسی استنادی مقالات منتشر شده در مجله الکترونیکی نما در سال ۱۳۸۵. *ماهنامه ارتباط علمی* ۷ (۲).

عرفان‌منش، محمدامین، و فرشته دیده‌گاه. ۱۳۸۸. ارزیابی ظاهری، ضریب تاثیرگذاری و میزان بازدید از وب‌سایت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی. *پیام کتابخانه* ۵۸: ۱۶۹-۱۹۱.

عزیزی، فریدون. ۱۳۷۴. افق تحقیقات پزشکی در کشور. *رهیافت* ۱۱: ۷۵-۸۳.

عزیزی، فریدون. ۱۳۸۹. شاخص‌های ارزیابی علمی کشور. *مجله غدد درون‌ریز و متابولیسم ایران* ۱۲ (۳): ۲۰۵-۲۰۷.

عزیزی، فریدون، فرید رئیس‌زاده، شبنم زارعی، گلبرگ طریقت‌صابر، و رضا گرز. ۱۳۸۰. بررسی کیفیت ذکر منابع در مقالات پژوهشی مجلات علمی-پژوهشی در جمهوری اسلامی ایران. *پژوهش در پزشکی* ۲۵ (۴): ۲۴۹-۲۵۵.

- عصاره، فریده. ۱۳۷۶. بررسی مختصر کتاب‌سنجی. فصلنامه کتاب ۸ (۴): ۹۰-۹۷.
- عصاره، فریده. ۱۳۷۷. تحلیل استنادی. فصلنامه کتاب ۳۵ و ۳۶: ۳۴-۴۸.
- عصاره، فریده. ۱۳۷۹. بررسی طرح‌های تحقیقاتی پیشنهاد شده و مصوب پژوهشگران ایرانی در سال ۱۳۷۶. رهیافت ۲۱: ۱۰۵-۱۱۱.
- عصاره، فریده. ۱۳۸۰. روش‌ها و کاربردهای اطلاع‌سنجی. رهیافت ۲۵: ۹۴-۱۰۰.
- عصاره، فریده، و زویا آقام. ۱۳۷۸. بررسی کمی فعالیت‌های علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران طی سال‌های ۱۳۶۳-۱۳۷۸. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ۲ (۳-۴): ۱۰۷-۱۲۴.
- عصاره، فریده، و فرامرزشیلی. ۱۳۸۷. میزان تولید اطلاعات علمی پژوهشگران بخش آب سازمان آب و برق خوزستان طی سال‌های ... با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی. فصلنامه کتاب ۱۹ (۴): ۲۶۳-۲۷۹.
- عصاره، فریده. ۱۳۷۶. کتاب‌سنجی. مجله علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز ۳ (۴): ۶۳-۷۴.
- عصاره، فریده. ۱۳۷۷. مقایسه انتشارات علمی کشورهای در حال رشد در سطح بین‌المللی. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ۵ (۱ و ۲): ۱۹-۳۰.
- عصاره، فریده. ۱۳۷۹. سهم موضوع‌های انتشارات علمی کشورهای در حال رشد در نمایه‌ی استنادی علوم <SCI>. دفتر کتابداری ۳۴: ۶۳-۸۲.
- عصاره، فریده. ۱۳۸. بررسی تطبیقی رشد انتشارات علمی ایران در نمایه استنادی علوم در سال‌های ۱۹۸۵-۱۹۸۹ و ۱۹۹۰-۱۹۹۴ و مقایسه نتایج حاصل با شاخص‌های موجود در کشورهای دیگر. فصلنامه سیاست علمی و پژوهشی. رهیافت ۲۴: ۶۹-۷۶.
- عصاره، فریده، و رحمان معرفت. ۱۳۸۴. مشارکت پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی در مدلاین. رهیافت ۳۵: ۳۹-۴۴.
- عصاره، فریده، و علی مرادمند. ۱۳۸۴. شناسائی ویژگی‌های عمده در طراحی وب‌سایت کتابخانه‌های ملی جهان. اطلاع‌شناسی ۳ (۱ و ۲): ۱۶۹-۱۸۰.
- عصاره، فریده، و علی مزینانی. ۱۳۷۶. قابلیت تاثیر کشورهای در حال رشد در تولید متون علمی. فصلنامه کتاب ۳۱: ۱۲۳-۱۳۷.
- عصاره، فریده، و فاطمه باجی. ۱۳۸۸. تولیدات علمی تأثیر گذار نویسندگان علوم اجتماعی ایران در پایگاه وب‌آوساینس در سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۰۶. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات (مجله علوم تربیتی و روانشناسی) ۲ (۱-۲): ۱-۱۶.

عصاره، فریده، و فرح باوی. ۱۳۸۷. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی توسط اعضاء هیئت علمی پژوهشگاه صنعت نفت در سال‌های ۱۳۸۲-۱۳۸۶. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۴۶ (۲): ۱۱۹-۱۴۴.

عصاره، فریده، و قربانعلی فارسی. ۱۳۸۱. نمایه استنادی علوم (SCI): ساختار و کاربردهای آن. رمیافت ۲۷: ۲-۲۲۶.

عصاریان نژاد، حسین. ۱۳۸۵. بررسی موانع نهضت تولید علم در راستای تحقق اهداف سند چشم انداز (خلاصه مقاله علمی). مطالعات دفاعی/استراتژیک ۲۸: ۱۲۱-۱۳۰.

عطاپور، هاشم، محمد حسن زاده، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۸. رابطه خوداستنادی و هم‌آیندی مؤلفان با ضریب تأثیر نشریات در ایران: مطالعه موردی نشریات حوزه اقتصاد. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲ (۲): ۲۰۷-۲۲۶.

عطاپور، هاشم، محمد حسن زاده، و عبدالرضا نوروزی چاکلی. ۱۳۸۸. بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر ضریب تأثیر نشریات حوزه اقتصاد مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. سیاست علم و فناوری ۲ (۱): ۵۳-۶۵.

علاءالدینی، فرشید، حمیرا خدام، سیدمحمد رضا کاظمی بجستانی، فرزانه کوشان، آرش اعتمادی، و عباسعلی کشتکار. ۱۳۸۹. کیفیت مقالات منتشر شده در مجلات مصوب کمیسیون نشریات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (۸۴-۱۳۶۲). مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان ۱۲ (۲): ۷۷-۸۱.

علی‌بیگ، محمد رضا، و لیلا روستا آزاد. ۱۳۸۸. ارزیابی برونداد علمی دانشیاران و استادان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران از طریق اندازه‌گیری شاخص هرش. مدیریت سلامت ۱۲ (۳۶): ۵۳-۶۰.

علی‌خانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۷. بررسی پراکندگی بین‌المللی مجلات نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی آی. اس. ای. اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی ۸: ۴۴-۵۲.

علیجانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۶. بررسی ۲۰ سال تولید علم ایران بر اساس پایگاه اطلاعاتی آی. اس. آی (۲۰۰۶: ۱۹۸۷). اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی. ۵: ۴۰-۴۴.

علیجانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۸. اطلاع‌سنجی: تاریخچه، تعاریف و وضعیت جاری آن براساس پایگاه اطلاعاتی «آی. اس. آی». فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۴ (۳): ۷۷-۹۴.

علیجانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۸. بررسی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در زمینه سلول‌های بنیادی بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی آی. اس. آی. یاخته ۱۱ (۴): ۴۵۸-۴۵۶.

علیجانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۹. مطالعه وضعیت کتابسنجی در پایگاه اطلاعاتی آی. اس. ای (۱۹۶۵-۲۰۰۷). دانش‌شناسی ۳ (۸): ۶۱-۷۲.

عمرانی، ابراهیم. ۱۳۸۶. مروری بر شاخص‌های ارزشیابی برون دادهای پژوهشی. فصلنامه کتاب ۱۸ (۳): ۷۱: ۱۵۷-۱۷۶.

عمرانی، ابراهیم. ۱۳۸۶. شاخص‌های جدید علم‌سنجی و مقایسه پایگاه‌های وبگاه علوم واسکوپوس و گوگل اسکالر. *رهیافت* ۳۹: ۴۷-۵۵.

عیوضی، محمد رحیم. ۱۳۸۲. ضرورت تولید علم در جامعه اسلامی. *کتاب نقد* ۳۴: ۳۳-۶۶.

عیوضی، محمدرحیم. ۱۳۸۵. تحلیلی بر ایده ضرورت تولید علم و دانش در ایران اسلامی. *دانشکده حقوق و علوم سیاسی (دانشگاه تهران)* ۷۱: ۱۶۳-۱۸۶.

غفاری، سعید، و جهانگیر قلی‌پور. ۱۳۸۸. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های شیمی دانشگاه تبریز بین سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۶. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۲ (۲).

غفرانی، محمد باقر. ۱۳۷۹. تأثیر شرایط منطقه‌ای بر سیاستگذاری علم و فن‌آوری در ایران. *رهیافت* ۲۲: ۴۸-۵۴.

غفرانی، محمد باقر. ۱۳۷۹. فرایند پیشنهادی سیاستگذاری علم و فن‌آوری برای کشور. *رهیافت* ۲۲: ۱۰-۱۹.

فاضلی، نعمت‌الله. ۱۳۸۴. سیاست‌های اخیر تولید علم و فناوری در بریتانیا. *فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی* ۱۱ (۲۱): ۱۶۷-۲۱۸.

فاضلی، نعمت‌الله. ۱۳۸۴. کدام معیار؟ بررسی‌ای انسان‌شناختی در زمینه تولید علم و چالش‌های علوم انسانی در ایران. *علوم اجتماعی (دانشگاه علامه طباطبائی)* ۳۰: ۱-۴۴.

فتحیه، علیرضا، و پرنیان کریمی یگانه. ۱۳۸۰. بررسی مقالات پریرودنتال منتشر شده در مجلات دندانپزشکی داخلی از سال ۷۷-۱۳۵۷. *مجله دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی* ۱۹ (۴): ۲۸۰-۲۸۶.

فراست‌خواه، مقصود. ۱۳۸۷. بررسی وضع موجود و مطلوب ارزیابی نظام علمی در ایران با تأکید بر بخش آموزش عالی. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۲): ۴۳-۵۸.

فراست‌خواه، مقصود، و محمد امین قانع‌راد. ۱۳۸۶. انجمن‌های علمی: بررسی نقش انجمن‌های علمی و دانشگاهیان در سیاستگذاری و ارزیابی نظام علمی کشور. *رهیافت* ۴۱: ۴-۱۲.

فرج‌پهلوی، عبدالحسین، و امیررضا اصنافی. ۱۳۸۶. تعیین پر پیوندترین مجلات الکترونیکی رایگان رشته علوم انسانی موجود در دانشگاه چمران اهواز. *فصلنامه کتاب* ۱۸ (۲): ۱۲۳-۱۳۶.

فرقانی، علی، مهدی زاهدی، و سیدرضا سلامی. ۱۳۸۷. ارائه چارچوب ارزیابی میزان استفاده از تحلیل ثبت اختراع در مراکز پژوهشی. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۴): ۳۷-۴۸.

فرهودیان، علی، رضا رادگودرزی، آفرین رحیمی موقر، و نداد شریفی، محمدرضا محمدی، الهه سهیمی ایزدیان، نغمه منصوری، و علی اکبر نجاتی صفا. ۱۳۸۵. روند پژوهش‌های انجام شده در زمینه اختلال‌های روانپزشکی در ایران. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران* ۱۲ (۴): ۳۲۷-۳۳۶.

- فروزانی، نوشین. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته مهندسی معدن دانشکده فنی، دانشگاه تهران از سال ۱۳۷۰ - ۱۳۷۹. *دفتر کتابداری* ۳۷ (۴۰): ۱۰۳-۱۲۲.
- فروعی، فیض‌الله، وهادی خرازی. ۱۳۸۴. وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی* ۵ (۲): ۱۸۱-۱۸۷.
- فعلی، سعید، غلامرضا پزشکی‌راد، و محمد چیدری. ۱۳۸۵. بررسی عوامل مؤثر بر مشارکت دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و تولید علم. *پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی* ۴۲: ۹۳-۱۰۶.
- فهم‌یحیایی، فریبا. ۱۳۷۹. تحول روند شاخص‌های تحقیقاتی (۱۳۵۷-۱۳۷۷) بخش اول: شاخص‌های مالی و نیروی انسانی. *رهیافت* ۲۲: ۲۹-۳۸.
- فهم‌یحیایی، فریبا. ۱۳۸۱. تحول روند شاخص‌های تحقیقاتی (۷۷-۱۳۵۷). *رهیافت* ۲۳: ۲۲-۲۶.
- فهم‌یحیایی، فریبا. ۱۳۷۸. تحول روند شاخص‌های تحقیقاتی (۷۷-۱۳۵۷) بخش اول: شاخص‌های مالی و نیروی انسانی. *رهیافت* ۲۲: ۲۹-۳۷.
- فهم‌یحیایی، فریبا. ۱۳۷۹. تحول روند شاخص‌های تحقیقاتی (۱۳۵۷-۱۳۷۷) بخش دوم: شاخص‌های علم‌کردی و بهره‌وری. *رهیافت* ۲۳: ۲۲-۲۷.
- فیروزآبادی، سید حسن. ۱۳۸۶. تحلیل گفتمانی جنبش نرم‌افزاری تولید علم در کشور. *مطالعات دفاعی استراتژیک* ۳۰: ۲۸-۱.
- قاضی‌پور، فریده. ۱۳۷۵. بررسی وضعیت مقالات علوم پایه فهرست شده محققان ایرانی در Ssci , Sci در سال ۱۳۷۲ / ۱۹۹۳. *رهیافت* ۱۲: ۷۶-۷۹.
- قاضی‌میرسعید، سید جواد. ۱۳۸۶. تعیین مجلات هسته دندانپزشکی با استفاده از میزان تولید و استناد به آنها در مدلین و نمایه نامه استنادی علوم. *مجله دندانپزشکی (جامعه اسلامی دندانپزشکان ایران)* ۱۹ (۳): ۹۵-۱۰۴.
- قانع، محمد رضا. ۱۳۸۸. میزان همبستگی خود-استنادی با ضریب تاثیر مجله‌های علمی حوزه علوم پزشکی در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی. *مدیریت اطلاعات سلامت* ۶ (۱): ۵۳-۶۴.
- قانع، محمدرضا، ایران عابدی، و دکتر شکوه تفرشی. ۱۳۸۸. مقایسه نیاز اطلاعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه رازی کرمانشاه با مجموعه سازی نشریات کتابخانه مرکزی این دانشگاه بر اساس تحلیل استنادی انتشارات آنها در ISI و SCOPUS. *دانش‌شناسی* ۲ (۷): ۶۳-۷۲.
- قانع‌راد، محمد امین، ابوالقاسم طلوع، و فرهاد خسروخاور. ۱۳۸۷. عوامل، انگیزش‌ها و چالش‌های تولید دانش در بین نخبگان علمی. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۲): ۷۱-۸۵.

قمصری، فاطمه، و محمدرضا جهان‌نما. ۱۳۸۶. بررسی وضعیت تولیدات علمی پژوهشگران پژوهشکده مهندسی در سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۴. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۰ (۲): ۱۰۷-۱۲۵.

قنایزچیان، غزاله، عباس حری، و امیرغائبی. ۱۳۸۵. شناسایی الگوهای روابط فرا رشته‌ای مقالات تالیفی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران (۷۳-۸۲). روانشناسی و علوم تربیتی ۳۶ (۲-۱): ۱۷-۳۶.

قیاسی، میترا، علی اصغر عباسی اسفجیر، سید علی اصغر رضوی اوصیا، و فاطمه بیگم. ۱۳۸۴. تحلیل استنادی و روش‌شناختی پایان‌نامه‌های فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل. فقه و اصول ۳: ۱۶۵-۱۹۲.

کاتوزیان، آذر. ۱۳۷۸. بررسی مقالات کتابداری و اطلاع‌رسانی مجلات فارسی ایران ۱۳۵۷-۱۳۷۲. فصلنامه کتاب ۱۱ (۱): ۵۹-۶۷.

کازرانی، مریم. ۱۳۸۷. تاثیر تولید مقالات علمی بر اقتصاد کشور. اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی ۱۷: ۴۲-۳۸.

کاظمی، عبدالحسن. ۱۳۸۷. مشکلات سنجش تولیدات علمی کشور. مدیریت اطلاعات سلامت ۵ (۲): ۱۷۵-۱۷۸.

کرمی، نوراله، و رحیم علیجانی. ۱۳۸۷. تولید علم متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران در پایگاه اطلاعاتی امرالد. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۳ (۳): ۳۵-۱۹.

کرمی، نورالله، رحیم علیجانی، و مریم صالحی. ۱۳۸۶. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات: مطالعه کتابسنجی. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۲ (۴): ۳۷-۵۰.

کرمی، نورالله، و رحیم علیجانی. ۱۳۸۷. تولید علم متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران در پایگاه اطلاعاتی امرالد. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات ۲۳ (۳): ۱۹-۳۵.

کریمی، معصومه، و سمانه برتینا. ۱۳۸۷. پیوندهای وب‌سایت‌های دندانپزشکی با استفاده از روشهای عامل تأثیرگذار وب. ماهنامه ارتباط علمی ۸ (۳).

کریمیان مزیدی، محمد علی، و محمد اشرافی. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مقالات سه نشریه علوم کشاورزی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، دانش کشاورزی دانشگاه تبریز، و تحقیقات کشاورزی ایران. فصلنامه کتاب ۱۸ (۱): ۵۱-۶۸.

کلاه‌چی، محمد رضا. ۱۳۷۶. ابزاری برای ارزیابی مجلات علمی. رهیافت ۱۵: ۲۸-۳۳.

کوچک، آتوسا، و فریده عصاره. ۱۳۸۴. تعیین مجلات هسته و برآورد هزینه-سودمندی نشریات خارجی مورد استفاده دانشجویان دوره دکتری حرفه‌ای دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز و تعیین جایگاه این مجلات در فهرست مجلات ISI. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ۳ (۲): ۴۳-۶۴.

کوشا، کیوان. ۱۳۸۶. همپوشانی میان استنادی آی. اس. آی. و گوگل اسکالار: مقایسه میان چهار رشته از علوم. فصلنامه کتاب ۱۸ (۳): ۲۱۳-۲۳۴.

کوشا، کیوان. ۱۳۸۷. انگیزه‌های ایجاد استناد و بی به مقالات در چهار رشته از علوم. فصلنامه کتاب ۱۹ (۴): ۵۳-۷۳.

کوشا، کیوان، و یوسف طباطبایی. ۱۳۸۸. خوداستنادی و کاربرد آن در مطالعات علم‌سنجی. رهیافت ۴۴: ۲۵-۲۹.

کولانیان، فردین. ۱۳۷۷. بررسی میزان کاربرد انواع منابع اطلاعاتی در طرح‌های تحقیقاتی موسسه واکسن و سرم رازی کرج (تحلیل استنادی نشریه آرشیو موسسه رازی). فصلنامه کتاب ۹ (۱): ۷۹-۹۷.

کیان مهر، احترام. ۱۳۷۶. تحلیل استنادی مقالات منتشر شده در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی (۱۳۷۵ - ۱۳۸۲). فصلنامه کتاب ۱۸ (۲): ۱۰۱-۱۲۲.

کیانمهر، احترام. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مقالات منتشر شده در مجلات کتابداری. فصلنامه کتاب. ۷۰.

گدازگر، حسین، و وحود باقر علی‌زاده اقدم. ۱۳۸۵. مطالعه عوامل مؤثر بر تولید علم در بین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها (نمونه مورد مطالعه: اعضای هیأت علمی. علوم اجتماعی (دانشگاه فردوسی مشهد) ۸: ۱۲۳ - ۱۴۸.

گزنی، علی، و سیده مژگان بینش. ۱۳۸۶. بررسی جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در بین کشورهای اسلامی. رهیافت ۴۱: ۴۱-۵۰.

گنجی، علیرضا، و دکتر اسدالله آزاد. ۱۳۸۴. مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۸ (۱): ۳۳-۶۳.

لاریجانی، فاضل، و مسعود نوروزیان. ۱۳۷۹. آموزش و پژوهش: ارزیابی دانشمندان و آثار علمی آنان. رهیافت ۲۱: ۹۴-۱۰۴.

لهسایی‌زاده، عبدالعلی. ۱۳۷۵. موانع پژوهش علوم اجتماعی در ایران. رهیافت ۱۴: ۹۷-۱۰۴.

ماپور، امین، و میکائیل ناب. ۱۳۸۰. عامل تاثیر (Impact factor) منافع و مضار؟! فصلنامه علوم، تحقیقات و فناوری ۳ (۷): ۲۷-۳۰.

مجتهدزاده، مهشید. ۱۳۷۷. بررسی وضعیت مقالات علوم پلایه فهرست شده محققان مقیم کشور. رهیافت ۱۸: ۱۲۰-۱۲۵.

مجدزاده، سیدرضا، سحرناز نجات، ژاله غلامی، مصطفی قربانی، سیما نجات، مصطفی شکوهی، کتایون ملکی، و رضا یوسفی. ۱۳۸۶. مشارکت در پژوهش‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران. مجله دانشکده بهداشت و انستیتو

تحقیقات بهداشتی ۵ (۴): ۱۱-۲۵.

مجیدی، فریبرز. ۱۳۷۰. نقش اجتماع‌های علمی در پیشرفت علم. رهیافت ۱ (۲): ۱-۱۶.

محبوب، سیامک. ۱۳۷۹. شناسایی الگوی روابط فرا رشته‌ای مقالات تالیفی پنج نشریه هسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران با سایر رشته‌ها طی دوره دهساله ۸۳-۲۷. کلیات ۱۰ (۷۰۶): ۹۰-۹۴.

محسنی، منوچهر. ۱۳۷۸. بررسی ویژگی‌ها و مسائل مجلات علمی - تخصصی ایران. رهیافت ۲۳: ۲۷-۴۱.

محقق، نیلوفر، و حسن احمدی. ۱۳۸۴. چرا عامل تأثیر مجلات نمی‌تواند برای ارزشگذاری تحقیقات استفاده شود. فصلنامه مدرّس علوم انسانی، ویژه‌نامه مدیریت ۱۶۵-۱۴۹.

محمدحسن زاده، حافظ، حسن ابوالقاسم گرجی، فرهاد شکرانه ننه کران، و علی ولی‌نژادی. ۱۳۸۸. بررسی تولیدات علمی نویسندگان دانشگاه علوم پزشکی ایران همراه با شبکه‌های تالیف مشترک در پایگاه Web Of Science (WOS) تا پایان سال ۲۰۰۷ میلادی. مدیریت سلامت ۱۱: ۴۳-۵۳.

محمدی، احسان. ۱۳۸۸. مفهوم نقشه‌های ساختاری علوم. رهیافت ۱۸: ۱۰-۱۵.

محمدی، مهدی، و امیر متقی دادگر. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مقاله‌های منتشر شده در ۳۰ شماره فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی بین سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۷۶. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۰ (۲): ۷-۳۷.

مختاری نبی، ابراهیم، و حسین مختاری معمار. ۱۳۸۴. تحلیل استنادی مقالات تالیفی مدیریت در نشریات مورد تأیید کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۸۰. روان‌شناسی و علوم تربیتی ۷۱: ۱۳۷-۱۵۸.

مرادی، لیدا. ۱۳۷۵. آمارهای پایه علوم و تکنولوژی در ایران و بررسی تطبیقی آن با سایر کشورها. رهیافت ۱۴: ۴۵-۶۱.

مردانی، امیرحسین، و ملیحه نیک کار. ۱۳۸۸. بررسی خوداستنادی اعضای هیات علمی دانشگاه تهران در مجله‌های «نامه علوم اجتماعی» و «پژوهش‌های جغرافیایی» طی سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۶، تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی. پیام کتابخانه ۱۵ (۳): ۱۴۹-۱۶۷.

مزینانی، علی. ۱۳۸۰. بررسی وضعیت مصرف و تولید اطلاعات علمی از جانب اعضای هیئت علمی - آموزشی کشور. رهیافت ۲۵: ۲۱۷-۱۹۶.

مسگرپور، بیتا، آرش اعتمادی، اکبر فتوحی، عباس کبریائی زاده، و مسعود یونسیان. ۱۳۸۸. روند تحقیقات علوم دارویی در ایران در مقایسه با کشورهای خاورمیانه و آفریقای شمالی: یک مطالعه علم‌سنجی. مدیریت اطلاعات سلامت ۶ (۲): ۱۴۱-۱۵۱.

مسگرپور، بیتا، محمد واسعی، پیام کبیری، منیژه علوی، فرزانه امین پور، مهرنوش کمالیان، و فاطمه بامدادی. ۱۳۸۸. مقایسه رتبه‌های کشوری، منطقه‌ای و جهانی وب سایت دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی ایران. فصلنامه حکیم ۱۲ (۳): ۱۸-۲۹.

مظفرزاده، فتح الله، سید جلال حجازی، محمد باقر غفرانی، مهدی خشه چی، و فرح سادات هالک. ۱۳۷۹. شاخص های پیشنهادی برای ارزیابی موقعیت علمی کشور. *رهیافت* ۲۲: ۲۰-۲۹.

مظفرزاده، فتح الله، و کمال عباسپور. ۱۳۸۱. کنترل بهینه کارایی نظام های پژوهشی با ارزشیابی شاخص های درون داد و برون داد آشکار. *علم و آینده* ۱ (۳): ۷۲-۸۱.

مظفرزاده، فتح الله. ۱۳۷۴. گزارشی از پروژه های مشترک دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی با دستگاه های اجرایی در سال ۱۳۷۳. *رهیافت* ۸: ۱۱۰-۱۱۵.

مظفری غربا، رستم، غلامرضا فدایی عراقی، عباس حری. ۱۳۸۴. تحلیل استنادی تطبیقی پایان نامه های دکتری شیمی دانشگاه تهران و دانشگاه تربیت مدرس (۱۳۸۳-۱۳۷۶). *فصلنامه کتابداری و اطلاع رسانی* ۴۴: ۴۴-۴۵.

معین، مصطفی. ۱۳۷۳. تولید علم در ایران. *آیین*. ۲: ۱۳-۱۵.

معین، مصطفی، مریم محمودی، و نیما رضائی. ۱۳۸۶. تولید علمی ایران از سال ۱۹۷۰ تا سال ۲۰۰۲ میلادی. *مجله پژوهشی حکیم* ۱۰ (۲): ۸-۱۵.

مقصودی دریه، رویا. ۱۳۸۱. بررسی استنادی مقالات در مجلات علوم اطلاع رسانی، فصلنامه پیام کتابخانه فصلنامه کتاب و کتابداری در سال های ۱۳۷۸-۱۳۷۹. *دفتر کتابداری* ۳۹: ۲۳-۴۰.

مقصودی دریه، رویا. ۱۳۸۳. صفحه فشرده گزارش های استنادی مجله (ICR) چگونگی کاربرد آن در مطالعات کتابسنجی. *دفتر کتابداری* ۳۸ (۴۱): ۲۱۱-۲۲۲.

مقصودی دریه، رویا. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی مآخذ مقالات در مجله های کتابداری (۱۳۸۰-۱۳۸۳). *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۱): ۷۳-۸۹.

مقصودی، رویا. ۱۳۸۱. مجلات هسته خارجی در رشته روانشناسی تربیتی. *فصلنامه کتاب* ۱۳ (۲): ۳۷-۴۵.

مکی زاده، فاطمه. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی پایان نامه های رشته جغرافیا (برنامه ریزی شهری). *فصلنامه کتاب* ۱۹ (۴): ۱۲۵-۱۴۹.

منصوری، جواد. ۱۳۷۲. فرهنگ، سیاست و تولید علم. *اندیشه انقلاب اسلامی* ۹: ۵-۲۸.

منصوری، جواد. ۱۳۷۲. رشد تعداد مقالات علمی در سال های اخیر. *فصلنامه سیاست علمی و پژوهشی* ۴: ۱۲-۱۳.

منصوری، نغمه، ونداد شریفی، علی فرهودیان، رضا رادگودرزی، آفرین رحیمی موقر، محمدرضا محمدی، الهه سهمی ایزدیان، و علی اکبرنجاتی صفا. ۱۳۸۷. بررسی مقالات پژوهشی کشور در خصوص بهداشت روان مدارس طی سال های ۱۳۸۱-۱۳۵۲. *روانشناسی و علوم تربیتی* ۳۸ (۴): ۱۰۱-۱۲۲.

مهدی، رضا، سرخابی-یمیندوزی، زهرا صباغیان، حسین فاطمی، و علی اکبرمتحدی. ۱۳۸۸. تحلیل وضعیت راهبردهای پژوهش و تولید علم در علوم مهندسی و فناوری. *سیاست علم و فناوری* ۲ (۲): ۹۷-۱۰۷.

مهراد، جعفر، و افشین احمدی پور. ۱۳۸۰. پژوهشی درباره نشریات هسته لاتین دانشکده علوم دانشگاه شیراز بر اساس قانون برادفورد و دیده گاه استادان و محققان آن دانشکده (سالهای ۱۹۹۵-۲۰۰۰). *فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی* ۱۶ (۴۳): ۱۳-۲۴.

مهراد، جعفر، و رویا مقصودی دریه. ۱۳۸۵. گزارش‌های استنادی نشریات فارسی. *مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۷ (۱): ۲۱۵-۲۳۳.

مهراد، جعفر، و سلیمان شفیعی. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد شیمی در چهار گرایش آلی، تجزیه، معدنی و فیزیک طی سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۹ در دانشگاه شیراز. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی* ۲۱: ۸۱-۹۴.

مهرداد، جعفر، و رویا مقصودی دریه. ۱۳۸۵. گزارش‌های استنادی نشریات فارسی. *مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۲۵: ۲۱۵-۲۳۴.

مهرداد، جعفر، و علی گزنی. ۱۳۸۶. علم‌سنجی و اطلاع‌رسانی علمی: قدرت علمی اوپک. *رهیافت* ۴۰: ۵۵-۶۴.

مهرداد، جعفر، و محمدعلی کریمیان‌مزیدی. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد آبیاری دانشگاه‌های شهید چمران اهواز، تهران و فردوسی. *علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز* ۱۹ (۱): ۱-۱۴.

مهری، اعظم، و زهره میرحسینی. ۱۳۸۶. بررسی مقایسه‌ای میزان تولید علم اعضای هیات علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی و و دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان تهران از سال ۱۳۸۵-۱۳۷۵. *پیام بهارستان* ۷۲: ۲-۹.

موسوی، میرفضل الله. ۱۳۸۲. بررسی امکان ارتقای ایران به ده کشور اول تولید کننده علم در جهان. *رهیافت* ۳۰: ۷۹-۸۹.

موسوی، میرفضل الله. ۱۳۸۳. رتبه بندی تولید علم در ۵۰ کشور اول جهان. *رهیافت* ۳۲: ۳۷-۵۸.

میرحسینی، زهره، و مرجان جلیلی باله. ۱۳۸۸. بررسی وضعیت برون‌دادهای پژوهشی اعضای هیات علمی دانشکده‌های داروسازی تهران بر اساس شاخص h. *دانش‌شناسی* ۲ (۷): ۸۵-۱۰۰.

میراحمدی زاده، علیرضا، محمدرضا پنجه‌شاهین، شهریار ضیغمی، رامین شفیعیان، و امیر طاووسی. ۱۳۸۰. بررسی کمی مقالات ثبت شده در مدلاین توسط دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی سراسر کشور طی سال‌های ۹۱-۱۹۸۵ میلادی (نامه به سردبیر)، *مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران* ۱۹ (۲): ۱۵۴-۱۵۵.

میرزایی، عباس، و حیدرمختاری. ۱۳۸۶. شاخص هرش (h)، رویکردی نوین در ارزیابی برون داد علمی محققان. فصلنامه کتاب ۱۸ (۳): ۱۰۷-۱۱۴.

میرشمسی، شهرزاد. ۱۳۶۶. قانون بردفورد و تاثیر آن بر تحقیقات کتابداری. فصلنامه کتاب ۱ (۲-۴): ۲۹۰-۳۲۴.

ناصیحی، علی. ۱۳۸۵. نگاهی به وضعیت علم و فناوری کشور. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۹ (۳): ۶۷-۸۵.

نجفی، کبری، سیروس مومن‌زاده، و فرشاد مرادی. ۱۳۸۶. تعیین ضریب تاثیر و ضریب آنی نشریات علمی- پژوهشی پزشکی فارسی در سال ۱۳۸۵. نشریه پژوهش در پزشکی. ۳۱ (۴): ۳۳۳-۳۳۸.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، حمزه علی نور محمدی، اسماعیل وزیری، و علی اعتمادی فرد. ۱۳۸۶. تولید علم ایران در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶، بر اساس آمار پایگاه‌های موسسه اطلاعات علمی (آی. اس. آی). فصلنامه کتاب ۱۸ (۳): ۷۱-۹۰.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، حمزه علی نورمحمدی، اسماعیل وزیری، و علی اعتمادی فرد. ۱۳۸۶. ارزیابی تطبیقی تولید علم ایران، ترکیه و مصر در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶. رهیافت ۴۰: ۶۵-۷۵.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن زاده، حمزه علی نورمحمدی، و علی اعتمادی فرد. ۱۳۸۸. پانزده سال تولید علم ایران در پایگاه‌های موسسه اطلاعات علمی. ۱۹۹۳-۲۰۰۷. فصلنامه کتاب ۲۰ (۱): ۱۷۵-۲۰۰.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، و محمد حسن زاده. ۱۳۸۸. تولیدات علمی نمایه سازی شده ایران و کشورهای اسلامی منطقه خاورمیانه در ۲۰۰۳-۲۰۰۷ (WoS). دانش‌شناسی ۲ (۶): ۸۹.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، و محمد حسین دیانی. ۱۳۸۷. ارزیابی تطبیقی اثر بخشی تولیدات و خدمات در مراکز ملی اطلاعات علمی ایران. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۱ (۱): ۲۹-۶۵.

نوروزی، علیرضا. ۱۳۸۴. ضریب تأثیرگذاری وب و سنجش آن در برخی وب‌سایت‌های دانشگاهی ایران. مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی. ویژه نامه کتابداری ۵: ۱۰۵-۱۱۹.

نوروزی، علیرضا. ۱۳۸۵. مجله‌های دسترسی آزاد و نقش آنها در گسترش دانش و پیشرفت علمی ایران. رهیافت ۳۸: ۲۱-۱۵.

نوروزی، علیرضا، و داریوش علیمحمدی. ۱۳۸۵. بررسی مشارکت علمی کتابداران ایرانی در سطح بین‌المللی: با تاکید بر مقاله‌های مندرج در نمایه‌های استنادی. اطلاع‌شناسی ۳ (۳-۴): ۱۸۱-۱۹۴.

نوروزی، علیرضا. ۱۳۸۵. بررسی میزان حضور ایران در وب. فصلنامه کتاب ۱۷ (۴): ۵۳-۶۳.

نوری، رسول، علیرضا نوروزی، و عباس میرزایی. ۱۳۸۵. تولیدات علمی پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در پایگاه اطلاعاتی Web of Science از سال ۱۹۷۶ تا پایان سال ۲۰۰۶. مدیریت اطلاعات سلامت ۳ (۲): ۷۳-۸۲.

نوکاریزی، محسن، فرشید دانش، و فرامرز سهیلی. ۱۳۸۸. وب سنجی دانشگاه‌های دولتی کشور به منظور تعیین میزان مشارکت آنها و شناسایی وبسایت‌های هسته. *فصلنامه مطالعات تربیتی و روانشناسی* ۱۰ (۲): ۱۱۳-۱۳۴.

نیرنیا، اکرم، سید احمد طباطبایی فر، و علی‌اکبر موسوی موحدی. وضعیت پژوهشی علمی ایران در مقایسه با سایر کشورهای جهان اسلام. *رهیافت* ۳۸: ۳۰-۲۲.

وحیدی، پردخت. ۱۳۷۱. پژوهش‌های پایه‌ای در ایران. *رهیافت* ۳: ۲۲۱-۲۳۲.

ورع، نرجس، و پرتو پردیس. ۱۳۸۷. ارزیابی نشریات علوم و خدمات درمانی نمایه شده در پایگاه جی.سی.آر. *ماهنامه ارتباط علمی* ۹ (۴).

ورع، نرجس، و پرتو پردیس. ۱۳۸۸. ارزیابی نشریات علوم تربیتی نمایه شده در پایگاه جی.سی.آر. *ماهنامه ارتباط علمی* ۱۳ (۱).

ولایتی، خالد، و علیرضا نوروزی. ۱۳۸۷. بررسی میزان همکاریهای علمی ایران و کشورهای هم جوار در تالیف مشترک از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۷. *سیاست علم و فناوری* ۱ (۴): ۷۳-۸۲.

ولایی، ناصر، مهرانوش کوثریان، ابراهیم نصیری، و سیدفاطمه موسوی. ۱۳۸۵. بررسی کمی و کیفی مقالات مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نامه از شماره ۴۷-۱ تابستان ۱۳۸۴. *مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران* ۱۶ (۵۲): ۱۳۱-۱۴۰.

یگانه، سیروس، و مرتضی ثاقب فر. ۱۳۷۵. ایران و جایگاه تحقیق و توسعه. *رهیافت* ۱۴: ۲۰-۲۳.

مقالات همایش‌های فارسی

ابراهیمی، سعیده. ۱۳۸۶. وضعیت انتشارات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران بر مبنای شاخص‌های کمی و کیفی علم‌سنجی در سال‌های ۲۰۰۶-۱۹۹۷، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

اسدی، مریم، و مریم شکفته. ۱۳۸۶. بررسی رابطه بین ضریب تاثیرگذاری وب و میزان فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

اصنافی، امیررضا، فرشید دانش، و مریم پاکدامن. ۱۳۸۶. بررسی میزان همکاری گروهی دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران در تولید مقالات علمی برای همایش سالانه دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهراء (س) طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۵، همایش بین المللی وب سنجی، اطلاع‌سنجی و علم‌سنجی: هشتمین سمینار کول نت، هند: دهلی نو.

افشار، مینا، امیرحسین عبدالمجید، و فرشید دانش. ۱۳۸۷. بررسی استنادات و میزان مشارکت گروهی نویسندگان مقالات مجله پژوهش در علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۲، اولین سمینار سراسری علم‌سنجی در علوم پزشکی اصفهان.

آلمختار، محمدجواد، رسول نوری، رقیه عسگری، و محمدعلی. ۱۳۸۶. شناسایی مجلات الکترونیک هسته دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در زمینه موضوعی قلب و عروق بر اساس میزان استفاده کاربران دانشگاه در سال ۲۰۰۶ و تعیین رتبه این مجلات در فهرست ISI، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

امین‌پور، فرزانه، محبوبه حیدری، محمدجواد آلمختار، و محمدعلی برومند. ۱۳۸۶. مقایسه تولیدات علمی پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی اصفهان سال‌های ۸۵-۸۴، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

امین‌پور، فرزانه، و زهرا اطرچ. ۱۳۸۶. رتبه‌بندی وب‌سایت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی تیپ یک کشور، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

چنگیز، نفیسه. ۱۳۸۶. بررسی همبستگی میان ضریب تاثیر ویبی و تنوع محتوایی در وب‌سایت‌های گروه‌ها و مدارس کتابداری و اطلاع‌رسانی، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

حسن زاده، محمد. ۱۳۸۶. *سنجش علم و فناوری در حوزه پزشکی کشور: ارائه یک چهارچوب پیشنهادی*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

حیدری، غلام. ۱۳۸۶. *رویکردی انتقادی به مطالعات حوزه علم سنجی و اطلاع سنجی*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

حیدری، غلام. ۱۳۸۶. *رویکردی انتقادی به مطالعات حوزه علم سنجی و اطلاع سنجی*، مقاله ارائه شده در: اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی، اصفهان، ۱۵-۱۶ اسفندماه ۱۳۸۶.

دانش، فرشید، امیرحسین عبدالمجید، علیرضا رحیمی، و فاطمه بابایی. ۱۳۸۶. *بررسی میزان همکاری گروهی محققان مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در اجرای طرح های تحقیقاتی بین سال های ۱۳۸۰-۱۳۸۵*. مقاله ارائه شده در اولین سمینار سراسری علم سنجی در علوم پزشکی. اصفهان. ایران. (۱۴ و ۱۵ اسفند ماه).

دانش، فرشید، امیرحسین عبدالمجید، فرامرز سهیلی، علیرضا رحیمی، و فاطمه بابایی. ۱۳۸۸. *بررسی میزان همکاری گروهی محققان علوم پزشکی: مورد پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان*، پنجمین همایش وب سنجی، اطلاع سنجی و علم سنجی و دهمین همایش کولنت. چین: دانشگاه فناوری دالیان.

دانش، فرشید، علیرضا رحیمی، و فاطمه بابایی. ۱۳۸۶. *بررسی میزان همکاری گروهی محققان مراکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و در اجرای طرح های تحقیقاتی طی سال های ۱۳۸۰-۱۳۸۵*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

دانش، فرشید، فرامرز سهیلی، راضیه زاهدی، و نیره سلیمان زاده. ۱۳۸۸. *ترسیم ساختار علم متخصصان حوزه علوم پزشکی با استفاده از نرم افزار هیست سایت*، مقاله ارائه شده در پنجمین سمینار بین المللی وب سنجی، اطلاع سنجی و علم سنجی و دهمین سمینار کولنت. چین: دانشگاه فناوری دالیان.

رحیمی، علیرضا، رقیه عسگری، سمیه تقی یار، و اعظم اکبری. ۱۳۸۶. *بررسی میزان استناد به مجلات الکترونیک رایگان پزشکی در مقالات معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران بین سال های ۸۵-۸۴*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

زراعتکار، ندا، و رحیم علیجانی. ۱۳۸۶. *بررسی بیست سال تولید علم دانشگاه های علوم پزشکی ایران بر پایه مدارک موجود در پایگاه اطلاعاتی ISI*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

ستوده، هاجر، نفیسه چنگیز، و صدیقه هاشم نیا. ۱۳۸۶. *بررسی رویکرد دانشمندان ایرانی به انتشار در مجلات آزاد معتبر و ارجاع به آنها*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

شاهدباغی، اعظم. ۱۳۸۸. بررسی وضعیت انتشار و استناد به مقالات مدیریت دانش: براساس گزارشات نمایه‌نامه‌های استنادی علوم (آی‌اس‌آی) از سال ۱۹۸۵ تا ۲۰۰۸ میلادی، ۹۵-۱۱۵، در مدیریت دانش و علوم اطلاعات: پیوندها و برهم کنش‌ها، به کوشش محمد حسن زاده و سید امید فاطمی و سید ابراهیم عمرانی. تهران: کتابدار، ۱۳۸۸.

شکرانه ننه کران، فرهاد، و حافظ محمدزاده اسفنجانی. ۱۳۸۶. نگاهی جامع به کاستی‌های عامل تاثیر موسسه اطلاعات علمی (ISI-IF) بررسی راهکارها، پاسخها و ابزارهای مکمل، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

عصاره، فریده. ۱۳۸۲. علم‌سنجی: ابعاد، روشها و کاربردهای آن، گردآورنده محسن حاجی زین‌العابدینی، مجموعه مقالات همایشهای انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، جلد دوم، ۲۷۱-۲۸۷. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

عصاره، فریده. ۱۳۸۳. سهم مشارکت زنان عضو هیئت علمی ایران در آموزش و پژوهش کشور در پایگاه مدلاین، مجموعه مقالات جشنواره زن. تهران: دانشگاه تربیت مدرس.

قانع، محمدرضا. ۱۳۸۶. میزان همبستگی خود استنادی با ضریب تاثیر مجله‌های علمی حوزه علوم پزشکی در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

قهنویه، حسن، فرشید دانش، و فرنوش محمدی. ۱۳۸۷. بررسی میزان مشارکت محققان در تولید مقالات علمی ارائه شده در همایش‌های سراسری تازه‌های پزشکی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۵، اولین سمینار علوم سنجی در علوم پزشکی اصفهان.

کلهر، مهوش، غلامرضا طالعی، و ناهید حسینی. ۱۳۸۶. علم‌سنجی تحقیقات چاپ شده با استفاده از مدل بوئیسوت در دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال ۸۴-۸۰، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

کوشا، کیوان. ۱۳۸۶. استناد وبی: شاخصی نوین در سنجش اثرگذاری تحقیقات علوم پزشکی، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

مسگرپور، بیتا، آرش اعتمادی، اکبر فتوحی، و عباس کرباسی‌زاد. ۱۳۸۶. روند تحقیقات علوم دارویی در ایران در مقایسه با سایر کشورهای منطقه خاور میانه: یک مطالعه علم‌سنجی، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم‌سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

میرجلیلی، سید حسین. ۱۳۸۶. *پراستنادترین ها در حوزه موضوعی پزشکی بالینی: با تاکید بر تحلیل ارتباطات فرارشته ای این حوزه در مقالات ISI*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

نورمحمدی، حمزه علی. ۱۳۸۴. *تولیدات علمی ایران در سطح بین المللی*. ارائه شده در: مرکز اسلامی فرهنگی ایرانیان مقیم برلین. برلین، آلمان.

نورمحمدی، حمزه علی. ۱۳۸۵. *ضریب تاثیر و علم سنجی*، مقاله ارائه شده در: دانشکده علوم انسانی دانشگاه شاهد. تهران.

نورمحمدی، حمزه علی. ۱۳۸۶. *توزیع نویسندگان در نشریات مهم بین المللی ایندکس شده در موسسه اطلاعات علمی*، مقاله ارائه در: دهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور. نوشهر: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

نورمحمدی، حمزه علی. ۱۳۸۶. *تولیدات علمی و موسسه اطلاعات علمی*، مقاله ارائه شده در: بخش فرهنگی وزارت علوم تحقیقات فناوری. تهران.

نورمحمدی، حمزه علی. ۱۳۸۶. *ملاحظات پیرامون ضریب تاثیر: کیفیت در برابر کمیت*، مقاله ارائه شده در: اولین همایش سراسری علم سنجی در علوم پزشکی. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۵ و ۱۶ اسفندماه ۱۳۸۶.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۶. *نقش و جایگاه شاخص های علم سنجی در سنجش و ارزیابی توسط علم، فناوری و نوآوری*

نوروزی، علی رضا. ۱۳۸۶. *بررسی دلایل عدم نمایه سازی مجلات ایرانی توسط پایگاه اطلاعاتی خارجی*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن زاده، و حمزه علی نورمحمدی. ۱۳۸۶. *ضرورت تدوین نظام سنجش علم و فناوری با رویکرد ملی (با نگاهی به تجربه ایران)*، مقاله ارائه شده در: خلاصه مقالات همایش علم بومی، علم جهانی: امکان یا امتناع؟ (یادمان پروفسور سید حسین العطاس)، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، ۸ خرداد ۱۳۸۶. برگزارکننده انجمن جامعه شناسی ایران؛ با همکاری پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. تهران: انجمن جامعه شناسی ایران؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ص. ۶۲-۶۳.

نوری، رسول، فرشید دانش، جهانگیر کریمیان، و احمد پایی. ۱۳۸۷. *بررسی تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در پایگاه WOS طی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ و عوامل موثر بر آن*، مقاله ارائه شده در اولین سمینار علم سنجی در علوم پزشکی. اصفهان.

نوری، رسول، فرشید دانش، دکتر جهانگیر کریمیان، و احمد پاپی . ۱۳۸۶. بررسی تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در پایگاه اطلاعاتی *WEB OF SCIENCES*، مقاله ارائه شده در اولین همایش علم سنجی در علوم پزشکی ۱۵-۱۶ اسفند ۱۳۸۶، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

طرح‌های پژوهشی

اعتماد، شاپور، یحیی امامی. ۱۳۸۴. تولید علمی ایران در سال‌های ۲۰۰۳، ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

اشرفی‌ریزی، حسن. ۱۳۸۸. بررسی میزان انتشارات ناشران تخصصی غیر دولتی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۷. طرح پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

بررسی الگوی انتشار مقالات علوم انسانی در مجلات ISI. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

بررسی تفصیلی تولید علم ایران سال ۲۰۰۳. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

بلورچیان، محمد. ۱۳۸۳. وضعیت علوم شیمی در ایران و مقالات منتشر شده در مجلات بین‌المللی. تهران: فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران.

بینش، مژگان. ۱۳۸۸. بررسی وضعیت تولیدات علمی ۲۰ کشور برتر علمی دنیا. مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

پایگاه ده ساله ISI: تحلیل عملکرد رشد تحقیقات در ایران. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

تحولات تولید علم ایران در سطح جهان. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

تحولات علمی ایران در سطح جهان. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

تعداد مقالات ۲۰۰۳ به تفکیک دانشگاه و موسسه، بر اساس رشته و میزان همکاری بین‌المللی. ۱۳۸۳. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

تولید علمی - بین‌المللی ایران در سال ۲۰۰۲. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

حافظیان، کاظم، و دیگران. ۱۳۸۳. علم‌سنجی و تحقیقات کشاورزی: بررسی وضعیت تحقیقات در سطح سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی. تهران: وزارت جهاد کشاورزی، سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت تحقیقاتی.

خسروی، مریم. ۱۳۸۹. بررسی گوناگونی نگارش اسامی مؤلفان ایرانی در پایگاه آی اس آی، طرح پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران.

دانش، فرشید. ۱۳۸۷. بررسی استنادات و میزان مشارکت گروهی نویسندگان مقالات تالیفی مجله Journal of research in medical science دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان از ابتدای سال ۲۰۰۴ تا پایان سال ۲۰۰۶. طرح پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

دانش، فرشید، امیر حسین عبدالمجید، مینا افشار، صدیقه موسوی فر، و فاطمه فرهادی. ۱۳۸۸. بررسی میزان تولید علم و میزان همکاری گروهی دانشمندان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در پایگاه Emerald بین سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۸. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

دانش، فرشید، امیر حسین عبدالمجید، و مینا افشار. ۱۳۸۶. بررسی توصیفی و استنادی مقالات تألیفی مجله پژوهش در علوم پزشکی (Journal of Research in Medical Science) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان از ابتدا تا ۱۳۸۶. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

دانش، فرشید، و علیرضا رحیمی. ۱۳۸۷. بررسی میزان همکاری گروهی محققان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و مراکز تحقیقاتی وابسته در اجرای طرح‌های تحقیقاتی طی سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۵.

دانش، فرشید، و فرامرز سهیلی. ۱۳۸۸. بررسی تولیدات علمی و ترسیم ساختار علم محققان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در پایگاه Web of Science طی سال‌های ۱۹۹۲-۲۰۰۸ با استفاده از نرم افزار HistCite. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

داورپناه، محمدرضا. ۱۳۸۲. مطالعه رابطه میان رشته‌ای در علوم انسانی: تحلیلی استنادی. دانشگاه فردوسی مشهد.

داورپناه، محمدرضا. ۱۳۸۴. نمایه استنادی علوم ایران. مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

ذوالفقاری نسب، سلیمان. ۱۳۸۳. تاریخچه ارزیابی علم و فناوری و ظهور شاخص‌های علمی با تأکید بر کشور آمریکا. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی.

رتبه بندی ۲۰۰ دانشگاه برتر جهان به همراه دانشگاه‌های برتر اروپا، آمریکا و ... بر مبنای گزارش تایمزهایر. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

رتبه بندی ۵۰۰ دانشگاه برتر جهان به همراه ۱۰۰ دانشگاه برتر آسیا، اروپا و آمریکا. ۱۳۸۳. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

رتبه بندی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی برتر جهان در رشته‌های علوم، مهندسی و فناوری اطلاعات، علوم اجتماعی، هنر و علوم انسانی بر مبنای گزارش تایمزهایر. ۱۳۸۳. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

زلفی گل، محمد علی، و ابوالفضل کیانی بختیاری. ۱۳۸۶. مصادیق تولید علم: شاخص‌های انتخاب و انتخاب شاخص‌ها.

صدیقی، مهری. ۱۳۸۰. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان حوزه علوم زمین موجود در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران. طرح پژوهشی.

علمی، طاهره. ۱۳۷۷. ارزشیابی وضعیت علمی در رشته کتابداری و اطلاع رسانی در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، علوم پزشکی ایران. تهران: فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران.

فرآیند انتخاب و ارزیابی مجله در ISI. ۱۳۸۲. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

قهنویه، حسن، و فرشید دانش. ۱۳۸۸. بررسی میزان همکاری گروهی در تولید مقالات علمی ارائه شده در همایش‌های سراسری تازه‌های پزشکی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵. طرح پژوهشی. مرکز تحقیقات فناوری اطلاعات در علوم سلامت. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

منصوری، رضا. ۱۳۸۳. وضعیت پژوهشی کشور: ضعف‌ها و قوت‌ها. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

منصوری، رضا، و یحیی امامی. ۱۳۸۴. پیش‌بینی وضعیت علمی ایران در سال ۲۰۲۵. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

منصوری، رضا، و یحیی امامی. ۱۳۸۴. گزارش وضعیت تولید علمی در علوم و تکنولوژی تغذیه ۲۰۰۴-۱۹۶۹. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهدیانی، علیرضا. ۱۳۷۷. ارزیابی عملکرد بخش تحقیقات دانشگاهی در دو برنامه اول و دوم توسعه. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهدیانی، علیرضا. ۱۳۷۸. بررسی شاخص‌های R&D در چند کشور منتخب. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهدیانی، علیرضا. ۱۳۸۰. تحلیلی از روند تولید علم در جهان در دهه ۹۰ و جایگاه ایران در آن. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهدیانی، علیرضا. ۱۳۸۳. برآورد تولید علم در ایران ۱۴۰۰. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهدیانی، علیرضا. ۱۳۸۲. تحلیلی بر وضعیت دو شاخص تعداد مقالات علمی (ISI) و تعداد ثبت اختراع (Patent) در جهان و جایگاه ایران در آن (۱۹۸۱-۲۰۰۱). تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

مهراد، جعفر، علی‌گزنی، و رویا مقصودی. ۱۳۸۳. نمایه استنادی علوم ایران و کشورهای اسلامی. مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

مهرداد، جعفر، و رویا مقصودی. ۱۳۸۱. گزارش‌های استنادی نشریات معتبر فارسی و کشورهای اسلامی. مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۷. ارزیابی تطبیقی یک و نیم دهه تولیدات علمی ایران و ۱۰ کشور جهان، بر اساس آمار پایگاه‌های مؤسسه اطلاعات علمی (ISI). با همکاری محمد حسن‌زاده، حمزه‌علی نورمحمدی. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۷. شناسایی و تعریف عناصر دخیل در نظام سنجش علم و فناوری با رویکرد ملی (با نگاهی به تجربه ایران). با همکاری محمد حسن‌زاده، حمزه‌علی نورمحمدی. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۷. بررسی و ارزیابی وضعیت موجود و مطلوب و تحلیل شکاف علم و فناوری کشور و مطالعه تطبیقی با کشورهای منتخب ترکیه، ژاپن، ایالات متحده آمریکا، رژیم صهیونیستی، انگلستان، هند، پاکستان و مالزی. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۷. بازشناسی ارتباط شاخص‌های علم، فناوری و نوآوری با اثربخشی آن‌ها و طراحی چارچوب کامل سنجش علم، فناوری و نوآوری در ایران. با همکاری محمد حسن‌زاده، حمزه‌علی نورمحمدی. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا. ۱۳۸۸. ارزیابی تطبیقی مدارک علمی نمایه شده ایران و کشورهای منطقه در پایگاه‌های استنادی مؤسسه اطلاعات علمی (ISI) در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، گروه علم‌سنجی.

نوری، رسول. ۱۳۸۶. بررسی میزان مشارکت اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در تولید علم طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ و عوامل موثر بر آن. طرح پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

نوری، رسول، احمد پایی، جهانگیر کریمیان، و فرشید دانش. ۱۳۸۶. بررسی عوامل موثر بر انتشار مقالات علمی در مجلات تحت پوشش ISI توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

پایان‌نامه‌های دکتر ۱

اصلی مهدی، رضا. ۱۳۸۸. *ارزیابی استراتژی‌های تولید علم در گروه فنی - مهندسی با تاکید بر چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران*. پایان‌نامه دکتری، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: دکتر محمد یمنی دوزی سرخابی.

حیدری، غلامرضا. ۱۳۸۸. *تحلیل مبانی و جایگاه معرفت شناختی مفاهیم، اندیشه‌ها و نظریه‌های حوزه علم‌سنجی در عصر حاضر*. پایان‌نامه دکتر، دانشگاه شهید چمران اهواز.

ستوده، هاجر. ۱۳۸۶. *تأثیر دسترسی آزاد به تولیدات علمی کشورهای جهان بر عملکرد استنادی آنها در سال‌های ۲۰۰۱-۲۰۰۳*. پایان‌نامه دکترای تخصصی، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

سلیمانی، محمدرضا. ۱۳۸۷. *بررسی عوامل موثر بر تولیدات علمی اعضای هیات علمی واحدهای منطقه ۸ دانشگاه آزاد اسلامی*. پایان‌نامه دکتر، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: علی شکویی؛ استاد مشاور: وحید عقیلی، آزاده تفرشی، فریدون.

عصاره، فریده. ۱۳۷۵. *ارزیابی و سنجش انتشارات علمی در کشورهای جهان سوم مطالعه استنادی در هر کشور*. پایان‌نامه دکتر، دانشگاه نیوساوت ولز

قانع، محمدرضا. ۱۳۸۶. *بررسی موانع دسترسی آزاد اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور به اطلاعات علمی و ارائه مدلی برای ارتباطات علمی ایران*. پایان‌نامه دکتری تخصصی، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: معصومه باقری.

مزینانی، علی. ۱۳۷۹. *بررسی وضعیت مصرف و تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی - آموزشی کشور*. پایان‌نامه دکتر، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: فاطمه اسدی کرگانی؛ استاد مشاور: علی شکویی، یحیی دوستدار.

پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد

آبام، زویا. ۱۳۷۹. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران طی سال‌های ۱۳۵۸-۱۳۷۸. پایان‌نامه ارشد کتابداری، دانشگاه شهید چمران اهواز.

ابراهیمی، سعیده. ۱۳۸۶. مطالعه میزان حضور مؤسسات علمی و پژوهشی ایران در تحقیقات بین‌المللی پایگاه (ISI Web Of Science) بر مبنای شاخص‌های کمی و کیفی علم‌سنجی در فاصله سال‌های ۱۹۹۷-۲۰۰۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: زهیر حیاتی.

ابراهیمی‌پور، مرضیه. ۱۳۸۸. بررسی میزان حضور ایران در همایش‌های بین‌المللی در فاصله سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۰۸ در پایگاه اطلاعاتی ISI. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: غلامرضا فدایی عراقی.

ابوالحسنی فروغی، حدیث. ۱۳۸۴. بررسی توزیع مجلات علمی لاتین حوزه علوم اجتماعی از نظر موضوع، زبان، گستره جغرافیای، و رتبه‌بندی در عرصه پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر جهانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه فردوسی. استاد راهنما: محمد رضا داور پناه.

احتشامی، شعله. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مدخل‌های اعلام تاریخی لغت‌نامه دهخدا. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: نجلا حریری؛ استاد مشاور: فهیمه باب‌الحوائجی.

احمدآبادی، لیلا. ۱۳۷۸. بررسی تطبیقی آثار زنان در مجلات کتابداری بین سال‌های ۴۸-۵۸ و ۶۸-۷۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: عباس حری؛ استاد مشاور: علی شکویی.

اخلاقی، فائزه. ۱۳۷۲. تعیین تعداد مقالات نمایه یا چکیده شده در زمینه مدارک پزشکی در منابع ایندکس مدیکوس، اکسپتامدیکا و هاسپیتال لیترچرایندکس سال ۱۹۹۱ و مقایسه میزان همپوشانی آنها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: علی شکویی.

آزیده، باهره. ۱۳۷۸. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران ۱۳۷۰-۱۳۷۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: طاهره علومی.

اسدزاده، زهرا. ۱۳۸۶. بررسی میزان تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه زابل و عوامل مؤثر در کاهش و افزایش تولید اطلاعات از بدو تأسیس تا کنون. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد تهران شمال.

اشتری، مه‌لقا. ۱۳۷۹. تحلیل استنادی مقالات فلسفی فارسی طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: طاهره علومی.

آشوری، نرگس. ۱۳۸۷. میزان سازگاری استنادهای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۵، با موجودی کتابخانه و تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشکده مورد نظر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: فاطمه زندیان.

اصل‌کیا، سمیه. ۱۳۸۵. تحلیل اطلاعات کتابشناختی مقاله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی نمایه‌نامه استنادی علوم اجتماعی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم تربیتی، رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. استاد راهنما: محمد رضا داورپناه.

افتخارخوانساری، آذر. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی مجلات علمی ایرانی در سه پایگاه اطلاعاتی Web of Science، Google Scholar، Scopus. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران.

افشار، مینا. ۱۳۷۵. بررسی و مقایسه استنادهای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد پرستاری سه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، شیراز و اصفهان طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۳.

افقهی، اسماعیل. ۱۳۸۶. بررسی روند موضوعی تحقیقات رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی: بر اساس استنادهای ۱۹۹۶-۲۰۰۵ در مقالات مجله ARIST در سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: معصومه باقری.

آقازاده، فتاح. ۱۳۸۸. ترسیم نقشه علم مدیریت شهری بر مبنای مستندات آیاسا. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، دانشکده مدیریت. استاد راهنما: محمد ابویی اردکانی.

اکبری، کبری. ۱۳۷۸. مطالعه وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی و فنی اعضای هیأت علمی پژوهشکده‌های سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران ۱۳۷۶-۱۳۷۱. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی. استاد راهنما: علی شکوئی.

آلمختار، محمدجواد. ۱۳۸۶. بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران. استاد راهنما: فاطمه نوشین فرد؛ استاد مشاور: فهیمه باب الهوائجی.

بختیاری، آذر. ۱۳۷۷. بررسی وضعیت استفاده از منابع اطلاعاتی در طرح‌های پژوهشی حوزه دامپروری ۱۳۴۹-۱۳۷۵. برابریور، رباب. ۱۳۸۹. بررسی انتشارات علمی تولید شده در حوزه‌های کتاب سنجی، علم‌سنجی و اطلاع‌سنجی در پایگاه دیالوگ به منظور یافتن تمایزات و تشابهات بین این سه حوزه و مرزبندی آنها در ارزیابی تولیدات علمی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه چمران. استاد راهنما: فریده عصاره.

برهمنند، نیلوفر. ۱۳۸۴. بررسی استفاده از اینترنت در ارتباطات و تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دارای مقاله در ISI در دانشگاه شیراز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: عبدالرسول جوکار.

بقایی، سولماز. ۱۳۸۷. بررسی وضعیت هم‌تالیفی در مقالات ایرانی منتشر شده در مجلات ISI و تاثیر آن بر میزان استناد به این مقالات. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: محمد حسن زاده.

بنی‌هاشمی، میترا. ۱۳۶۴. تجزیه و تحلیل استنادهای مقالات در برخی نشریات ادواری پزشکی فارسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی.

بهروزفر، هدایت. ۱۳۸۷. بررسی میزان رؤیت‌پذیری بین‌المللی مجله‌های علمی ایرانی نمایه شده در مؤسسه اطلاعات علمی آی اس آی در طول سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۰۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمدرضا داورپناه؛ استاد مشاور: رحمت اله فتاحی.

بوستان، شیوا. ۱۳۸۶. تحلیل استنادی طرح‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از سال ۱۳۸۱ تا پایان سال ۱۳۸۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: نجلا حریری؛ استاد مشاور: صدیقه محمد اسماعیل.

بیگلر، محمد حسین. ۱۳۷۵. مطالعه وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز ۶۷-۷۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: مهرانگیز حریری.

پارسا، فرزانه. ۱۳۷۸. نقش زنان ایرانی در تولید کتاب از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: فربرز خسروی؛ استاد مشاور: عباس حری.

پارسایی محمدی، پرستو. ۱۳۸۵. تحلیلی توصیفی و استنادی مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز طی سال‌های ۱۳۵۱-۱۳۸۳. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز. استاد راهنما: مرتضی کوکبی.

پورثانی، مریم. ۱۳۸۰. تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته‌های تغذیه و علوم بهداشتی تغذیه در دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران و مقایسه آنها از نظر پرداختن به اولویت‌های پژوهشی در زمینه تغذیه. دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: دکتر هویدا.

پورشعرباف، الهه. ۱۳۷۵. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان دانشکده علوم پایه دانشگاه تربیت مدرس در سال‌های ۱۳۶۷-۱۳۷۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: طاهره علومی.

پولادی، اسماعیل. ۱۳۸۲. مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات ۷۲-۸۱ دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: نجلا حریری؛ استاد مشاور: مهرداد نیکنام.

تردست زاده، ملیحه. ۱۳۸۸. مطالعه الگو، نوع و سطح سودمندی استندهای مقاله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمد حسین دیانی؛ استاد مشاور: رحمت اله فتاحی.

تفکری دلیری، کبری. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی و تعیین منابع اثرگذار در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد (رشته‌های مدیریت آموزشی و سوادآموزی بزرگسالان) دانشکده علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۸۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: فهیمه باب الحوائجی.

تفکری دلیری، کبری. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی و تعیین منابع اثرگذار در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد (رشته‌های مدیریت آموزشی و سوادآموزی بزرگسالان) دانشکده علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۸۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی و تحقیقات. استاد راهنما: فهیمه باب الحوائجی؛ استاد مشاور: زهرا اباذری.

توسلی فرحی، مینا. ۱۳۷۳. بررسی کمی اطلاعات پزشکی و زیست پزشکی تولید شده توسط اعضای هیئت علمی سه دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران و شهید بهشتی طی سال‌های ۷۰-۱۳۶۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد.

تیمورخانی، افسانه. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مقالات تالیفی فصلنامه کتاب از آغاز انتشار تا پایان سال ۱۳۷۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: عباس حری.

جاهد، حسن. ۱۳۷۳. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های دوره دکتری عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی شهید بهشتی در سال‌های ۱۳۶۸-۷۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران. استاد راهنما: محمد فشارکی.

جعفرعلی زاده، نرگس. ۱۳۸۴. مطالعه میزان حضور انواع منابع در مآخذ پایان‌نامه‌های دکترای حقوق دانشگاه‌های شهر تهران در ده سال اخیر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال.

جعفری، فاطمه. ۱۳۸۸. بررسی کاربرد نشریات در تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشکده‌های علوم انسانی دانشگاه‌های تهران و شیراز طی سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۰۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: فاطمه فهیم نیا.

جمالی مهموئی، حمید رضا. ۱۳۷۸. روابط درون رشته‌ای و بین رشته‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی: مطالعه‌ای استنادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

جنیدی شریعت زاده. ۱۳۷۹. برخی عوامل مؤثر در تولید علمی اعضای هیات علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران طی سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۷۳. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: هوشنگ ایروانی.

چاوشی نجف‌آبادی، زهرا. ۱۳۸۸. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکترای زبان و ادبیات عرب دانشکده زبانهای خارجی دانشگاه اصفهان سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد همدان. استاد راهنما: احمد شعبانی؛ استاد مشاور: حسن اشرفی ریزی.

چراغی، زهره. ۱۳۸۱. میزان همپوشانی نشریات ادواری لاتین مورد استناد در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهرا تا پایان شهریور سال ۱۳۸۰. نشریات موجود در کتابخانه مرکزی آن دانشگاه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: علی شکویی.

چنگیز، نفیسه. ۱۳۸۵. بررسی میزان ضریب تأثیر همبستگی ویی و تنوع محتوایی در وب‌سایت‌های گروه‌ها و مدارس کتابداری جهان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران

حریری، گویا. ۱۳۸۴. بررسی عوامل همکاری نویسندگان ایرانی در تدوین مقالات مشترک آی. اس. ای با نویسندگان خارجی در حوزه علوم تجربی در سال ۲۰۰۳ میلادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: معصومه باقری.

حسن‌زاده کمند، هایده. ۱۳۸۷. بررسی تولیدات علمی اعضای هیات علمی حوزه علوم انسانی دانشگاه تبریز طی سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: غلامرضا فدایی.

حمدی‌پور، افشین. ۱۳۸۰. پژوهشی درباره نشریات هسته لاتین دانشکده علوم دانشگاه شیراز براساس قانون برادفورد و دیدگاه استادان و محققان آن دانشکده در سال‌های ۱۹۹۵-۲۰۰۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهرداد.

خاکسار، مسعود. ۱۳۷۳. تحلیل استنادی در المیزان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

خسروی تاج، حمیدرضا. ۱۳۷۷. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان در سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۷۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

دیبری، اعظم. ۱۳۸۵. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمدحسین دیانی؛ استاد مشاور: محمدرضا داورپناه

دری‌فر، نفیسه. ۱۳۷۹. بررسی روند انتشار منابع مرجع تخصصی فارسی در زمینه‌های علوم و فناوری در دو دهه اخیر (۷۷-۱۳۵۸). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.

دلقندی، فائزه. ۱۳۸۴. پیوندشناسی در وبسایتهای کتابخانه‌های دانشگاهی و ارائه نمونه پیشنهادی برای ایجاد پیوندها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: مهری پریخ.

دهقان ابراهیمی، ملیکا. ۱۳۸۸. سنجش قابلیت استفاده وبسایت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی در ایران با روش وب‌سنجی و ارائه الگوی مناسب. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا.

دهقان، شیرین. ۱۳۸۳. مقایسه تولید اطلاعات علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران، ترکیه، عربستان سعودی و مصر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی ایران. استاد راهنما: هما طلاچی.

دیده‌گاه، فرشته. ۱۳۸۸. مطالعه الگوهای مشارکت علمی پژوهشگران ایرانی در پژوهش‌های بین‌المللی (نمایه استادی علوم) طی سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۰۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.

رادباوه، علی. ۱۳۷۶. تعیین نشریات ادواری هسته مراکز و موسسات تحقیقات تحت پوشش وزارت جهاد سازندگی (آبخیزداری، جنگل و مراتع، دامپروری، سرم‌سازی و فنی‌مهندسی) و مطالعه هزینه-سودمندی آنها.

رامشک، محمدرضا. ۱۳۸۱. بررسی وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کاشان طی سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.

ربیع‌زاده‌فرد، زهرا. ۱۳۷۸. بررسی وضعیت استناد در مدخل‌های اعلام جغرافیایی لغت‌نامه دهخدا. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، رشته کتابداری. استاد راهنما: محمود حقیقی؛ استاد مشاور: سیمین قطبی.

رجبعلی بگلو، رضا. ۱۳۸۵. بررسی رابطه وب‌سنجی و میزان استفاده از عناصر فراداده‌ای دابلین‌کور در مجلات الکترونیکی دسترسی آزاد در رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: عبدالرسول جوکار.

رحمانی، مهرزاد. ۱۳۸۸. بررسی تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه شیراز در سطوح ملی و بین‌المللی ISI طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.

رحیمی، ماریه. ۱۳۸۳. بررسی میزان تاثیر عوامل موثر بر همکاری علمی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: رحمت‌اله فتاحی. استاد مشاور: محمد رضا داورپناه.

رخش، فریبا. ۱۳۸۴. بررسی وضعیت استناد به منابع اینترنتی در مقالات، مجلات علمی پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در سال‌های ۸۱-۷۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: محمدرضا علی‌بیگ.

رستمی، پریوش. ۱۳۸۷. بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۸۰-۱۳۸۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: نصرت ریاحی نیا.

رضازاده، زهرا. ۱۳۸۷. بررسی میزان استناد به مقالات همایش‌های علمی فارسی در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵: تحلیل استنادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال. استاد راهنما: ناهید بنی‌اقبال؛ استاد مشاور: نشانه پاکدامن.

رضایی افخم، فاطمه. ۱۳۷۲. بررسی روند موضوعی و تعیین موضوعات و نشریات هسته مقالات چکیده شده در پایگاه لیزا- بین سال‌های ۱۹۸۶-۱۹۹۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران.

رضوی، علی اصغر. ۱۳۷۹. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس (۷۷-۷۲). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی. استاد راهنما: علی شکویی.

رفعی، فاطمه. ۱۳۸۰. بررسی نقش زنان در خلق آثار ادبیات کودک و نوجوان در دهه ۷۰ (۷۰-۷۹)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: یحیی دوستدار. استاد مشاور: زهره میرحسینی.

رنجبر، جهانگیر. ۱۳۸۱. تعیین نشریات هسته لاتین دانشکده ادبیات و علوم انسانی و دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شیراز در کتابخانه بااستفاده از قانون برادفورد و نظرات اعضای هیات علمی دانشکده‌ها سال ۲۰۰۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: زهیر حیاتی.

روایتی، نرگس. ۱۳۸۸. تحلیل پیوند وب‌سایتهای دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران با استفاده از روشهای عامل تأثیرگذار وب، دسته‌بندی خوشه‌ای و ترسیم نقشه دوبعدی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، استاد راهنما: محمد حسین دیانی؛ استاد مشاور: رحمت اله فتاحی.

روستاآزاد، لیلا. ۱۳۸۸. ارزیابی برونداد علمی استادان و دانشیاران دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران از طریق اندازه‌گیری شاخص هیرش. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: محمدرضا علی بیگ؛ استاد مشاور: روح انگیز جمشیدی.

رویائی، حمیدرضا. ۱۳۷۶. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دکترای علوم انسانی دانشگاه‌های تربیت مدرس و آزاد اسلامی در رشته‌های مختلف علوم انسانی سال ۱۳۷۰-۱۳۷۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: علی شکویی.

ریاحی نیا، نصرت. ۱۳۷۲. بررسی میزان کاربرد نشریات ادواری لاتین در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری دانشگاه (تربیت مدرس، تهران، علوم پزشکی ایران و شیراز) از سال ۱۳۷۴-۱۳۷۱.

زارع پور، رقیه. ۱۳۷۳. بررسی میزان همپوشانی عناوین نشریات ادواری خارجی در کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز و بیمارستانهای تابعه در شهر شیراز سال‌های ۱۹۹۰-۱۹۹۲.

زاهد زاهدانی، مریم. ۱۳۷۹. اعضاء هیأت علمی دانشگاه شیراز و تولید اطلاعات علمی: بررسی کمی سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۶۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهران.

زندى، فاطمه. ۱۳۷۸. بررسی استنادی مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز در سال‌های ۶۶-۷۵. دانشگاه شهید چمران اهواز.

زندى، محمد حسین. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشکده علوم اقتصادی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۸۱. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال.

سالاری، محمود. ۱۳۷۸. بررسی تطبیقی میزان استفاده از پایان‌نامه‌ها در مجله‌های علمی سه رشته علوم تربیتی، روانشناسی و کتابداری بعد از انقلاب اسلامی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمد حسین دینانی؛ استاد مشاور: رحمت الله فتاحی.

سبکتکین، نادر. ۱۳۷۴. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دکترای حرفه‌ای دامپزشکی از نظر استناد به پایان‌نامه‌های همین رشته. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: علی سینائی.

سعادت، رسول. ۱۳۸۸. بررسی میزان استنادات مقالات پایگاه ISI web of science به مجلات دسترسی آزاد پایگاه DOAJ در طول سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۸. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان.

سندی، مریم. ۱۳۷۲. بررسی وضعیت و میزان همپوشانی عناوین نشریات ادواری انگلیسی موجود در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی در سال ۱۹۹۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی.

سخایی، فرزانه. ۱۳۸۲. بررسی پایان‌نامه‌های مورد استناد به عنوان عامل اثر گذار در مجموعه مآخذ پایان‌نامه‌های رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران (۱۳۵۷-۱۳۸۰). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: محمود حقیقی.

سعیدی حسن‌کندی، حسین. ۱۳۸۳. تعیین پوشش موضوعی و همپوشانی عناوین مجلات در مجموعه‌های نشریات الکترونیکی موجود در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: محمدرضا علی بیگی.

سلیمانی، حجت‌الله. ۱۳۷۶. بررسی بسامد استفاده مجلات غیر فارسی‌دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران در سال‌های ۱۹۹۴-۱۹۹۵ و میزان همپوشانی آنها. دانشگاه علوم پزشکی ایران.

سلیمی جهرمی، معصومه. ۱۳۶۶. کاربرد قانون (مدل) برادفورد در بررسی استفاده از نشریات ادواری علوم پزشکی در ایران.

سندسی، مریم. ۱۳۷۲. بررسی وضعیت و میزان همپوشانی عناوین نشریات ادواری غیرفارسی موجود در کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی در سال ۱۹۹۲. دانشگاه علوم پزشکی ایران.

سهیلی، فرامرز. ۱۳۸۵. تحلیل پیوندهای وب سایتهای نانو فناوری با استفاده از روشهای دسته‌بندی خوشه‌ای، عامل تأثیرگذار وب و ترسیم نقشه دو بعدی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اهواز. استاد راهنما: فریده عصاره.

سیفی رستمی، میترا. ۱۳۷۹. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان رشته‌های حقوق بین الملل و روابط بین الملل دانشگاه تهران در فاصله سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۶۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: ماندانا صدیق بهزادی.

شاهدباغی، اعظم. ۱۳۸۲. مطالعه وضعیت استناد در نشریات مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

شاهمیری، احمد. ۱۳۷۸. تحلیل محتوای مقالات مجلات کشاورزی به زبان فارسی در دانشکده‌های کشاورزی دانشگاه‌های ایران از آغاز نشر تا پایان سال ۱۳۷۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: علی شکوئی.

شجاعی، ندا. ۱۳۷۸. شناسایی و طبقه‌بندی روش‌های سنجش تأثیر سیاستهای علم و تکنولوژی در فرآیند توسعه کشورها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت صنایع گرایش سیستمهای اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه علم و صنعت ایران. استاد راهنما: علی‌احمدی، علیرضا.

شفیعی، سلیمان. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد شیمی در چهار گرایش: آلی، تجزیه، معدنی، فیزیک طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۹ در دانشگاه شیراز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهران.

شفیعی، فریال. ۱۳۷۹. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان رشته زبان و ادبیات عرب دانشکده ادبیات دانشگاه تهران سال‌های ۱۳۷۷ - ۱۳۷۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: طاهره علومی.

شکفته، مریم. ۱۳۷۷. تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های گیاهان دارویی ارائه شده به دانشکده داروسازی و مقایسه نتایج حاصل از آن با الویتهای پژوهشی. دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: دکتر اسدی.

شهبازی یوزبند، رحیم. ۱۳۷۹. مدارک میان اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی شیراز و تبریز با توجه به مقالات منتشر شده در سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۸ در داخل کشور: مطالعه کتابسنجی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهرداد.

شهرزادی، لیلا. ۱۳۸۳. تعیین هزینه سودمندی مجموعه‌های نشریات الکترونیکی سال ۲۰۰۳ در دانشگاه‌های دولتی تهران. دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: محمدرضا علی بیگی.

شیخی نژاد، زینب. ۱۳۸۶. بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی دولتی ایران (۱۳۸۴-۱۳۸۰). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

صابری، محمد کریم. ۱۳۸۶. بررسی استنادهای وبی مقالات منتشر شده در مجلات دسترسی آزاد موجود در آی‌اس‌آی در حوزه علوم اجتماعی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: صدیقه محمد اسماعیل؛ استاد مشاور: علی شاه‌شجاعی.

صراف زاده، مریم. ۱۳۷۸. بررسی سهم ایران در تحقیقات کشاورزی جهان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران.

صمدی، لاله. ۱۳۸۵. بررسی تطبیقی گزارش استنادی نشریات ایران در پایگاه اطلاعاتی کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز (PJCR) و خدمات گزارش استنادی نشریات (JCR) در پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: صدیقه محمد اسماعیل؛ استاد مشاور: علی شکوئی.

صوراسرافیل، بهناز. ۱۳۷۲. تعیین نشریات ادواری اصلی سالهای ۹۲-۱۹۹۰ با استفاده از روش تحلیل هزینه بهره‌وری در کتابخانه مرکز علوم پزشکی شهید بهشتی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.

طالبی، محمد. ۱۳۷۱. بررسی شاخصهای کلان علم و تکنولوژی کشور با تاکید بر مقالات علمی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، دانشگاه علم و صنعت. استاد راهنما: علیرضا علی احمدی و علی طالبیان.

طالعی، عبدالحسین. ۱۳۷۴. پژوهشی در منابع و مستندات تهذیب الاحکام شیخ طوسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. استاد راهنما: علی اکبر غفاری.

طاهری، سعید. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته مهندسی برق گرایش مخابرات دانشگاه‌های شیراز، صنعتی اصفهان و علم و صنعت ایران از سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۹ (با تهیه لوح فشرده فهرست پایان‌نامه‌ها و مآخذ آنها و طراحی نرم‌افزار بانک اطلاعاتی تحلیل). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: زهیر حیاتی.

طباطبایی، طیه. ۱۳۸۴. بررسی منابع مورد استفاده در مدخلهای مشترک دانشنامه جهان اسلام و دایره المعارف اسلام (چاپ لندن، ویرایش ۲). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: محمود حقیقی.

طباطبایی، یوسف. ۱۳۸۷. تحلیل خوداستنادی مقاله‌های پژوهشگران ایرانی، نمایه شده در پایگاه استنادی Web of Science در سال ۲۰۰۳. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: کیوان کوشا.

طباطبایی‌فر، شادی. ۱۳۸۸. بررسی دلایل هم پیوندی وبسایتهای مراکز تحقیقاتی داخلی علوم زیست‌شناسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. استاد راهنما: کیوان کوشا و نادر نقشینه.

طیفوری، فاطمه. ۱۳۸۳. بررسی وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه پیام نور طی سال‌های ۷۵-۸۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: آتش جعفرتژاد؛ استاد مشاور: فریدون آزاده.

عابدی، هدی. ۱۳۸۷. بررسی روابط میان رشته‌ای مقالات علم و فناوری Nanoy ایران نمایه شده تا پایان سال ۲۰۰۷ میلادی: مطالعه استنادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا.

عامل، فرزانه. ۱۳۸۶. بررسی رفتار خوداستنادی در پایگاه نمایه‌نامه استنادی علوم (و مقایسه پژوهشگران ایرانی و غیرایرانی). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمدرضا داورپناه؛ استاد مشاور: محمد حسین دیانی.

عباسپور، حسن. ۱۳۸۱. بررسی وضعیت تولید اطلاعات توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال‌های ۷۹-۱۳۷۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی. استاد راهنما: عبدالرسول سبحانی.

عبدالمجید، امیرحسین. ۱۳۸۸. بررسی تحلیلی و استنادی مقالات تألیفی حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در مجلات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی فارسی طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۳. ارشد چمران اهواز. راهنما: فریده عصاره.

عزیزخانی، زهرا. ۱۳۸۸. تحلیل بسامد استنادی مقالات مجلات آی.اس.آی حوزه شیمی آلی (۲۰۰۶) موجود در الزویر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: کیوان کوشا.

عصاره، فریده. ۱۳۶۵. بررسی وضع استناد در مجلات پزشکی فارسی: مجلات دانشکده‌های پزشکی دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی و مشهد در سال‌های ۵۶-۱۳۵۴. دانشگاه تهران. استاد راهنما: عباس حری.

عطارها، حامد. ۱۳۸۸. بررسی جهت‌گیری‌های موضوعی در تولیدات علمی ایران و کشورهای خاورمیانه در نمایه گسترش‌یافته استنادی علوم (SCI-EXPANDED) در سال‌های ۲۰۰۷-۱۹۹۸. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما ندارد.

علائی آرانی، محمد. ۱۳۸۷. مطالعه رابطه میان پروانه‌های ثبت اختراع و تولیدات علمی مخترعان ایرانی بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۷ میلادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: نادر نقشینه.

علی بیگ، محمد رضا. ۱۳۶۶. بررسی عناوین مشترک بین ایندکس مدیکوس و اکسپتامدیکا.

علیزاده، حمید. ۱۳۸۰. بررسی میزان همپوشانی عناوین مقالات و مجلات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی ERIC, LISA, ISA در سال‌های ۱۹۹۶-۱۹۹۸. دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهراد.

علی‌مردانی، فاطمه. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۸۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال.

فارسی، قربانعلی. ۱۳۸۰. طرح پیشنهادی نمایه استنادی علوم جمهوری اسلامی ایران. دانشگاه شهید چمران.

فخاری، حبیب‌الله. ۱۳۷۳. بررسی استنادهای پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.

فرخ‌نیا، ملیحه. ۱۳۸۴. بررسی مقالات پزشکی مجلات انگلیسی زبان ایران نمایه شده در چند پایگاه اطلاع‌ای منتخب در سال‌های ۲۰۰۱-۲۰۰۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران.

فروزانی، نوشین. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد مهندسی معدن دانشکده فنی دانشگاه تهران از سال ۷۹ - ۱۳۷۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: آتش جعفرنژاد؛ استاد مشاور: مهرداد نیکنام.

فروغی‌نیا، فیض‌الله. ۱۳۸۲. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (۱۳۷۲-۱۳۸۱). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال.

فروغی‌نیا، فیض‌اله. ۱۳۸۲. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (۱۳۷۲-۱۳۸۱). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال.

فریدوش، فاطمه. ۱۳۸۹. ارزیابی و مقایسه تولیدات علمی اعضای هیئت علمی گروه‌های دانشگاهی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران با کشورهای منتخب ترکیه چین مالزی و هند در سال‌های ۲۰۰۵-۲۰۰۹ در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس. دانشگاه پیام‌نور مشهد.

پیوست: کتابشناسی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد □ ۱۳۲

فهمیان، مونا. ۱۳۸۱. بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه تربیت مدرس از سال ۱۳۷۰ لغایت ۱۳۷۹. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی. استاد راهنما: سعید رضایی شریف آبادی.

قاسمی، علی حسین. ۱۳۷۷. بررسی وضعیت مدارک و مجلات نمایه شده در سه بانک اطلاعات کشاورزی CAB, Agri, Agricola در فاصله زمانی ۱۹۹۴-۱۹۶۸.

قاضی میرسعید، جواد. ۱۳۷۳. تعیین مجلات هسته دندانپزشکی با استفاده از میزان تولید و استناد به آنها در مدل‌این و نمایه‌نامه استنادی علوم سال ۱۹۸۸. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: عباس حری.

قاضی‌پور، فریده. ۱۳۸۱. عوامل هنجاری و سازمانی موثر بر میزان تولید علمی اعضای هیات علمی (جامعه دانشگاهی و پژوهشی). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء(س)، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی. استاد راهنما: منصوره اعظم آزاده.

قاضی‌نوری، مریم. ۱۳۸۵. بررسی میزان استفاده از منابع کتابخانه دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی در تدوین پایان‌نامه‌های دانشجویان کارشناسی ارشد این دانشکده (۱۳۸۰-۱۳۸۴). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: محمود حقیقی.

قدیگي، سودابه. ۱۳۷۹. بررسی وضعیت استفاده از منابع درمآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته تاریخ دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران از سال ۱۳۴۳-۱۳۷۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: محمود حقیقی.

قدیمی، علی. ۱۳۸۲. بررسی چگونگی استفاده پژوهشگران مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌های صدا و سیما از شبکه‌اینترنت و استناد به منابع اطلاعاتی آن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: معصومه باقری.

قزلی، لادن. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی طرحهای پژوهشی دانشگاه فردوسی مشهد در دو حوزه علوم انسانی/اجتماعی و علوم پایه و کشاورزی. دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: رحمت الله فتاحی؛ استاد مشاور: محمد حسین دیانی.

قطبی، سیمین. ۱۳۷۶. بررسی وضعیت استفاده از منابع در مقالات دایرة المعارفهای فارسی منتشر شده در ایران.

قنایزچیان، غزاله. ۱۳۸۵. شناسایی الگوی روابط فرارشته‌ای مقالات تالیفی پنج نشریه هسته رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران با سایر رشته‌ها طی دوره دهساله ۷۳-۸۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.

پیوست: کتابشناسی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد □ ۱۳۳

کریمی، رضا. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد مرتبط با حضرت امام خمینی (س) موجود در موسسه تنظیم و نشر حضرت امام خمینی (س). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: علی شکوئی.

کریمیان‌مزیدی، محمدعلی. ۱۳۷۸. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد آبیاری دانشگاه‌های شهید چمران اهواز، تهران، شیراز و فردوسی مشهد (۱۳۶۷-۱۳۷۷). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفر مهراد.

کولانیان، فردین. ۱۳۷۶. بررسی میزان کاربرد انواع منابع اطلاعاتی در طرح‌های تحقیقاتی مؤسسه واکسن و سرم‌سازی رازی کرج (تحلیل استنادی نشریه آرشیو مؤسسه رازی) ۱۳۷۵-۱۳۱۷. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی تهران شمال. استاد راهنما: یحیی دوستدار.

کیانمهر، احترام. ۱۳۸۵. تحلیل استنادی مقالات منتشر شده در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی از سال ۱۳۷۵ تا پایان سال ۱۳۸۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: نجلا حریری؛ استاد مشاور: مهرداد نیکنام.

کیوان، کوشا. ۱۳۸۶. مقایسه کمی و کیفی میان استادهای آی.اس.آی و برگرفته از وب به مقالات مجلات علوم و علوم اجتماعی: کاربرد وب سنجی در مطالعه رویه‌های ارتباطات علمی رسمی و غیر رسمی. پایان‌نامه دکتری تخصصی. دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: عباس حری.

گلایان، محمد. ۱۳۷۹. مقایسه فعالیتهای علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های ایران در ۲ گروه استفاده‌کننده و غیر استفاده‌کننده از پست الکترونیکی. دانشگاه شهید چمران.

گلنجا، مرضیه. ۱۳۸۸. میزان همبستگی خود استنادی مجله با ضریب تأثیر در نشریات علمی معتبر منتشر شده در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز. استاد راهنما ندارد.

گنجی، علیرضا. ۱۳۸۳. مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. گروه کتابداری. استاد راهنما: اسدالله آزاد.

لوک‌زاده، علی. ۱۳۸۴. تحلیل استنادی منابع و مآخذ پایان‌نامه‌های دانشگاه امام صادق از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران شمال.

لولاگر، فهیمه. ۱۳۷۲. بررسی مقالات منتشر شده در زمینه علوم و صنایع غذایی در نشریات علمی - پژوهشی فارسی و مجامع علمی دانشگاهی از سال ۱۳۵۷ لغایت ۱۳۷۱. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: پروین زندی.

محبی، رویا. ۱۳۸۷. تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری مهندسی عمران - زلزله و زلزله‌شناسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: علی شکویی؛ استاد مشاور: زهرا اباذری.

محسنی، مهدی. ۱۳۸۴. مقایسه رفتارهای استنادی دانشجویان کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های ایران براساس منابع پایان‌نامه‌های آنان طی سال‌های ۱۳۸۳-۱۳۷۷ به منظور تعیین مجلات هسته و هزینه سودمندی آنها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز. استاد راهنما: فریده عصاره.

محمد حسن‌زاده، حافظ. ۱۳۸۸. بررسی روند تولیدات علمی نویسندگان داخل ایران در حوزه علوم پزشکی طی سال‌های ۱۹۷۸-۲۰۰۷ از طریق پایگاه‌های استنادی وب آو ساینس و اسکوپوس. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران. استاد راهنما: رقیه اسکروچی؛ استاد مشاور: محمود رضا گوهری.

محمدزاده، فاطمه. ۱۳۷۶. بررسی وضع استناد در مجلات فارسی کتابداری و اطلاع‌رسانی جاری از آغاز نشر تا پایان سال ۱۳۷۴. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه تهران. استاد راهنما: محمود حقیقی؛ استاد مشاور: عباس حری.

محمد قاسم‌پور، محمد. ۱۳۸۸. بررسی میزان و مقایسه تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی تیپ یک کشور در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷ میلادی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری، دانشگاه شهید چمران اهواز. استاد راهنما: فریده عصاره.

محمدی، احسان. ۱۳۸۷. ترسیم نقشه علمی نانو تکنولوژی در ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: نجلا حریری؛ استاد مشاور: کیوان کوشا.

محمدی، لیلا. ۱۳۸۱. تحلیل استنادی مآخذ مقالات نشریات علوم پزشکی انگلیسی زبان ایران و میزان دسترسی رایگان به متن کامل مجلات مورد استفاده از طرق وب سایتهای اینترنت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی. استاد راهنما: معصومه سلیمی جهرمی.

مختاری‌نبی، ابراهیم. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مقالات تالیفی مدیریت در مجلات مورد تأیید کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۷۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: حسین مختاری معمار.

مرادی، بهزاد. ۱۳۸۱. بررسی استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه‌های اصفهان و شیراز بین سال‌های ۱۳۷۱-۱۳۷۹. استاد راهنما: جوکار.

مرادی، شیمیا. ۱۳۸۴. بررسی تطبیقی و تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال و علوم و تحقیقات تهران بین سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۸۳. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، گروه کتابداری. استاد راهنما: زهرا اباذری.

مظفری غربا، رستم. ۱۳۸۴. بررسی و مقایسه استنادهای پایان‌نامه‌های دکتری شیمی دانشگاه تهران و دانشگاه تربیت مدرس. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: غلامرضا فدایی عراقی.

مظفریان، مهنوش. ۱۳۸۴. بررسی میزان مشارکت تولیدکنندگان مقالات علمی ایران در پایگاه ISI بر اساس جنسیت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: علی شکویی؛ استاد مشاور: شاپور اعتماد.

مقصودی، رویا. ۱۳۷۸. بررسی استنادی و تطبیقی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و روانشناسی تربیتی دانشگاه‌های اهواز و شیراز در سال‌های ۷۲-۷۶. دانشگاه شهید چمران.

مهری، اعظم. ۱۳۸۶. بررسی مقایسه‌ای میزان تولید علم اعضای هیات علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی و دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان تهران از سال ۱۳۸۵ - ۱۳۷۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد همدان. استاد راهنما: زهره میرحسینی؛ استاد مشاور: مهرداد نیکنام.

موسوی، شهرآذر. ۱۳۶۶. تحلیل استنادی مقالات سرگذشت‌نامه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. استاد راهنما: عباس حری.

میرطاهری، مریم. ۱۳۸۸. تحلیل میزان تمایل به کار تیمی در محیط‌های تولید علم و دانش «مطالعه موردی: گروه‌های مدیریت در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: طهمورث حسنقلی پور.

نادری، سمانه. ۱۳۸۸. بررسی عامل تأثیر مجلات نمایه شده در آی اس آی که مقالات نویسندگان ایرانی را به چاپ رسانده‌اند. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. استاد راهنما: کیوان کوشا؛ استاد مشاور: علی اکبر صبوری.

نادری پور، سوسن. ۱۳۷۲. بررسی میزان همپوشانی مقالات و مجلات چکیده نامه زیست‌شناسی و نمایه نامه پزشکی در زمینه باکتری‌شناسی پزشکی.

نجفی، طیه. ۱۳۸۲. تحلیل استنادی مقالات برگزیده اعضای هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد در محدوده زمانی ۱۳۸۱-۱۳۷۹. دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمدحسین دینانی؛ استاد مشاور: اسدالله آزاد.

نجفی، کبری. ۱۳۸۶. تعیین ضریب تأثیر نشریات پزشکی فارسی مورد تأیید کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۵. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد تهران شمال.

نصراللهی، نورالله. ۱۳۸۰. بررسی عوامل بازدارنده و مشوق فعالیت‌های علمی - پژوهشی اعضای هیات علمی گروه‌های کتابداری دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. دانشگاه فردوسی مشهد.

نقدی، علی. ۱۳۸۳. مطالعه کتابسنجی کتابهای ترجمه‌شده در حوزه‌های علوم پایه، مهندسی، کشاورزی و پزشکی بین سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۷۹. دانشگاه فردوسی مشهد. استاد راهنما: محمد رضا داورپناه؛ استادمشاور: رحمت الله فتاحی.

نیکزاده، مهسا. ۱۳۸۹. بررسی تطبیقی شبکه‌های هم‌تالیفی در حوزه‌های روانشناسی، کتابداری، اقتصاد و مدیریت طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹ در پایگاه ISI. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات. استاد راهنما: دکتر نجلا حریری؛ استاد مشاور: دکتر حمید رضا جمالی مهموئی.

هراتی، طلعت. ۱۳۷۹. تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های فارغ التحصیلان رشته مدیریت دانشکده مدیریت دانشگاه تهران سال‌های ۱۳۷۴-۱۳۷۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: طاهره علومی.

ورزنده، کیهان. ۱۳۷۳. بررسی میزان همپوشانی مجلات و مقالات چکیده نامه اکسپریمادیکا و نمایه نامه‌ایندکس مدیکوس در زمینه فیزیوتراپی از سال ۱۹۸۸-۱۹۹۱.

ولایتی، خالد. ۱۳۸۷. بررسی میزان همکاری‌های علمی ایران با کشورهای همجوار طی سال‌های ۱۳۶۹ تا ۱۳۸۶. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: علیرضا نوروزی.

یارمحمدی، علی. ۱۳۷۷. بررسی میزان همپوشانی عناوین نشریات مورد اشتراک غیر فارسی فنی و مهندسی در دانشگاه‌های تربیت مدرس، صنعتی شریف و امیرکبیر در سال ۱۹۹۶.

یوسفی ارجمند، آرش. ۱۳۸۵. تحلیل محتوای کیفی مجلات علمی و دیدگاه‌های صاحب نظران با توجه به مبانی نظری پویایی‌های علم. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، گروه کتابداری. استاد راهنما: محمد توکل.

کتاب‌های فارسی

اعتماد، شاپور، یحیی امامی، و مسعود مهرابی. ۱۳۸۳. سی سال تولید جهانی علم ایران. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

امین‌پور، فرزانه. ۱۳۸۶. مقدمه‌ای بر علم‌سنجی. اصفهان: دانشگاه اصفهان.

انصافی، سکینه و حسین غریبی. ۱۳۸۱. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۱۹۹۹*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

انصافی، سکینه و حسین غریبی. ۱۳۸۱. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۰*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

انصافی، سکینه و حسین غریبی. ۱۳۸۱. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۱*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

انصافی، سکینه و حسین غریبی. ۱۳۸۳. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۲*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

انصافی، سکینه و حسین غریبی. ۱۳۸۳. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۳*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

حری، عباس. ۱۳۸۲. *تحلیل استنادی در دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی، سرویراستار عباس حری، ج ۱*. ۶۱۶-۶۲۰. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی. ۱۳۸۰. *ارزیابی علم و فناوری در جمهوری اسلامی ایران*.

رسول‌آبادی، مسعود، ادیب خضری، و فردین غریبی. ۱۳۸۹. ضریب تأثیر مجلات قابل استفاده اعضای هیئت علمی و پژوهشگران دانشگاهها و دانشجویان علوم کتابداری. سندجک نشر شاسوسا.

سادات خلیلی، زهرا، و حسین غریبی. ۱۳۸۷. *دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۵*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی.

شورای عالی انقلاب فرهنگی. ۱۳۸۲. شاخصها و فرایند ارزیابی علم و فناوری در جمهوری اسلامی ایران. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی.

شورای عالی انقلاب فرهنگی. ۱۳۸۴. شاخصهای ارزیابی آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران. تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی.

طباطبائیان، سید حبیب‌الله، رضا نقی زاده، و آرمان خالدی. ۱۳۸۹. مروری بر مدل‌های ارزیابی توانمندی فناوری در سطح ملی. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

طهرانچی، محمد مهدی. ۱۳۸۹. پژوهش: وضع موجود و طراحی وضعیت مطلوب. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

عصاره، فریده، غلامرضا حیدری، فیروزه زارع فراشبندی، و محسن حاجی‌زین‌العابدینی. ۱۳۸۸. از کتاب‌سنجی تا وب‌سنجی: تحلیلی بر مبانی، دیدگاه‌ها، قواعد و شاخص‌ها، تهران: چاپار.

علیجانی، رحیم، و نورالله کرمی. ۱۳۸۷. مطالعات سنجش کمی کتاب‌سنجی، علم‌سنجی، اطلاع‌سنجی، وب‌سنجی. تهران: چاپار.

مهراد، جعفر، و محمدحسین دینانی. ۱۳۸۴. *ارزیابی علم و فناوری در جمهوری اسلامی ایران: اولین ارزیابی خرد دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی دولتی ۱۳۸۱*، زیر نظر هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی. تهران: شورای انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی.

مهراد، جعفر، و رؤیا مقصودی دریه. ۱۳۸۷. *تولید علم/ایران ۱۳۸۴-۱۳۸۲*. تهران: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری و چاپار.

مهراد، جعفر، و علی گزنی. ۱۳۸۷. راهنمای استفاده از طلایه‌داران علم ایران در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC). شیراز: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

مهراد، جعفر، علی گزنی، و فاطمه شریفانی. ۱۳۸۶. طلایه‌داران علم: استنادها و مقالات برتر دانشمندان ایرانی در مجلات معتبر بین‌المللی. شیراز: کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، و حمزه علی نورمحمدی. ۱۳۸۶. *وضعیت تولید علم/ایران و کشورهای منطقه در سال ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ بر اساس آمار مؤسسه اطلاعات علمی (ISI)*، با همکاری علی اعتمادی فرد، اسماعیل وزیری. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن‌زاده، و حمزه علی نورمحمدی. ۱۳۸۷. *یک و نیم دهه تولیدات علمی ایران و جهان در (ISI 2007-1993)*. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن‌زاده، و حمزه علی نورمحمدی. ۱۳۸۷. تحلیلی بر اشاعه دانش ایران در جهان (۱۹۹۳ تا ۲۰۰۷). همکاران گردآوری اطلاعات علی اعتمادی فرد. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

نوروزی چاکلی، عبدالرضا، محمد حسن‌زاده، و حمزه علی نورمحمدی. ۱۳۸۷. سنجش و ارزیابی علم، فناوری و نوآوری: مفاهیم و شاخص‌های بین‌المللی. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

پیوست: کتابشناسی کتاب‌های فارسی □ ۱۳۹

نیاکان، شهرزاد، و حسین غریبی. ۱۳۸۴. دانش ایران در سطح بین‌المللی سال ۲۰۰۴، تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی.

مقالات مجلات انگلیسی

- Abbasi, Alireza, Jörn Altmann and Junseok Hwang. 2010. Evaluating scholars based on their academic collaboration activities: two indices, the RC-index and the CC-index, for quantifying collaboration activities of researchers and scientific communities. *Scientometrics* 83 (1):1-13
- Abdoli, Mahshid, and Kayvan Kousha. 1386. Web Citations vs. ISI and Scopus Citations: Can Web be Better Impact Indicator for Persian Medical Science Research. *Faslname Ketab* 18 (3):20-30.
- Afsharnia, S, and R. Abbasi. 2006. The assessment of Iranian scientific journals. *Iranian Journal of Information Science and Technology* 4 (2): 55-67
- Afsharnia,S, and S. Vaez-Zadeh. 2005. Review of science and technology status in Iran. *Iranian Journal of Information Science and Technology* 3 (1): 3-17
- Alijani, Rahim, andNooralah Karami. 2010. A Review of Scientific Productions by Iranian Researchers on Stem Cells in the ISI Database,Yakhteh. *Medical Journal* 11 (4): 456-458.
- Aminpour, Farzaneh, and Payam Kabiri. 2009. Science production in Iran: the scenario of Iranian medical journals. *Journal of Research in Medical Sciences* 14 (5): 313-322.
- Aminpour, Farzaneh, Payam Kabiri, Mohammad Ali Boroumand, Abbas Ali Keshtkar, and Seyed Shamsoddin Hejazi. 2010. Iranian Medical Universities in SCIE: evaluation of address variation.*Scientometrics* 85 (1): 53-63.
- Aminpour, Farzaneh, Payam Kabiri, Zahra Otroj and Abbas Ali Keshtkar. 2009. Webometric analysis of Iranian universities of medical sciences. *Scientometrics* 80 (1): 253-264.
- Aminpour, Farzaneh. 2007. Research performance of Isfahan University of Medical Sciences in 1385 (April 2006- March 2007). *Journal of Research in Medical Sciences* 12 (6): 308-314.
- Asemi, Asefeh. 2010. A citation analysis of Iranian journals to open access (OA) articles and journals. *Scientometrics* 82 (3): 487-494.
- Aslani, J, H. Khedmat, S. Assari, H.-R. Khoddami-Vishte, F. Alaeddini, B. Einollahi, and N. Simforoosh. 2007. Transplantation research in Iran: a bibliometric study. *Transplantation Proceedings* 39 (4): 788-89.
- Assari, S. 2008. How Iran could maintain its peak of transplantation publication? *Annals of transplantation.quarterly of the Polish Transplantation Society* 13(3): 48-49.
- Assari, S., and M. Ahmadyar. 2009. Dental research in Iran: a bibliometric analysis of electronically available literature. *International dental journal* 59 (4): 210-214.
- Assari, Shervin. 2009. Domestic versus international Iranian transplantation publication: A comparative study. *Annals of transplantation: Quarterly of the Polish Transplantation Society* 14 (3): 58-61.

- Baradar, R , H. Abedi, and S. M. Musavi. 2010. The Growth and Interdisciplinary Patterns of Nanoscale Research in Iran. *International Journal of Information Science and Management* 8 (2).
- Davarpanah, M. R, and S. Aslekia. 2008. A scientometric analysis of international LIS journals: Productivity and characteristics. *Scientometrics* 77 (1): 21–39.
- Davarpanah, Mohammad Reza. 2010. A scientometric model for the assessment of strength and weakness of scientific disciplines: A domain-based analysis. *Library Review* 59 (8): 596 – 605.
- Einollahi, B. 2007. Nephrology research output in Iran in a decade. *Iranian Journal of Kidney Diseases* 1 (2): 57-62.
- F. Azizi, A. Etemadi, R. Hajipoor, and N. Mortazavi. 2004. Trends of publication in medical journals in Iran in the 1990s. *Saudi Medical Journal* 25 (Supl.): S34.
- FadaieAraghi, G. R.2008. Some new measures for scientific measurement. *International Journal of Information Science and Technology* 6 (1): 17-26.
- Ghane, M. R. 2010. Self-Citation in PJCR's Engineering Journals and their Significance in Determining Impact Factor during 2002-2006. *International Journal of Information Science and Management* 8 (1): 21-37
- Harirchi, Goya, Göran Melin and Shapour Etemad. 2007. An exploratory study of the feature of Iranian co-authorships in biology chemistry and physics. *Scientometrics* 72 (1): 11–24.
- Hassanzadeh, H. Mohammad, A. Samadikuchaksaraei, F. Shokrane, A. Valinejad, H. Abolghasem-Gorji, and C. Yue. 2010. A Bibliometric Overview of 30 Years of Medical Sciences Productivity in Iran. *Archives of Iranian Medicine* 13 (4) 313-317.
- Hayati , Zouhayr, and Fereshteh Didegah.2010. International scientific collaboration among Iranian researchers during 1998-2007. *Library Hi Tech* 28(3): 433-446.
- Hayati, Zouhayr, and Saeideh Ebrahimi. 2009. Correlation between quality and quantity in scientific production: A case study of Iranian organizations from 1997 to 2006. *Scientometrics* 80 (3): 627–638
- Isfandyari Moghaddam, A , M. K. Saberi, and Sedighe. Mohammad Esmaeel. 2010. Availability and Half-life of Web References Cited in Information Research Journal: A Citation Study. *International Journal of Information Science and Management* 8 (2): 99-112.
- J. Mehrad, and A. Gazni. 2010. Scientific Impact of Islamic Nations. *International Journal of Information Science and Management* 8 (2).
- J. Mehrad, and M. Naseri. 2010. The Islamic World Science Citation Center: A New Scientometrics System for Evaluating Research Performance in OIC Region. *International Journal of Information Science and Management* 8 (2).
- Kazerani, Maryam, AliSalahi Yekta, and Sudabeh Nowzari. 2010. An Investigation on the Scientific Products: Iran, Turkey, and Greece. *Journal of Paramedical Sciences* 1 (2): 38-42. Available at: <http://www.journals.sbm.ac.ir/index.php/jps/article/viewFile/1715/1517>

- Khaji, A., S. Ghodsi, B. Eftekhari, and M. Karbakhsh. 2010. Trauma Research in Iran: A Report of the Sina Trauma Data Bank. *Archives of Iranian Medicine* 13(1): 17-20.
- Kousha, K., and M. Thelwall. 2007. Google Scholar citations and Google Web/URL citations: A multi-discipline exploratory analysis. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 58 (7): 1055-1065.
- Kousha, K., and M. Thelwall. 2007. How is science cited on the Web? A classification of Google unique Web citations. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 58 (11): 1631-1644.
- Kousha, K., and M. Thelwall. 2008. Assessing the impact of disciplinary research on teaching: An automatic analysis of online syllabuses. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 59 (13): 2060-2069.
- Kousha, K., and M. Thelwall. 2009. Google book search: Citation analysis for social science and the humanities. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 60 (8): 1537-1549.
- Kousha, K., M. Thelwall. 2010. Can the impact of scholarly images be assessed online? An exploratory study using image identification technology. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 61 (9): 1734-1744.
- Kousha, K. 2005. Webometrics and Scholarly Communication: An Overview. *Faslnameh Ketab* 15 (4): 7-16.
- Kousha, Kayvan, and Mike Thelwall. 2006. Motivations for URL citations to open access library and information science articles. *Scientometrics* 68 (3): 501-517.
- Kousha, Kayvan, and Mike Thelwall. 2006. Sources of Google Scholar citations outside the Science Citation Index: A comparison between four science disciplines. *Scientometrics* 74 (2): 273-294.
- Malekafzali, H., M. B. Eftekhari, N. Peykari, F. Sadat Gholami, Sh. Djalalinia, P. Owlia, E. Habibi, B. Mesgarpour, and M. Vasei. 2009. Research Assessment of Iranian Medical Universities, an Experience from a Developing Country. *Iranian Journal of Public Health* 38 (1): 47-49.
- Malekzadeh, Reza, Azarakhsh Mokri, and Pejman Azarmina. 2001. *Medical science and research in Iran*. *Archives of Iranian Medicine* 4 (1): 27 – 39. Available at: <http://www.ams.ac.ir/AIM/0141/malekzadeh0141.html>
- Mehrdad, Morteza, Akbar Heydari, Mohammad Nabi Sarbolouki, and Shapour Etemad. 2004. Basic science in the Islamic Republic of Iran. *Scientometrics* 61 (1): 79-88.
- Moin, Mostafa, Maryam Mahmoudi, and Nima Rezaei. 2005. Scientific output of Iran at the threshold of the 21st century. *Scientometrics* 62 (2): 239-48.
- Mehrad, Jafar. 2003. Journal selection policy and the contribution of Iranian researchers in international journals as specified IN ISI. *Iranian Journal of Information Science and Technology* 1 (2): 46-58.

- Mozaffarian, Mehrnush, and Hamid R. Jamali. 2008. Iranian women in science: a gender study of scientific productivity in an Islamic country. *Aslib Proceedings* 60 (5): 463-473.
- Nejati, Ammar, and Seyyed Mehdi Hosseini Jenab. 2010. A two-dimensional approach to evaluate the scientific production of countries (case study: the basic sciences). *Scientometrics* 84 (2): 357-364.
- Nejatisafa, Ali-Akbar, Mohammad-Reza Mohammadi, VandadSharifi, Reza Rad Goodarzi, ElahehSahimiIzadian, Ali Farhoudian, NaghmehMansouri, and AfarinRahimi-Movaghar . 2006. Iran's Contribution to Child and Adolescent Mental HealthResearch (1973–2002): A Scientometric Analysis. *Iranian Journal of Psychiatry* 1 (3): 93-97.
- Noroozi Chakoli, Abdolreza, M. Hassanzadeh, and H. Nourmohamadi. 2010. Scientific Products of Iran in ISI from 1993 through 2007. *International Journal of Information Science and Management* 8 (2).
- Noruzi, Alireza .2009. Editorial: Wikipedia popularity from a citation analysis point of view. *Webology* 6 (2), editorial 20. <http://www.webology.ir/2009/v6n2/editorial20.html>
- Noruzi, Alireza. 2005. Google Scholar: The New Generation of Citation Indexes. *Libri* 55 (4): 170-180.
- Noruzi, Alireza. 2005. Web impact factors for Iranian universities. *Webology* 2 (1): Available at: <http://www.webology.ir/2005/v2n1/a11.html>
- Noruzi, Alireza. 2006. Web Presence and Impact Factors for Middle-Eastern Countries. *Online Magazine* 30 (2): 22-28.
- Nourbala, Mohammad Hossein, Saeed Taheri, Saeed, E. Habibi, E. Abolhasani, Eghlim Nemati, Vahid Pourfarziani, S. Abbaszadeh, and Behzad Einollahi. 2008. Transplantation research output by Muslim nations: current status, trends and future outlook. *Annals of transplantation: quarterly of the Polish Transplantation Society* 13 (2): 21.
- Osareh , Farideh, and Concepción S. Wilson 2000. Collaboration in Iranian Scientific Publications. *Libri* 52 (2): 88-98.
- Osareh, F, and A. Zare. 2010. A Study on Scientific Product of the University of Tehran in Web of Science Database during 1989-2009. *Technological Convergence and Social Networks in Information Management. S. Kurbanoglu, U. Al, P. Lepon Erdoğan, Y. Tonta and N. Uçak, Springer Berlin Heidelberg* 96: 211-221.
- Osareh, F, and K. W. McCain. 2008. The structure of Iranian chemistry research, 1990–2006: An author cocitation analysis. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 59 (13): 2146-2155.
- Osareh, F, and M. Keshvari. 2010. Visualizing the Structure of Scientific Output of Iranian Scholars in Science Citation Index (SCI) during 2000-2006. *Technological Convergence and Social Networks in Information Management. S. Kurbanoglu, U. Al, P. LeponErdoğan, Y. Tonta and N. Uçak, Springer Berlin Heidelberg* 96: 200-210.

- Osareh, Farideh, and Concepción S. Wilson 2000. A Comparison of Iranian Scientific Publications in the Science Citation Index: 1985–1989 and 1990–1994. *Scientometrics* 48 (3): 427-442.
- Osareh, Farideh, and Concepción S. Wilson. 1997. Third World Countries (TWC) research publications by disciplines: A country-by-country citation analysis. *Scientometrics* 39 (3): 253-266.
- Radmard, AmirReza, Hooman Khademi, Pejman Azarmina, Mohsen Sadat-Safavi, Mehdi Nouraie, Shadi Kolahdouzan, and Reza Malekzadeh. 2005. Iran's biomedical sciences' research output in 2003: a bibliographic analysis of Medline and ExcerptaMedica databases. *Archives of Iranian Medicine* 8 (3): 180 – 183.
- Rezaei-Ghaleh, Nasrollah, and Fereidoun AziziArch. 2007. The Impact Factor-Based Quality Assessment of Biomedical Research Institutes in Iran: Effect of Impact Factor Normalization by Subject. *Archives of Iranian Medicine* 10 (2): 182-189.
- Sharifi, Vandad, Afarin Rahimi-Movaghar, Mohammad Reza Mohammadi, R. Goodarzi, E. Izadian, A. Farhoudian, N. Mansouri, and A. Nejatisafa. 2008. Analysis of mental health research in the Islamic Republic of Iran over 3 decades: a scientometric study. *Eastern Mediterranean Health Journal* 14 (5): 1061.
- Sotudeh, H., and A. Horri. 2007. The citation performance of open access journals: A disciplinary investigation of citation distribution models. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 58 (13): 2145-2156.
- Sotudeh, Hajar, and Abbas Horri. 2007. Tracking open access journals evolution: Some considerations in open access data collection validation. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 58 (11): 1578-1585.
- Sotudeh, Hajar, and Abbas Horri 2009. Countries positioning in open access journals system: An investigation of citation distribution patterns. *Scientometrics* 81 (1): 7-31.
- Sotudeh, Hajar, and Abbas Horri. 2008. Great expectations: The role of Open Access in improving countries' recognition. *Scientometrics* 76 (1): 69–93.
- Sotudeh, Hajar. 2010. Are Iranian scientists recognized as their productivity enhances? A comparison of Iran's impact to global norms in different subfields of Science Citation Index during 2002-2005. *Scientometrics* 83 (1): 39-54.
- Thelwall, Mike, and Kayvan Kousha. 2008. Online presentations as a source of scientific impact? An analysis of PowerPoint files citing academic journals. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 59 (5): 805-815.
- Wilson, Concepción, and Farideh Osareh. 2003. Science and research in Iran: a scientometric study. *Interdisciplinary Science Reviews* 28 (1): 26 – 37.
- Yalpani, Mohamed, Akbar Heydari, and Morteza Mehrdad. 2005. Application of scientometric methods to chemical research in Iran: Reflections on Iran's current science policy. *Scientometrics* 63 (3): 531-547.

- Yousefi-Nooraie, R., M. Akbari-Kamrani, R. Hanneman, and A. Etemadi. 2008. Association between coauthorship network and scientific productivity and impact indicators in academic medical research centers: A case study in Iran. *Health Research Policy and Systems* 6 (9). available at: <http://www.biomedcentral.com/content/pdf/1478-4505-6-9.pdf>

مقالات همایش‌های انگلیسی

- Asadi, Maryam, and Maryam Shekofteh. 2008. *The Relationship between the research activity of Iranian medical universities and their Web Impact Factor*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Asnafi, Amir Reza, and Farideh Osareh. 2006. *A study of collaboration among Iranian News Agencies Website Using Webometric Methods*. Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Asnafi, Amir Reza, Farshid Danesh, and Maryam Pakdaman Naeini. 2010. *A survey of the collaboration rate among Iranian LIS students in producing scholarly articles for annual student conference of Azzahra University during the years 1379-1385*. In: Third International Conference on Webometrics, Informetrics, Scientometrics and Science and Society & Eighth COLLNET Meeting 6-9 March, 2007, New Delhi, India.
- Asnafi, Amir Reza, Maryam Pakdaman Naeeni, and Najimieh Tousi. 2008. *A survey on amount of scientific publications of Iranian scientists and their collaboration in E-Print database*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Asnafi, Amir Reza, and Maryam Pakdaman Naeini. 2009. *Case study on operation of Iranian LIS (library & information science) group weblog during 2006-2008*. Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Beglou, Reza Rajabali. 2008. *Study of the relationship between world university rankings and count of links to them: based on Shanghai university ranking and Times Higher Education*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Biglu, Mohammad Hossein. 2008. *Scientometric study of patent literature in medicine*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Danesh, Farshid, Amir Hossein Abdulmajid, Alireza Rahimi, and Fatemeh Babaie. 2009. *A Survey on collaboration rate among researchers in Medical Science: a case study in Isfahan University of Medical Sciences*. In: Fifth International

Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.

- Danesh, Farshid, Faramarz Soheili, and Afsaneh Shafiei. 2008. *An Analysis of the Links among the Websites of the Iranian government ministries: Using Webometrics methods*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Ehtesham, Hamideh, and Ali Azimi. 2009. *A scientometric study of dentistry field in Iran*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Falk, Christine (USA), Zahra Shami, Sahar Biglu, and M.H. Biglu. 2009. *A bibliometric analysis of literature of science indexed in Scopus*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Farajpahlou, A. Hossein. 2006. *Survey of Collaboration for Digital Libraries among Scientists*. bibliometrics approach, Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Farajpahlou, A., and A.R. Asnafi. 2006. *Determination of highly linked free e-journals for Arts & Humanities courses*. in Shahid Chamran Ahvaz University, Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Farajpahlou, A. Hossein, and Farideh Osareh. 2008. *Growth and development of Iranian scientific outputs in Social Sciences during 1990-2006 as drawn from Web of Science (WOS)*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Farajpahlou, A. Hossein. 2003. *Collaboration among library and information experts vs scientists*. In: International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & 5th COLLNET Meeting, March 25, 2004, Roorkee, India.
- Ghane, Mohammad Reza. 2008. *Self-Citation in PJCR's Engineering Journals and Their Significance in Determining Impact Factor During 2002-2006*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Haidari, Gholam, Firoozeh Zareh, Farideh Osareh, and A. Hossein Farajpahlou. 2008. *Collaboration among Library and Information Science websites of Associations and Societies (LISAS), using webometric methods*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics &

- Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Hajizeinolabedini M, Leila Maktabifard, and Farideh Osareh. 2006. *Collaboration analyses of world national libraries websites via webometric methods*. Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Harirchi, Goya, Melin Göran, and Shapour Etemad. 2006. *An exploratory study of co-authorships among Iranian scientists in experimental sciences*. International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & seventh COLLNET meeting: (10-12 May 2006, Nancy) International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics, Nancy, FRANCE.
- Jowkar, Abdolrasoul, Reza Rajabali Beglou. 2008. *Study of the Relationship Between World University Rankings and Count of Links to Them: Based on Shanghai University Ranking and Times Higher Education*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Kousha, Kayvan and Mike Thelwall. 2006. *Google Scholar Citations and Google Web/URL Citations: A Multi-Discipline Exploratory Analysis*. Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Kousha, Kayvan, and Mike Thelwall. 2005. *Motivations for URL Citations to Open Access Library and Information Science Articles*. In: ISSI 2005, Stockholm.
- Kousha, Kayvan, and Mike Thelwall. 2009. *Google Book search citation as impact indicator: a case study on Information and Library Science journal articles*. In: 12th ISSI 2009, Rio de Janeiro, Brazil.
- Kousha, Kayvan. 2003. *Relationship between the Scholarly Publishing and Counts of Academic Inlinks to Iranian University Web Sites: Exploring Academic Link Creation Motivations*. In: International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & 5th COLLNET Meeting, March 25, 2004, Roorkee, India.
- Kousha, Kayvan. 2008. *Characteristics of Open Access Web Citation Network: A Multidisciplinary Study*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Mokhtari, H., and A. Mirzai. 2008. *Differences among Science, Social Science and Humanities from Current Scientometric Perspective, with a Glance on Iran Status*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Noroozi Chacoli, Abdolreza, Mohammad Hassanzadeh, Hamzehali Nourmohammadi, and A. Etemadifard. 2008. *An analytical review on the contribution of Iranian*

- scientists in ISI-Indexed journals (2006-2007)*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Noroozichakoli, Abdolreza, Mohammad Hassanzadeh, and Hamzehali Nourmohammadi. 2008. *Evaluation of Iran Scientific Productions based on ISI Statistics through 2006-2007*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Noruzi, Alireza. 2006. *The Web Presence of European and Middle-Eastern Countries: A Digital Divide*. Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & 7th COLLNET Meeting. Nancy, France.
- Nouri, Rasool, and Farshid Danesh. 2008. *Scientific Production of Academic Members in Web of Science during 2000-2005 and Effective Factors: A case study in Isfahan University of Medical Sciences*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Nouri, Rasool, and Farshid Danesh. 2007. *Analysis of effective factors of publishing papers in ISI magazines by the Isfahan School of Medical Science faculties*. In: Third International Conference on Webometrics, Informetrics, Scientometrics and Science and Society & Eighth COLLNET Meeting 6-9 March, 2007, New Delhi, India.
- Nourmohammadi, Hamzehali, Abdolreza Noroozichakoli, and Mohammad Hassanzadeh. 2008. *Impact Factor in Institute for Scientific Information (ISI): Quality and Quantity of Scientific Publications*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Osareh, Farideh and Katherine W. McCain. 2008. *Visualizing the structure of Iranian chemistry in SciSearch using author co-citation technique*. COLLNET Journal of Scientometrics and Information Management, 2 (1): 37-43.
- Osareh, Farideh, and Katherine W. McCain. 2008. *Visualizing the structure of Iranian chemistry in SciSearch using author co-citation technique*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Osareh, Farideh. 2003. *Mapping the structure of library and information school (LIS) Web sites: using cluster and multidimensional scaling techniques*. In: The 4th COLLNET Meeting and a Special Session on Collaboration has been held at the last day (August 29, 2003) of the 9th International Conference on Scientometrics and Informetrics. Beijing, China, August 25-29, 2003.

- Osareh, Farideh. 2004. *The growth and development of scientific productivity of Iranian physicians in MEDLINE from 1972-2003*. In: International Workshop on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & 5th COLLNET Meeting, March 25, 2004, Roorkee, India.
- Osareh, Farideh. 2005. *Higher education and research collaboration between Iran and UK*. In: Sixth COLLNET Meeting and an Extra Session on Collaboration at the last day (28 July, 2005) of the ISSI 2005 Conference ISSI 2005, Stockholm.
- Osareh, Farideh. 2006. *Giant collaboration in astronomy knowledge production at International level*. Paper presented at the International Workshop on Webometrics, Scientometrics and Informetrics & Sevent COLLNET Meeting. Nancy, Farance.
- Pakdaman Naeini, Maryam, Mansoreh Bagheri, and Amir Ghaebi. 2009. *Evaluation and ranking of Iranian LIS (Library and Information Science) group*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Saberi, Maryam, Amir Hossein Abdulmajid, and Mina Afshar. 2009. *Collaboration rate among Iranian library and information science researchers in specialized conferences: A scientometric analysis*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics& Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian
- Tavakolizadeh-Ravari, Mohammad. 2008. *A Study on Evaluating Documents Regarding Their Lengths*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universitätzu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Zahedi, Zohreh. 2008. *Visibility of Iranian Journals Web Sites: A Webometric Study*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universitätzu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.

پوسترهای انگلیسی

- Abdulmajid, Amirhossein, Mina Afshar, Zahra Hakimi, and Azam Majidfard. 2009. *A study on scientometricians' collaboration rate: a case report on Scientometrics Journal*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Alemokhtar, Mohammad Javad, Rasoul Nouri, Roghayyeh Asgari, and Mohammad Ali Boroumand. 2008. *Determining Isfahan University of Medical Sciences Cardiovascular E-Journals based on the rate of usage among university users in 2006 and ranking these journal in ISI list*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July-1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Aslani J, M. Ghanei, S. Assari, H. R. Khoddami-Vishteh, F. Alaeddini, B. Einollahi, and N. Simforoosh. 2006. *An analysis of published articles on the topic of Transplantation in Iranian Biomedical Journals*. Xth Congress of the Middle East Society for Organ Transplantation (MESOT 2006); 2006; 26-29, Kuwait, poster.
- Danesh, Farshid, Ahmad Meratnia, and Afsaneh Shafiei. 2008. *Survey on electronic banking in Iran: Using Webometrics methods*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.
- Danesh, Farshid, Faramarz Soheili, Raziieh Zahedi, and Nayere Soleimanzade. 2009. *Mapping the structure of scientific production of Iranian Medical Scientists with utilizing HitCite*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Hassanzadeh, Mohammad, Hamzehali Nourmohammadi, and Abdolreza Noroozi chakoli . 2009. *Iran and its regional counterparts in WOS*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Mesrinejad, Faezeh, Faramarz Soheili, and Mehri Shahbazi. 2009. *A study on collaboration between ALA Accredited LIS schools' websites: using clustering analysis and multidimensional scaling*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Mohammad Reza, Ghane. 2008. *Iranian University Rankings Initiative*. In: Fourth International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics & Ninth COLLNET Meeting. 29 July - 1 August, 2008, Humboldt-Universität zu Berlin, Institute of Library and Information Science. Berlin, Germany.

- Moradi, Shima, and Amir Reza Asnafi. 2006. *A glance to Iranian librarianship blogs: a survey using webometrics method*. In InSciT2006, Merida (Spain), 25 October 2006.
- Noroozichakoli, Abdolreza, Mohammad Hassanzadeh, and Hamzehali Nourmohammadi. (2009). *The presence of Iran, South Korea, China and South Africa in science arena during 1997 and 2007*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- NorooziChakoli, Abdolreza, Mohammad Hassanzadeh, Hamzehali Nourmohammadi, and Leila Chehrenegar. 2009. *Comparative Evaluation of Global Place of Iran and its Regional Counterparts in ESI (1997- 2007)*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Nourmohammadi, Hamzehali, Abdolreza Noroozichakoli, and Mohammad Hassanzadeh. 2009. *Scientific products of Iran in ISI during the 15 years between 1993-2007*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.
- Soheili, Faramarz, and Farshid Danesh. 2009. *Electronic banking in Iran: a Webometric study*. In: Fifth International Conference on Webometrics, Informetrics, and Scientometrics & Tenth COLLNET Meeting 13-16 September 2009 Dalian.

ABSTRACT

Using bibliometric and scientometric techniques, this research aims to study the trends of Iranian research in the field of scientometrics. A total 719 works including journal articles, conference paper and posters, books, dissertation, thesis and research project reports, both in English and Farsi were collected by searching several databases. The majority of the works were Farsi journal articles (49%). The contribution of men in scientometric publications was almost as twice as that of women. The most prolific author in the field was Farideh Ossareh and the most published-in journal was *Rahyaft*. The rate of co-authorship was higher among English works than Farsi ones. Medicine, and Library and Information Studies were among the most studied areas in scientometric studies. A considerable number of scientometric studies used ISI Web of Knowledge as data source, however, the source of data was not limited to that and a variety of databases were used for scientometric studies. Overall, the Iranian scientometric research studied showed a lack of quality and diversity and there is a need to focus on theoretical and methodologically driven studies as well.

Keywords: scientometrics, research trends, bibliometrics, webometrics, informetrics, Iran.

Iranian Research Institute for Information Science and Technology

Research Project

Study of Iranian Scientometric Research Trend

By:

Hamid R. Jamali

January 2011